

De programmarekening 2016

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
LEESWIJZER	4
HET JAARVERSLAG	6
INLEIDING	7
DE PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	12
<i>Programma 1: Sociaal domein.....</i>	<i>13</i>
<i>Programma 2: Onderwijs en ontplooiing.....</i>	<i>23</i>
<i>Programma 3: Economie en duurzaamheid.....</i>	<i>32</i>
<i>Programma 4: Openbare ruimte</i>	<i>38</i>
<i>Programma 5: Ruimtelijke Ontwikkeling.....</i>	<i>45</i>
<i>Programma 6: Bestuur, bevolking en veiligheid</i>	<i>59</i>
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	66
<i>Algemene dekkingsmiddelen.....</i>	<i>67</i>
<i>Onvoorzien</i>	<i>69</i>
DE PARAGRAFEN.....	70
<i>Lokale heffingen</i>	<i>71</i>
<i>Weerstandvermogen en risicobeheersing</i>	<i>80</i>
<i>Onderhoud kapitaalgoederen.....</i>	<i>93</i>
<i>Financiering.....</i>	<i>99</i>
<i>Bedrijfsvoering.....</i>	<i>104</i>
<i>Verbonden Partijen</i>	<i>108</i>
<i>Grondbeleid.....</i>	<i>119</i>
DE JAARREKENING	126
HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING EN DE TOELICHTING	128
<i>Het overzicht van baten en lasten.....</i>	<i>129</i>
<i>Grondslagen voor resultaatbepaling.....</i>	<i>130</i>
<i>Begrotingsafwijkingen.....</i>	<i>132</i>
<i>Analyse resultaat</i>	<i>133</i>

<i>Veilig te stellen budgetten</i>	144
<i>Wet Normering Topinkomens (WNT)</i>	145
<i>Resultaatbestemming</i>	147
<i>Incidentele baten en lasten</i>	150
DE BALANS EN DE TOELICHTING.....	152
<i>De balans</i>	153
<i>Waarderingsgrondslagen</i>	155
<i>Toelichting op de balans</i>	159
<i>Niet Uit de Balans Bijkende Verplichtingen</i>	177
BIJLAGEN	182
BIJLAGE 1: SINGLE INFORMATION, SINGLE AUDIT (SISA).....	184
BIJLAGE 2: SUBSIDIEOVERZICHT	186
BIJLAGE 3: UITVOERINGSPROGRAMMA BUITENRUIMTE AALSMEER.....	192
BIJLAGE 4: AFSCHRIJVINGSBELEID VASTE ACTIVA	198

Leeswijzer

De programmarekening bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het Jaarverslag kent de volgende onderverdeling, waarbij zoveel als mogelijk aansluiting wordt gezocht met de programmabegroting 2016:

De programmaverantwoording

Elk programma heeft dezelfde vaste opbouw. Deze begint met de Programmamissie 2014-2018, conform de programmabegroting 2016.

Vervolgens wordt met behulp van een tabel ingegaan op de doelstellingen die uit het collegeprogramma en de begroting 2016 komen: wat wilden we bereiken in 2016 en de bijbehorende acties uit 2016.

In de kolom Toelichting betekent **groen** dat de activiteit (anders) gerealiseerd is, **rood** betekent dat dit nog niet gebeurd is. Voorts is een tabel toegevoegd waar eventuele nieuwe actiepunten in zijn opgenomen en toegelicht.

Bij de vraag **Wat heeft het gekost?** staan behalve de realisatie van 2015 ook de begrote lasten en baten na wijziging van 2016, evenals de gerealiseerde lasten en baten van 2016. Op deze manier kunt u gemakkelijk een vergelijking maken tussen begroot en gerealiseerd 2016 én tussen gerealiseerd 2015 en 2016. Hierbij staat ook de resultaatbestemming per programma vermeld. Per bestuurlijk product worden alle afwijkingen van meer dan € 40.000 toegelicht.

Algemene dekkingsmiddelen

Bij de programma's worden de desbetreffende lasten en baten aangegeven. Van veel programma's zijn de baten lager dan de lasten. Het totaalsaldo van de programma's wordt bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering één van de belangrijkste is.

De programmaverantwoording wordt afgesloten met een toelichting op de gerealiseerde bezuinigingen.

De paragrafen

Hierin vindt u de verantwoording van de onderwerpen zoals die ook in de overeenkomstige paragrafen van de programmabegroting staan.

De jaarrekening bestaat uit:

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

In de jaarrekening vindt u onder meer een overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per programma. Vervolgens worden de belangrijkste afwijkingen daarin toegelicht.

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen bevat de inkomsten waarvan de besteding niet is gebonden.

De balans en de toelichting

De balans is een in geld uitgedrukt overzicht van bezittingen (de activa) en schulden en vermogen (de passiva). De toelichting op de balans – de naam zegt het al – geeft uitleg over de verschillende activa en passiva en de veranderingen in 2016 daarin. Ook vindt u er de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in. Alle genoemde bedragen in de balans moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000.

Kapitaalwerken

De balans wordt afgesloten met het onderdeel kapitaalwerken. Hierin wordt ingegaan op de lopende, afgesloten en vervallen kredieten. Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Afrondingen

Door afronding van bedragen op € 1.000 kunnen er in de tabellen afrondingsverschillen ontstaan.

Na de jaarrekening volgt het onderdeel **Single Information Single Audit** (SISA). Hierin treft u een overzicht aan van de specifieke uitkeringen in het kader van het besluit SISA, evenals een toelichting daarop.

De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven over de jaarrekening 2016. Deze wordt separaat aangeboden. Na ontvangst zal de controleverklaring op www.aalsmeer.nl bij de jaarstukken 2016 worden opgenomen.

Het Jaarverslag

Inleiding

Geachte leden van de raad,

Hierbij biedt het college u de programmarekening 2016 aan, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening 2016. Met deze stukken leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid, zoals verwoord in de Programmabegroting 2016 en tussentijds genomen raadsbesluiten.

In deze inleiding gaan wij kort in op het financieel resultaat 2016 en de resultaten op speerpunten. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de desbetreffende programma's.

Positief resultaat 2016

2016 laat een positief resultaat zien. Het college ligt op schema met de uitvoering van het collegeprogramma en doet dit binnen de financiële kaders. Wij sluiten het jaar af met een positief saldo van ruim € 4,6 miljoen. Als we het bedrag dat wij aan reserves toevoegen meerekenen, is het resultaat € 7,1 miljoen. Dit komt door de lagere onttrekking aan de reserve buitenruimte waardoor het budget binnen de reserve beschikbaar blijft. Het college stelt voor om dit saldo (na overhevelingen van veilig te stellen budgetten) eerst toe te voegen aan de Algemene Vrije Reserve en bij de Lentenota met de raad de inhoudelijke keuzes te maken over de aanwending hiervan.

(- = positief verschil)

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
Programma	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
01 Sociaal domein	13.337	15.263	19.695	4.036	15.659	17.970	4.077	13.893	1.766
02 Onderwijs en ontplooiing	5.358	6.261	8.650	2.203	6.447	8.591	2.441	6.150	297
03 Economie en duurzaamheid	487	562	809	76	732	772	84	688	44
04 Openbare ruimte	4.591	10.676	15.849	7.471	8.378	13.611	7.830	5.781	2.597
05 Ruimtelijke ontwikkeling	2.603	2.228	21.675	19.105	2.570	13.746	12.642	1.104	1.466
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	7.409	7.102	8.218	601	7.617	8.132	659	7.473	144
08 Algemene dekkingsmiddelen	-38.734	-39.463	1.903	42.153	-40.251	1.616	42.633	-41.017	766
Totaal saldo van baten en lasten	-4.949	2.629	76.799	75.646	1.153	64.439	70.367	-5.928	7.081
Reservemutatie (- = onttrekking)	791	-2.705	7.923	9.076	-1.153	7.908	6.577	1.331	-2.484
Resultaat	-4.158	-75	84.722	84.722	0	72.347	76.944	-4.597	4.597

De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de najaarsnota:

Lagere uitgaven Sociaal domein

Het programma Sociaal Domein laat een voordeel zien van € 1,8 miljoen. Bij de Najaarsnota verwachtten we al een positief saldo van € 530.000,- dat als buffer is blijven staan. Het uitgangspunt voor het sociaal domein is dat de totale uitgaven passen binnen het totaal beschikbare budget voor het sociaal domein. Om deze reden is de buffer bij de najaarsnota blijven staan. Dit leidt nu tot een voordeel in de jaarrekening. Daarnaast zien we een voordeel op het onderdeel Bijstand, uiteindelijk is een minder groot beroep op de bijstand gedaan dan verwacht. Verder zien we een afname van het aantal klanten en zorguren in de huishoudelijke verzorging (€ 161.000) en een overschot op de budgetten voor de Jeugdhulp van netto € 530.000. Dit betreft met name een vrijval van een verplichting onderhanden werk die ultimo 2015 voorzichtigheidshalve was opgenomen maar in 2016 niet nodig is gebleken. De totale uitgaven jeugdzorg liggen in 2016 wel hoger dan voorgaand jaar. Tot slot is in 2016 budget verstrekt aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor uitvoering van het persoonsgebonden budget (PGB). Dit budget is in 2016 niet geheel verantwoord zodat in de jaarrekening een vordering van € 326.000 opgenomen is.

Fasering projecten buitenruimte

Met name als gevolg van de fasering in werkzaamheden is bij de projecten in het programma buitenruimte een voordeel van € 2,6 miljoen ontstaan. De voorbereidingen voor veel projecten zijn gestart, maar het overgrote deel van de werkzaamheden, en dus de uitgaven, vindt in 2017 plaats. Dat is later dan gepland. Daarnaast hebben de renovatie van de Dreef en de vernieuwing van de rotonde aan de Zwarteweg voorrang gekregen, deze projecten

waren oorspronkelijk niet voorzien voor 2017. De voorbereiding van deze projecten heeft in 2016 plaatsgevonden. Al met al resulteert dit in lagere uitgaven voor de buitenruimte, maar de middelen blijven beschikbaar voor dit programma (worden niet onttrokken uit de reserve).

Vastgoed sector trekt aan

Het feit dat de vastgoedsector weer aantrekt, is merkbaar aan de toename van het aantal bouwaanvragen. De ontvangsten uit de bouwleges nemen toe. In 2016 hebben we € 0,7 miljoen meer aan bouwleges ontvangen, enerzijds door een toename van het aantal reguliere aanvragen en anderzijds door een hoger aantal grote projecten.

Bij de grondexploitaties zien we een voordeel van ruim € 0,5 miljoen ten opzichte van de begroting. Tot slot zit er een voordeel van 0,2 mln. op gronden en opstallen.

Hogere algemene uitkering

De algemene uitkering valt hoger uit dan begroot in programma 8, als gevolg van de decembercirculaire en een nabetaling over de jaren 2014 en 2015.

Speerpunten 2016: gemeente duurzaam op orde

Het college is een eind op weg met de uitvoering van het collegeprogramma. De afgelopen jaren heeft de gemeente flink geïnvesteerd in de voorzieningen van Aalsmeer. In de zorg is de transformatie in 2016 daadwerkelijk gestart. Op het gebied van economie hebben we samen met ondernemers de economische agenda en de agenda recreatie en toerisme vastgesteld. In de woningbouw hebben wij stappen gezet met de start van diverse nieuwbouwprojecten. Op het gebied van leefbaarheid is de aankoop van de Oude Veiling een kans om een echte "huiskamer van Aalsmeer" te realiseren. Aalsmeer blijft actief in de Schiphol lobby waarin wij ons inzetten voor het beperken van geluidshinder en het verbeteren van de leefbaarheid. Eind 2016 heeft de raad het nieuwe duurzaamheidsbeleid vastgesteld. Duurzaamheid wordt het uitgangspunt van al het te ontwikkelen beleid.

Efficiënte en goede zorg

Het eerste jaar (2015) waarin de gemeente verantwoordelijk is geworden voor zorg, werk en jeugd was vooral een overgangsjaar. De daadwerkelijke transformatie is in 2016 gestart. Uit de evaluatie van het Wmo-beleid in 2016 blijkt dat Aalsmeer haar inwoners op maat zorg en ondersteuning kan bieden. De woonservicezones, inloopvoorzieningen, dagstructurering en individuele begeleiding blijken goed te werken. De evaluatie van het WMO beleid geeft geen aanleiding tot inhoudelijke of financiële bijsturing. Wel heeft het college ten aanzien van de uitvoering enkele wijzigingen voorgesteld.

In de jeugdzorg lag de focus op preventie en vroeg-signalering, met name bij jonge kinderen. Gemeente, zorginstellingen, scholen, kinderopvang en andere instellingen werken daartoe intensief samen, onder meer via het kernteam preventie. Daarnaast heeft de gemeente een vernieuwende aanpak ontwikkeld voor vechtscheidingsproblematiek.

Het sociaal loket en de sociale teams zijn nieuwe werkwijzen voor de gemeente. Een extern onderzoeksbureau heeft de periode augustus 2015 tot mei 2016 geëvalueerd. Uit die evaluatie blijkt dat de sociale teams er in slagen om cliënten snel en effectief te helpen en samen met de cliënt de problematiek integraal in beeld te krijgen. Wij zullen de aanbevelingen en conclusies opnemen in de toekomstige werkwijze.

Sinds 1 januari 2016 biedt het Werkplein ondersteuning bij het zoeken naar werk, ook mensen die moeilijk aan het werk komen. Zoals afgesproken in de kadernota Participatiewet wordt het Werkplein een jaar na de start geëvalueerd. AM Match biedt mensen met een beperking beschutte werkplekken.

Werken aan economisch perspectief

Een belangrijk speerpunt van het college is het versterken van de Aalsmeerse economie. De gemeente wil in deze snel veranderende, steeds mondiale economie de economische kracht van Aalsmeer versterken door te

verbreden, te verdiepen en beter herkenbaar te zijn in de Metropoolregio Amsterdam, Nederland en internationaal.

Het college heeft in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven een nieuwe Economische Agenda opgesteld. Na vaststelling door de raad in september 2016 zijn wij gestart met een uitvoeringsprogramma. Vooruitlopend daarop hebben we al een aantal acties ondernomen. Onder meer het programma ZAAI dat startende ondernemers helpt door hen coaching en masterclasses te bieden en starters en gevestigde ondernemers met elkaar verbindt. Daarnaast participeert de gemeente in het programma circulaire Westas, dat bijdraagt aan het rijksbrede programma 'Nederland circulair in 2050. Circulaire economie is een speerpunt in het nieuwe duurzaamheidsbeleid dat zich niet alleen richt op fossielvrij maar ook op de sociale en economische aspecten van duurzaamheid en daarmee alle beleidsterreinen raakt.

Aangezien recreatie en toerisme belangrijke economische sectoren voor Aalsmeer en de regio zijn, is gelijktijdig met de Economische Agenda een agenda voor Recreatie en Toerisme opgesteld. In deze agenda hebben gemeente en bedrijfsleven heldere afspraken gemaakt over doelgroepen & prioriteiten en rollen & verantwoordelijkheden. Deze worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Met de vaststelling van de nieuwe structuurvisie voor Green Park Aalsmeer geeft het college naast sierteeltbedrijven ook ruimte aan andersoortige bedrijven om zich te vestigen in Aalsmeer.

Goed wonen in Aalsmeer

Aalsmeer is een gemeente waar mensen graag wonen en blijven wonen. Uitgangspunt van het college is betaalbare woonruimte voor iedereen. De kern van de begin 2016 vastgestelde Woonagenda is het bevorderen van doorstroming op de woningmarkt. Daarbij bevat de woonagenda nieuwe eisen voor nieuwbouw. Bij de invulling van nieuwe projectlocaties richten we ons op specifieke doelgroepen, te weten Aalsmeerse jongeren, starters, senioren en huishoudens met lage en midden inkomens. Ook zoeken wij naar alternatieve woonvormen. De jongerenwoningen in de Columbiaschool die in 2016 zijn opgeleverd, zijn daar een goed voorbeeld van. Verder hebben wij afspraken gemaakt met woningbouwcorporatie Eigen Haard, onder meer over jongerenwoningen en de verduurzaming van de woningvoorraad. De woonagenda moet komende jaren zijn beslag krijgen in diverse nieuwbouwprojecten, zoals Dorpshaven Noord, het project Meervalstraat Roerdompplan, het VVA-terrein en Nieuw Oosteinde 2.

Schiphol: betere balans tussen groei en leefbaarheid

Het rijksbeleid gericht op groei en de conclusie dat hinderbeperking in de zuidoosthoek nauwelijks meer mogelijk is, is voor de gemeente reden een betere balans te zoeken tussen groei van Schiphol enerzijds en leefbaarheid en kwaliteit van de omgeving anderzijds. Bij de verschillende overleggen over Schiphol zetten wij in op leefbaarheid en meer ruimte voor eigen afwegingen. Wij zijn nauw betrokken geweest bij het overleg tussen gemeenten en rijk over de herziening van de Luchthavenindelingbesluit (LIB). Daar pleitten wij voor meer ruimte voor het lokaal bestuur met het oog op leefbaarheid en vitaliteit. Met het nieuwe ontwerpbesluit LIB zijn kleinschalige bouwprojecten mogelijk om leegstand en verval van de omgeving tegen te gaan.

Je thuis voelen in Aalsmeer

Op het gebied van sportvoorzieningen is veel gebeurd. Begin 2016 is het nieuwe complex van voetbalvereniging FC Aalsmeer opgeleverd, in het voorjaar is besloten om de atletiekbaan te renoveren en in oktober is gestart met de bouw van de sporthal Hornmeer. Daarbij heeft de gemeente, net als in voorgaande jaren, in 2016 hard gewerkt aan het opknappen en de renovatie van de buitenruimte. Zo is het Seringenpark in samenwerking met de werkgroep 'Behoud Seringenpark en omgeving' geheel gerenoveerd en zijn op verschillende locaties, waaronder bij de Mijnsheerenweg, Mijnsheerlyckheid en de Schweitzerstraat, nieuwe bomen geplant. Daarnaast werken we aan een uniform straatbeeld (afvalbakken en banken), hebben we overbodige obstakels uit de buitenruimte verwijderd, kruisingen verbeterd en nieuwe fietsparkeervoorzieningen geplaatst.

Met de aankoop van de Oude Veiling gaat een belangrijke wens in vervulling: de ontwikkeling van de huiskamer van Aalsmeer. Door de samenwerking met een groot aantal maatschappelijke organisaties, waaronder Ons Tweede Thuis, de Bibliotheek Amstelland, het Cultuurpunt Aalsmeer, ESA en AM Match, creëren we een

ontmoetingsplek voor jong en oud en komen educatie, cultuur, welzijn, sociale werkvoorziening en sociaal-maatschappelijke betrokkenheid samen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders

De programmaverantwoording

Programma 1: Sociaal domein

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

De gemeente Aalsmeer wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig is, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden worden door de gemeente begeleid. Daarnaast biedt de gemeente inkomensondersteuning.

Thema 1.1 Zorg en welzijn

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Dementie aanpak 2015 - 2018	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
Evaluatie sociaal loket en sociale teams	College: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd in het 3 ^e kwartaal.
Wmo - Pilots evalueren	College: 3 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: dit is meegenomen in de 'Tussentijdse Evaluatie Wmo'.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Maatwerk bij de levering van zorg en ondersteuning aan inwoners die niet zelfredzaam zijn via een efficiënt samenspel tussen mantelzorgers, vrijwilligers en (professionele) zorgverleners. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van het organiseren van bijeenkomsten sociale samenhang en bijeenkomsten wijkverpleging. Afstemming georganiseerd tussen de sociale teams, de 1^e lijnszorg in de wijk, het welzijnswerk en Mantelzorg & Meer.
2. Het organiseren van respijtzorg voor mantelzorgers in samenwerking met het Mantelzorgsteunpunt.		Uitgevoerd door middel van het inkopen van

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: Vormen van respijtzorg uitbreiden.	Uitvoering	verschillende professionele vormen van Respijtzorg, zowel thuis als op locatie.
3. Het realiseren van efficiency in de zorg en ondersteuning door de inzet van sociale teams voor huishoudens met problemen op verschillende levensgebieden. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van de inzet van sociale teams. Eén van de aanbevelingen uit de evaluatie van de sociale teams is dat het meten van de efficiency en het meten van de zelfredzaamheid verder uitgewerkt moet worden.
4. Binnen het verband van de sociale teams een werkwijze ontwikkelen waarin gemeente, lokale zorgpartijen, betrokken organisaties, uitvoerders en financiers nauw met elkaar samenwerken. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd: mede door te werken met wijkkoppels wordt de samenwerking verder vormgegeven. Ook hier geldt dat uit de evaluatie is gebleken, dat dit een actiepunt is dat verder uitgewerkt moet worden.
5. Verantwoord omgaan met privacygevoelige informatie. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van het gebruik van het privacyreglement sociale teams. Daarnaast is gemeente breed een onderzoek uitgevoerd naar het informatiebeveiligingsbeleid. De concrete aandachtspunten worden in 2017 opgepakt.
6. In samenwerking met zorginstellingen, woningcorporaties en investeerders voldoende geschikte woonvormen realiseren waardoor ouderen en mensen met een functiebeperking zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van samenwerking met zorgpartijen voor de wijken Aalsmeer Dorp en Kudelstaart. Voor de overige wijken zijn ouderenwoningen in Woonservicezones in voorbereiding.
7. De uitvoeringspraktijk en (financiële) ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe zorgtaken evalueren.		Uitgevoerd door middel van de 'Tussentijdse Evaluatie Wmo', de 'Evaluatie Sociale Teams' en het

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	cliëntervaringsonderzoek Wmo. Financiële evaluatie heeft plaatsgevonden in de Lentenota.

Thema 1.2 Werk en inkomen

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Het actieprogramma uit de kadernota Participatiewet 2015-2018 tussentijds evalueren.	College: 1 ^e kwartaal Ter informatie naar de raad	De tussentijdse evaluatie van het actieprogramma wordt conform de Kadernota Participatiewet een jaar na de start van het Werkplein AA geëvalueerd, in het 1 ^e kwartaal van 2017.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Ondersteunen van mensen met een bijstandsuitkering, Wajonguitkering, jeugdige werkzoekenden en arbeidsgehandicapten bijstandsontvangers bij het vinden van werk of het verrichten van maatschappelijk zinvolle activiteiten. Actiepunten 2016: Wordt meegenomen in de tussentijdse evaluatie van de Kadernota Participatiewet 2015-2018.	Uitvoering	Uitgevoerd door het bieden van ondersteuning, zoals advies, sollicitatietraining, speeddates met werkgevers, digivaardigheidstrainingen en ondersteuning bij het zoeken van vacatures, alsmede concreet werkaanbod vanuit het Werkplein AA aan alle inwoners van Aalsmeer en meer specifiek de (nieuwe) doelgroep van de Participatiewet. AM Match biedt specifiek ondersteuning aan inwoners met een verdiencapaciteit tussen 40 en 70% van het wettelijk minimumloon en de

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		doelgroep voor het nieuw Beschut werk. De resultaten worden verder uitgewerkt in de tussentijdse evaluatie, 1e kwartaal 2017.
2. Ondernemers stimuleren om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Actiepunten 2016: Doorontwikkelen werkbedrijf Groot Amsterdam.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van intensieve samenwerking binnen de arbeidsmarkt-regio Groot Amsterdam met het Werkgeversservice-punt (WSP) en het Werkbedrijf.
3. Huishoudens ondersteunen bij het aanpakken van schuldenproblematiek. Actiepunten 2016: Opstellen nota schuldhelpverlening.	Raad: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd: In deze nota is vastgelegd hoe de huishoudens worden ondersteund bij het aanpakken van schuldenproblematiek.
4. Invoering van een Aalsmeerpas in aanvulling op het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds en bestaande regelingen zoals het declaratiefonds. Actiepunten 2016: Collegeadvies invoering Aalsmeerpas opstellen.	College: 1e kwartaal	Gerealiseerd: in 2016 is de Aalsmeerpas ingevoerd.
5. Een goede samenwerking tussen de Voedselbank, de gemeentelijke voorzieningen en andere organisaties realiseren. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd: de samenwerking tussen de gemeente en de voedselbank wordt vormgegeven door middel van periodiek overleg (op casusniveau). Bij een dringende zaak is altijd direct contact mogelijk tussen de beide partijen.

Thema 1.3 Jeugd

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Versterken signaleringsstructuur met focus op het jonge kind.	College: 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd, namelijk binnen de huidige uitvoering. Onder andere.

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		door de verbinding van jeugdhulpverleners en kinderdagverblijven.
Onderzoek naar vernieuwende aanpak vechtscheidingsproblematiek.	College: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd: heeft o.a. geresulteerd in inkoop nieuwe producten, de pilot "kinderen uit de knel" en gratis online workshops voor ouders.
Onderzoek diverse vernieuwingsvoorstellen, w.o. alternatieven voor residentiële hulp.	College: 3 ^e kwartaal	Gerealiseerd: heeft o.a. geresulteerd in pilot wonen 16+, die vanaf 2017 wordt uitgevoerd.
Opstellen strategische inkoopagenda 2017, inclusief regionale samenwerking.	College: 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: de regionale inkoopagenda betreft nu 2018 en verder.
Evaluatie Sociaal loket en sociale teams	College: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd in het 3 ^e kwartaal.
In het kader van de aansluiting jeugdhulp en passend onderwijs: oriëntatie naar uitbreiding inzet schoolmaatschappelijk werk.	College: 4 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: vanwege nieuwe ontwikkelingen, o.a. pilots jeugdhulpverlening op scholen. Een voorstel omtrent schoolmaatschappelijk werk volgt in eerste helft 2017.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. In regioverband afspraken maken over de intensieve intramurale jeugdhulp om financiële risico's te delen.	Gerealiseerd	Gerealiseerd (al voor 2016)
2. Goede samenwerking tussen scholen, zorg- en hulpverleningsinstanties, maatschappelijke organisaties en de gemeente realiseren om vroegtijdig problemen bij jongeren te signaleren.	Uitvoering	Uitgevoerd: o.a. door het instellen van een kernteam preventie waar genoemde instellingen aan deelnemen en voortzetting van het casuïstiekoverleg. Uitgevoerd: o.a. door vaste

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: Verbeteren signalering (0-4 jaar), aanpak handelingsverlegenheid en toeleiding.		jeugdhulpverleners als contactpersoon bij kinderopvang. Betreft een doorlopend proces.
3. Goede afstemming tussen sociale teams en huisartsen realiseren op het gebied van doorverwijzing naar jeugd ggz*. Afspraken over doorverwijzing zijn gemaakt. *huisartsen mogen direct doorverwijzen naar jeugd ggz, gemeente heeft betalingsplicht.	Gerealiseerd	Gerealiseerd d.m.v. verschillende bijeenkomsten met huisartsen is een vaste overlegstructuur tot stand gekomen.
4. Jeugd- en gezinsbeleid: uitvoering efficiënter en slagvaardiger organiseren. Actiepunten 2016: Op basis van de geëvalueerde nota (juni 2015) worden wijzigingen doorgevoerd in de uitvoeringspraktijk.	Uitvoering	Uitgevoerd: uitvoerings-agenda is een doorlopend proces tot 2018.
5. Met jongeren bespreken hoe hun betrokkenheid kan worden vergroot en daarop afgestemde maatregelen nemen. Actiepunten 2016: Jongeren worden gericht betrokken bij onderwerpen die hen direct aangaan, zoals de werkgroep Nieuwe Future, Programmagroep jeugdinloop Oost, jeugddebat.	Uitvoering	Uitgevoerd: jongerenparticipatie is niet te structureren maar blijft maatwerk. Periodiek in gesprek gaan blijkt een goede werkwijze. Goede voorbeelden zijn de participatie van jongeren bij de vormgeving van plannen voor het VVA-terrein en de participatie van kinderen bij de ontwikkeling van de avonturenspeeltuin bij de fusieschool Triade.
6. Tweemaal per jaar als college en/of raad met een jongerenplatform praten over hun opvattingen en ideeën. Actiepunten 2016: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. diverse bijeenkomsten tussen portefeuillehouder en jongeren.
7. Een kinderburgemeester benoemen en een		

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
jongerenlintje invoeren. Actiepunten 2016: • Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform voostel.
8. Maatschappelijke stages promoten en een virtuele marktplaats faciliteren waar vraag en aanbod (bedrijven en jongeren) bij elkaar komen. Actiepunten 2016: • Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd: wordt uitgevoerd door de vrijwilligerscentrale in samenwerking met het voortgezet onderwijs.
9. Organisaties die zich actief inzetten voor de jeugd waar nodig ondersteunen; het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds voortzetten. Actiepunten 2016: • Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform subsidieregels.
10. Projectmatig oplossen van de overlast van jeugd. Actiepunten 2016: • Uitvoeren van de pilot aanpak transgeneratieve problematiek. • Ten aanzien van deze pilot: eerste evaluatie van de benodigde capaciteit.	Uitvoering College: 4 ^e kwartaal	Uitgevoerd: de pilot loopt. Niet gerealiseerd: er bleek nader onderzoek nodig. Voorstel volgt in 2017.

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
01 Sociaal domein	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
610.01 Bijstandsverlening	380	786	4.759	3.160	1.600	4.137	3.226	911	688
611.01 Werkgelegenheid	1.083	1.050	943	0	943	930	-11	941	2
612.01 Inkomensvoorziening vanuit het Rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
614.01 Gemeentelijk minimabeleid	449	372	682	130	552	647	75	573	-21
620.02 Maatschappelijk werk	244	295	272	0	272	303	49	254	19
620.03 Ouderenzorg	395	416	386	0	386	398	0	398	-12
620.08 Subsidies WMO	94	77	145	68	77	168	84	84	-8
621.01 Vreemdelingen	33	58	122	64	58	124	50	74	-16
621.02 Minderhedenzorg	1	2	2	0	2	1	0	1	1
622.01 Huishoudelijke verzorging	1.559	1.859	2.177	530	1.647	2.011	525	1.486	161
623.01 Participatievoorzieningen	352	345	389	0	389	423	1	423	-34
630.01 Jeugd en jongerenwerk	930	802	838	0	838	854	6	847	-10
630.02 Sociaal cultureel werk	190	206	206	0	206	185	0	185	21
630.03 Vrijwilligerswerk	92	106	106	0	106	117	0	117	-11
652.01 Voorziening gehandicapten	768	906	800	19	781	755	15	739	42
660.01 Nieuwe taken WMO	1.610	2.801	1.797	36	1.761	1.761	39	1.722	39
680.01 Nieuwe taken jeugd	3.880	3.637	4.513	0	4.513	3.717	1	3.716	798
714.01 Openbare gezondheidszorg	616	676	676	17	659	658	17	641	18
715.01 Uniformdeel jeugdgezondheidszorg	355	362	362	0	362	356	0	356	7
716.01 Maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg	305	508	521	13	508	426	0	426	83
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	13.337	15.263	19.695	4.036	15.659	17.970	4.077	13.893	1.766
Reservemutatie (- = onttrekking)	-18	65	65	45	20	65	45	20	0
Resultaat	13.319	15.328	19.760	4.081	15.679	18.035	4.122	13.913	1.766

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

610.01 Bijstandsverlening (voordeel € 688.000)

BUIG (voordeel € 230.000)

Ten opzichte van de verwachting in de najaarsrapportage is het uiteindelijke beroep dat gedaan is op de bijstand duidelijk minder groot dan verwacht. In eerste instantie werd nog gerekend met een toename van het bestand met vier uitkeringsgerechtigden per maand. Uiteindelijk is het totale bestand toegenomen van 206 naar 209 uitkeringsgerechtigden. Aangezien in 2016 wel incidentele Rijksmiddelen aan het budget zijn toegevoegd vanwege de verwachte grotere toename van het bestand ontstaat een financieel voordeel van € 180.000. Dit wordt mede veroorzaakt doordat een gedeelte van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders nog niet is gerealiseerd. Het resterende voordeel van € 50.000 wordt veroorzaakt door een terugvordering van een aanzienlijke bijstandsfraude.

Onvoorzien sociaal domein (voordeel € 530.000)

Het uitgangspunt voor het sociaal domein in Aalsmeer is dat de totale uitgaven binnen het sociaal domein passen binnen het totaal voor het sociaal domein beschikbare budget. De bij de Najaarsrapportage bijgestelde post onvoorzien (het verwachte overschot) van € 530.000 is uit praktische overwegingen geraamd op het product bijstandsverlening. De post onvoorzien is niet aangesproken en valt nu vrij bij de jaarrekening.

Dubieuze debiteuren sociale dienst (nadeel € 148.000)

De voorziening dubieuze debiteuren is conform verordening 212 geactualiseerd. Dit betekent dat er een nadeel ontstaat van € 148.000.

Vrijval voorziening G2 (voordeel € 48.000)

Een deel van de kosten waar de voorziening voor is getroffen (management), is niet gemaakt in 2016. Deze kosten zullen ook niet worden gemaakt in 2017 en verdere jaren. Dit deel van de voorziening valt daarom vrij.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 28.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

614.01 Gemeentelijk minimabeleid (nadeel € 21.000)

Er is een nadeel van € 55.000 aan baten leenbijstand. Dit nadeel wordt veroorzaakt doordat er minder leenbijstand is verstrekt dan verwacht, waardoor er dus ook een lager bedrag aan vorderingen leenbijstand is opgelegd. Enkele kleine mutaties (< € 40.000) verklaren het restant.

620.02 Maatschappelijk werk (voordeel € 19.000)

Aalsmeer krijgt vanuit de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO) via de centrum gemeente een bijdrage € 37.000 voor de lokale aanpak huiselijk geweld. Deze bijdrage is via een subsidie verstrekt aan het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en Vita. Voorheen werd deze uitkering regionaal ontvangen en vanuit de regio als subsidie verstrekt. Enkele kleine mutaties (< € 40.000) verklaren het restant.

622.01 Huishoudelijke verzorging (voordeel € 161.000)

Ten aanzien van de huishoudelijke verzorging is gebleken dat er sprake is van een afname van het aantal klanten en zorguren ten opzichte van voorgaande jaren.

652.01 Voorziening gehandicapten (voordeel € 40.000)

Naar aanleiding van noodzaak om het contract te splitsen (G2 Aalsmeer – Uithoorn) zijn voor de resterende twee jaar door de vervoerder prijsstijgingen bedongen. Om de hierdoor veroorzaakte stijging van de kosten te dekken is vanuit het budget voor woonvoorzieningen een bedrag van € 70.000 toegevoegd aan het budget voor collectief vervoer. Deze verschuiving is incidenteel doorgevoerd aangezien bekend was dat collectief vervoer opnieuw zou worden aanbesteed. Gebleken is dat de stijging van € 70.000 te ruim was ingeschat. Na de afronding van de huidige aanbesteding bestaat er duidelijkheid over de nieuwe tarieven. Afhankelijk daarvan wordt bekeken of het huidige budget zonder de incidentele toevoeging toereikend is.

680.01 Nieuwe taken jeugd (voordeel € 798.000)

Er is een overschot op jeugdhulp van € 798.000 dat uiteenvalt in 3 onderdelen:

Enerzijds is er € 50.000 meer aan jeugdhulp uitgegeven dan het door het rijk beschikbaar gestelde budget voor 2016 (waarbij sprake was van een rijkskorting van € 700.000 voor de gemeente Aalsmeer). Daarbij is sprake van een toename van kosten op het gebied van jeugd & opvoedhulp en geestelijke gezondheidzorg ten opzichte van het jaar 2015. De stijging van kosten voor jeugdhulp is een landelijke trend.

Anderzijds is er in de jaarrekening van 2015 een bedrag van € 982.000 opgenomen voor nog te verwachten kosten jeugdhulp 2015. Hiervan is inmiddels een bedrag van € 402.000 gedeclareerd door aanbieders zodat er momenteel sprake is van een overschot van € 580.000, wat als voordeel in de jaarrekening verantwoord is. Het eerder opgenomen bedrag van 982.000 betrof een schatting, onder meer op basis van door de aanbieders aangeleverd onderhandenwerk. Het is aannemelijk dat het onderhandenwerk gedurende het eerste jaar, 2015, niet altijd correct is aangeleverd. Dit blijkt o.a. uit niet goedgekeurde facturen. Het is echter nog steeds mogelijk dat er facturen worden ingediend die betrekking hebben op het jaar 2015. Het gaat dan met name over langdurige trajecten die over de jaargrenzen heen gaan.

Daarnaast is in 2016 € 709.000 aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget (PGB). Op 9 maart 2017 is van dit bedrag € 383.000 daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Aalsmeer een vordering op de SVB heeft van € 326.000. Hiervan heeft € 268.000 betrekking op het product Nieuwe taken jeugd en € 55.000 op het product Nieuwe taken WMO.

716.01 Maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg (voordeel € 83.000)

Op preventieve jeugdhulp is een overschot ontstaan van € 83.000. Dit wordt o.a. veroorzaakt doordat kinderen uit Aalsmeer niet in aanmerking kwamen voor de pilot van het Kabouterhuis opgezet in samenwerking met de Dolfijn, school voor speciaal onderwijs in Uithoorn. Daarnaast kon het schoolmaatschappelijk werk goedkoper worden uitgevoerd en is bij de subsidievaststelling van het Jeugd maatschappelijk werk een deel van de subsidie 2015 teruggevorderd.

Programma 2: Onderwijs en ontplooiing

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

Goede scholen en een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Aalsmeer tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. In Aalsmeer bestaat een rijk verenigingsleven, waaraan vele vrijwilligers, zowel jong als oud, hun bijdrage leveren.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke burgers begint bij de jeugd. Er is goed en passend primair onderwijs voor elk kind in Aalsmeer. Bovendien moet ieder kind de kans krijgen om zonder achterstanden aan de basisschool te beginnen. Kinderen en jongeren in Aalsmeer ontwikkelen hierdoor voldoende kennis en vaardigheden om later te voorzien in hun levensonderhoud en te participeren in de samenleving. Mede door te investeren in cultuur-, natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De huisvesting van alle scholen in Aalsmeer is van voldoende niveau, met bijzondere aandacht voor veiligheid en een gezond binnenklimaat.

Zoveel mogelijk inwoners (blijven) sporten en bewegen als bijdrage aan het bevorderen van gezondheid, zingeving en het versterken van de sociale samenhang. De gemeente stimuleert daarom een actieve, maatschappelijke rol van de sportverenigingen. Net als het onderwijs spelen sportverenigingen een belangrijke rol bij het tijdig signaleren van problemen bij kinderen en jongeren. De gemeente zorgt voor adequate opvolging van signalen via het Sociaal Loket en Sociaal Team. Waar nodig faciliteert en organiseert de gemeente met de sociale partners de benodigde ondersteuning.

Het gemeentelijk beleid is gericht op toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen in de gemeente, zowel voor de georganiseerde sport als de individuele sporter.

Cultuur is van grote waarde. Inwoners en bezoekers van Aalsmeer worden in staat gesteld om actief en receptief deel te nemen aan culturele activiteiten.

Naast de goede sport- en culturele voorzieningen biedt Aalsmeer een kwalitatief en kwantitatief hoogstaand aanbod aan recreatieve voorzieningen, bijvoorbeeld op de Westeinderplassen. Op deze wijze biedt de gemeente voor ieder wat wils.

Thema 2.1 Onderwijs

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Besluit over voortzetting Aanval op de Uitval vanaf schooljaar 2016-2017.	College: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Evaluatie taalklassen, invoeren van vorm van cofinanciering	Uitvoering	Uitgevoerd: er is inmiddels sprake van cofinanciering.
Met de regiogemeenten en de scholen goede afspraken maken over de capaciteit en	Uitvoering	Uitgevoerd: er zijn door de schoolbesturen nieuwe

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
toegankelijkheid van het voortgezet onderwijs.		afspraken gemaakt die over twee jaar worden geëvalueerd. Het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) is binnenkort beschikbaar.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Realiseren van de aansluiting van de Jeugdhulp op het Passend Onderwijs waarbij er een verbindende rol is voor het schoolmaatschappelijk werk (zie ook project 1.1). Actiepunten 2016: - Het uitvoeringsprogramma jeugd- en gezinsbeleid implementeren. Het programma richt zich vooral op het verbeteren van de vroegsignalering, de aanpak van de handelingsverlegenheid en de toeleiding naar hulp in het PO en VO. Dat is ook opgenomen in de onderwijsagenda 2015-2018. - Evaluatie uitbreiding schoolmaatschappelijk werk (via inkoop vanaf 1 januari 2016). - Netwerkbijeenkomsten organiseren tussen sociaal loket, sociaal team, intern begeleiders, begeleiders passend onderwijs, Amstelrondespecialist, schoolmaatschappelijk werk en zorgcoördinatoren.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. Anders uitgevoerd: evaluatie SMW wordt opgelijnd met evaluatie pilot Jeugdhulp 2017. Uitgevoerd conform actiepunt.
2. De gemeente stimuleert de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Actiepunten 2016: - Zie actuele bestuurlijke actiepunten. - Implementatie VVE convenant.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunten. Anders uitgevoerd: resultaatafspraken zijn deels gerealiseerd. Overige

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		afspraken worden eerste helft 2017 afgerond.
- Bewegingsonderwijs versterken (bijvoorbeeld door extra uren gym). - Samenwerking in kernteam preventie (bijvoorbeeld subsidie m.b.t. aanpak (digitaal) pesten).	Uitvoering Uitvoering	Anders uitgevoerd: het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) wordt in toenemende mate actief ingezet op Aalsmeerse scholen. Uitgevoerd: het kernteam preventie is aangesloten op het onderwijs en de kinderopvang middels overleggen (zie punt 1).
3. Stimuleren/samenbrengen van diverse activiteiten in en rond onderwijs, waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur. Actiepunten 2016: - Met schoolbestuur voorbereiden fusieschool Hornmeer en stimuleren van IKC ontwikkeling binnen deze nieuwe basisschool. - Faciliteren schoolbesturen bij voorbereiding Andere Lestijden op basisscholen.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt.
4. Huisvesting: Samenwerken met het primair en voortgezet onderwijs inzake huisvesting. Actiepunten 2016: - Uitvoeren van het huisvestingsprogramma. - Nieuwe verordening onderwijshuisvesting. - Besluit over een bouwkrediet voor de nieuwbouw van een school in Hornmeer.	Uitvoering Raad: 1^e kwartaal Raad: 2^e kwartaal	Uitgevoerd conform actiepunt. Gerealiseerd Gerealiseerd
5. RMC/Arbeidsmarkt: Brengen van samenhang en samenwerking tussen alle belangrijke ketenpartners. Actiepunten 2016: Het maken van een keuze met betrekking tot de organisatiestructuur van de RMC-functie en Kwalificatieplicht.	College: 2^e kwartaal	Uitgevoerd: de keuze is in december 2016 gemaakt.
6. Arbeidsmarkt/samenwerking scholen,		

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
bedrijfsleven en gemeente: Het stimuleren van samenwerkingsprojecten van school en bedrijfsleven (zie ook project 1.1). Actiepunten 2016: Onderzoeken aansluitmogelijkheden Regioaanpak ontwikkeld door de Amsterdam Economic Board en PRES.	Uitvoering	Uitgevoerd door het verbinden van het Groen Onderwijs Centrum met de AEB, wat geresulteerd heeft in een betere samenwerking.
- Uitvoeren van maatschappelijke stages door vrijwilligerscentrale. - Verbinden onderwijs en bedrijfsleven, mogelijk in samenwerking met Amstelveen die een vergelijkbare ambitie heeft in haar onderwijsagenda om de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te verbeteren.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: alle scholen hebben een stageweek. Uitgevoerd: vanuit het Wellantcollege worden activiteiten tussen bedrijfsleven en onderwijs georganiseerd, onder meer met regionale middelen.
7. Volwasseneneducatie en laaggeletterdheid: het aantal laaggeletterden in de gemeente terugbrengen (weg bij programma 1) Actiepunten 2016: In het taalpunt wordt een netwerk van vrijwilligers opgezet om laaggeletterden te begeleiden. Hiermee wordt het aanbod in Aalsmeer vergroot.	Uitvoering	Uitgevoerd: het taalpunt trekt een groeiend aantal bezoekers, het netwerk van vrijwilligers is uitgebreid.

Thema 2.2 Sport en natuur- en milieueducatie

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Realisatie van nieuwe sporthal en uitgebreid sportcomplex Beethovenlaan plus kunstgrasveld(en) op buitensportaccommodaties. Actiepunten 2016: - Start bouw van nieuwe sporthal. - Oplevering sportcomplex Beethovenlaan. - Aanleg en oplevering van 2^e kunstgrasveld Calslagen.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd Uitgevoerd: de 2 laatste velden zijn opgeleverd. Uitgevoerd.
2. Een effectievere en efficiëntere exploitatie van sportaccommodaties.		

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2016: Het in exploitatie en beheer nemen van de buitensportaccommodaties en toepassing van innovatieve maatregelen bij de binnensportaccommodaties.	Uitvoering	Uitgevoerd. De overdracht atletiekvoorziening en het sportgroen aan de ESA zijn gepland in 2017 respectievelijk 2018.
3. Onderzoek naar de toekomst van atletiek(sport). Actiepunten 2016: Projectvoorstel Atletiek(sport)	Raad: 2 ^e kw.	Gerealiseerd
4. Sportverenigingen ondersteunen en ontzorgen bij het vroegtijdig signaleren van problemen bij kinderen en jongeren.	Uitvoering (zie ook het uitvoeringsplan naar aanleiding van evaluatie Jeugd- en Gezinsbeleid)	Uitgevoerd: Sportservice Haarlemmermeer is op het terrein van sport en bewegen actief middels de inzet van de combinatiefunctionaris en buurtsportcoach . In deze functie is signalering één van de hoofdtaken. Zij nemen ook deel aan het kernteam preventie. Ook is er aandacht voor in het Sportcafé.
5. Afspraken maken met organisatie over preventie van overgewicht (JOGG-gemeente) en alcohol- en drugsgebruik.	Uitvoering	Uitgevoerd: afspraken zijn gemaakt.

Thema 2.3 Kunst en cultuur

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Plan invulling en exploitatie voor De Oude Veiling	College: 1 ^e kw.	Anders gerealiseerd: besluitvorming vond plaats in het 1ste kwartaal 2017 middels een raadsbesluit dat ingaat op exploitatie en invulling én op de beoogde verbouwing en daaraan gekoppelde

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		subsidieaanvraag.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Op basis van de vraag van het onderwijs cultuureducatie en het buitenschools cultuuraanbod voor kinderen en jongeren uitbreiden. Actiepunten 2016: Het handhaven van de combinatiefunctionaris en verhogen van het aantal activiteiten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
2. Uitwerking van de visie op de bibliotheek van de toekomst in relatie tot de nieuwe bibliotheekwet en het gefaseerd implementeren van de wet. Actiepunten 2016: Het voorbereiden van de implementatie van de nieuwe bibliotheekvisie.	Uitvoering	Uitgevoerd: de bibliotheekvisie is op 8 december 2016 vastgesteld en de bibliotheek draagt zorg voor de realisering van de visie, in afstemming met de gemeente.
3. Tussentijds evalueren van de uitvoering cultuurbeleid. Actiepunten 2016: Evaluatie uitvoering cultuurbeleid.	College: 4 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: de evaluatie uitvoering cultuurbeleid is uitgevoerd en het collegebesluit hierover in februari 2017 genomen.
4. Het verder door ontwikkelen van cultuureducatie binnen primair en voortgezet onderwijs in overleg met diverse culturele instellingen. Actiepunten 2016: Realiseren programma voortgezet onderwijs bij het cultuurpunt, door ontwikkelen en structureel inbedden programma's cultuureducatie bij cultuurpunt.	Uitvoering	Uitgevoerd: conform actiepunt. De afname van het aanbod voor voortgezet onderwijs loopt boven verwachting.
5. Eind 2015 wordt een nieuwe kadernota mediabeleid vastgesteld. Actiepunten 2016: Implementatie van de nota.	Uitvoering	Uitgevoerd: de lokale omroep draagt middels haar activiteiten zorg voor de uitvoering van de nota en de gemeente stelt de lokale omroep conform de nota hiertoe in staat.

Overige toelichting

- De adviescommissie Beeldende Kunst is hervormd. De nieuwe werkwijze is vastgelegd in een reglement en de commissie is uitgebreid naar vier leden.

Thema 2.4 Maatschappelijk vastgoed

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actiepunten volgen na vaststelling van de genoemde heroriëntatie maatschappelijk vastgoed en van de plannen voor de tweede fase herontwikkeling gemeentehuis, beide voorzien in 2015.		Heroriëntatie maatschappelijk vastgoed is vastgesteld in september 2016. Actiepunten zijn opgenomen in de programmabegroting 2017. Vaststelling van de plannen voor de 2 ^e fase herontwikkeling gemeentehuis is verschoven naar de eerste helft van 2017 als gevolg van het besluit om de renovatie van de raadzaal naar voren te halen.

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
02 Onderwijs en ontplooiing									
003.05 GBA Vastgoed	322	375	322	7	315	261	27	234	81
421.02 Huisvesting openbaar basisonderwijs	1.848	1.690	2.062	276	1.786	2.041	307	1.735	52
423.01 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	316	272	272	0	272	303	0	303	-31
433.01 Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	1	0	0	0	0	0	0	0	0
480.01 Lokaal onderwijsbeleid	822	1.032	1.078	149	929	1.086	149	938	-9
510.01 Openbare bibliotheek	484	486	566	0	566	566	0	566	1
511.04 Muziekonderwijs	94	88	88	0	88	85	0	85	2
530.01 Sportbeoefening	931	1.476	2.474	1.185	1.288	2.515	1.179	1.336	-48
530.03 Zwembaden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
540.01 Kunst en cultuur	294	340	330	0	330	292	0	292	38
541.01 Monumenten en Musea	59	57	57	0	57	60	0	60	-4
580.01 Media	22	23	23	0	23	16	0	16	6
580.02 Speelplaats	221	263	384	0	384	353	10	343	41
620.04 Maatschappelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0
630.01 Jeugd en jongerenwerk	-58	142	977	585	392	1.008	770	238	154
650.01 Peuterspeelplaatsen / Kinderdagopvang	0	3	3	0	3	0	0	0	3
652.01 Voorziening gehandicapten	4	14	14	0	14	4	0	4	10
722.01 Riolering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	5.358	6.261	8.650	2.203	6.447	8.591	2.441	6.150	297
Reservemutatie (- = onttrekking)	-91	-179	0	329	-329	0	289	-289	-40
Resultaat	5.267	6.081	8.650	2.531	6.118	8.591	2.730	5.861	257

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

003.05 GBA Vastgoed (voordeel € 81.000)

Panoramafoto's (voordeel € 21.000)

Het budget voor het maken van panoramafoto's is gebaseerd op de prijsstelling van commerciële partijen. In 2016 is een pilot gestart om de panoramafoto's te laten inwinnen door de gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam heeft dit initiatief genomen om de monopolistische markt van panoramafoto's te doorbreken. Kosten die de gemeente Amsterdam doorberekent zijn veel lager dan van commerciële partijen.

De pilot is voor een periode van twee jaar. Daarna wordt besloten of en in welke vorm continuering plaats vindt.

Luchtfoto's (voordeel € 25.000)

In 2016 is weer gepoogd om hoge resolutie luchtfoto's in te winnen. In overleg met de Luchtverkeersleiding Nederland is een bedrijf ingeschakeld die met een helikopter de luchtfoto's inwint. Ondanks goede weersomstandigheden is er geen toestemming verleent door de Luchtverkeersleiding. Dit heeft geleid tot een onderschrijding op het budget voor luchtfoto's.

Grootschalige BasisKaartNederland (voordeel € 29.000)

Als gevolg van de omvorming van de GBKN naar de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is een vergoeding ontvangen van € 14.000. Daarnaast is er een voordeel van € 15.000 gerealiseerd op de werkzaamheden voor de BGT.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 6.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

421.02 Huisvesting openbaar basisonderwijs (voordeel € 51.000)

Actualisering van het meerjarenonderhoudsplan van gemeentelijke gebouwen (voordeel € 37.000)

Enkele onderhoudsopdrachten voor onderwijsgebouwen zijn met een voordelig resultaat van tezamen € 37.000 afgerond.

Incidentele kosten nieuwbouw Triade (voordeel € 27.000)

Bij de besluitvorming over de nieuwbouw voor de school Triade op 30 juni 2016 is onder andere € 42.000 beschikbaar gekomen voor de samenwerkingsovereenkomst energievisie Hornmeer. In 2016 is hiervan € 15.000 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 27.000 beschikbaar te houden voor afronding in 2017.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel € 13.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

530.01 Sportbeoefening (nadeel € 48.000)

Het nadeel is voornamelijk de optelsom van diverse kleinere afwijkingen op de lasten van de sportcomplexen. Het gaat hierbij om incidentele meerkosten van het complex Hornmeer (aanpassing hekwerken € 4.000, niet door te berekenen kosten van splitsing van wateraansluitingen € 6.000 en onderhoud van de nieuwe velden 4 en 5 van € 12.000), hoger dan begrote verzekeringspremies en eigen risico bij schade € 13.000, te laag begrote belastingen € 12.000 en incidentele meerwerkopdrachten aan Meerlanden in het kader van het goed bespeelbaar houden van de sportvelden voor € 8.000. Daartegenover is er € 9.000 minder aan subsidie verstrekt.

630.01 Jeugd- en jongerenwerk (voordeel € 154.000)

Sloop Graaf Willemlaan (nadeel € 31.000)

Na ingebruikneming voor jongerenwerk van Graaf Willemlaan 1 is het naastgelegen Graaf Willemlaan 3, een gebouw aan het einde van zijn levensduur, aansluitend gesloopt in verband met de combinatie van de aanwezigheid van asbest en het ter plaatste aanzienlijke risico van vandalisme in de periode rond de jaarwisseling. Met de sloopkosten was in de gemeentebegroting geen rekening gehouden

Gebouwenadministratie panden algemeen (nadeel € 90.000)

De gemeentelijke gebouwenexploitatie heeft een nadelig saldo van € 90.000, in hoofdzaak het gevolg van te hoog begrote dan wel gedeerde huuropbrengsten van € 43.000, onder andere het gevolg van leegstand van Parklaan 27, hoger dan begrote kosten van jaarlijks (curatief) onderhoud € 36.000 en niet begrote energiekosten van de Watertoren en bij tijdelijke leegstand € 11.000. Jaarlijks wordt bij de lentenota geanalyseerd of er sprake is van een structureel karakter van deze afwijkingen.

Buurthuis Hornmeer (voordeel € 45.000)

In de najaarsrapportage is voor de tijdelijke huisvesting van stichting Buurthuis Hornmeer een bedrag beschikbaar gesteld van € 45.000. De werkzaamheden hiervan zullen aanvangen in 2017, daarom wordt voorgesteld dit bedrag veilig te stellen.

Actualisering van het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (voordeel € 228.000)

Bij de jaarlijkse actualisatie van de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) is gebleken dat € 228.000 kan vrijvallen uit de onderhoudsvoorziening voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen. Enkele onderhoudsopdrachten zijn met een voordelig resultaat van tezamen € 91.000 afgerond. Daarnaast heeft de jaarlijkse actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan geleid tot een vrijval van € 137.000.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 2.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

Programma 3: Economie en duurzaamheid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

Het gemeentebestuur zet in op het structureel verbreden en versterken van de basis van de gemeentelijke economie. Samenwerking binnen en buiten de gemeentegrenzen is één van de sleutelbegrippen voor de komende periode om de kwaliteiten van Aalsmeer en haar ondernemers bij verschillende doelgroepen voor het voetlicht te brengen en tot verdere ontwikkeling laten komen.

Duurzaamheid gaat over meer dan energieneutraal en de reductie van de CO₂ uitstoot. Bij een duurzame gemeente is sprake van een balans tussen een schone en gezonde leefomgeving (ecologische integriteit), een samenleving waarin groepen en individuen ruimte bieden aan elkaar (sociale gerechtigheid) en het bedrijfsleven gezonde mogelijkheden heeft (economische ontwikkeling). De gemeente Aalsmeer zelf vervult hierin een voorbeeldfunctie voor de Aalsmeerse samenleving.

Toerisme en recreatie zijn belangrijke toekomstige economische groei sectoren voor Aalsmeer en de regio. De sector wordt ondersteund door toeristische promotie op lokaal en regionaal niveau evenals bij de ontwikkeling van recreatieve voorzieningen. Recreatie en toerisme zijn speerpunten uit het economische beleid. Door samenwerking met diverse partijen uit de recreatieve en de watersport sector wordt gestreefd naar een doorontwikkeling van de huidige toeristische en recreatieve structuur.

Thema 3.1 Economie, toerisme en recreatie

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Uitdragen van de kracht en kwaliteiten van Aalsmeer binnen en buiten de gemeente en voortzetting van de regionale samenwerking. Actiepunten 2016: - Vaststellen herijkte economische visie. - Vaststellen bijbehorend actieprogramma.	Raad: 2^e kwartaal College Uitvoering Uitvoering	Gerealiseerd: in september door de raad vastgesteld. Nog niet gerealiseerd door latere besluitvorming. Actieprogramma in ontwikkeling en wordt in 2^e kwartaal 2017 verwacht. College heeft wel ingestemd met start van een aantal acties (zie hieronder). Uitgevoerd, onder andere door middel van start Zaai en acquisiteur leegstand. Uitgevoerd conform

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Deelname regionale projecten Amsterdam Economic Board, PRES (Platform Regionaal-Economische Structuur) en Stadsregio Amsterdam.		actiepunt.
2. Opstellen van een toekomstvisie voor het winkelgebied Aalsmeer Centrum (zie ook programma 5.1.1. visie Raadhuisplein/ Driekolommenplein). Actiepunten 2016: Uitvoering plan van aanpak leegstand centrum Aalsmeer.	Uitvoering	Uitgevoerd door inzet acquireur leegstand.
3. Ontwikkelen van een visie op de bestemming van oudere bedrijventerreinen en glastuinbouwgebieden en het tegengaan verpaupering. Actiepunten 2016: Wordt nader uitgewerkt in de economische visie en bijbehorend actieprogramma, inclusief verouderde glastuinbouwgebieden (zie ook programma 5.1, deelstructuurvisies).	In voorbereiding	Gestart is met de opstelling van deelstructuurvisies. Ontwerpstructuurvisie landelijk gebied oost is ter inzage gelegd.
4. Stimuleren van kansrijke ontwikkelingen op het gebied van toerisme en recreatie. Actiepunten 2016: Vaststellen visie recreatie en toerisme	Raad: 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
5. Uitbreiden van de toeristische en recreatieve netwerken. Actiepunten 2016: - Realisatie regionaal wandelnetwerk in Aalsmeer. - Realisatie regionaal sloepennetwerk in Aalsmeer.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: inventarisatie is afgerond. Deelname is afhankelijk van het voorstel dat nog volgt. Uitgevoerd: voorbereiding is gereed en oplevering is in 2017. Er was vertraging, doordat het plafond van de WED subsidie van de provincie NH al was bereikt nog voor de aanvraag voor het regionale sloepen-netwerk was behandeld.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
- Realisatie regionale bloemenfietsroute in Aalsmeer. - Realisatie Toeristische Overstappunten (TOPS).	Uitvoering Uitvoering	Met alternatieve financiering wordt het regionale sloepennetwerk alsnog gerealiseerd. Uitgesteld i.v.m. infrastructurele wijzigingen in het Amsterdamse deel van de route. Uitgevoerd conform actiepunt.
6. Herontwikkelen van Fort Kudelstaart. Actiepunten 2016: - Uitvoering plan herontwikkeling Fort, te weten: - uitvoering consoliderende restauratie, - opstellen tenderdocument, - uitvoering tender, - aanpassing bestemmingsplan..	Uitvoering	Uitvoering loopt: het conserverend onderhoud is in uitvoering. De tender procedure voor de selectie van een exploitant verkeert in de 2^e fase, waarin enkele geselecteerde gegadigden hun plan kunnen uitwerken t.b.v. de definitieve keuze.
7. Stimuleren nieuwe mogelijkheden voor verblijfsrecreatie (zie hiervoor ook programma 5.1.1) Actiepunten 2016: - Initiatieven voor verblijfsrecreatie worden gefaciliteerd binnen bestaande ruimtelijke kaders. - Overige actiepunten vloeien voort uit de nog vast te stellen Recreatie- en Toerismevisie.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: binnen het kader van de structuurvisie Uiterweg zijn diverse initiatieven ingediend en in behandeling genomen. Uitgevoerd.

Overige toelichting

- In 2016 was Aalsmeer gastgemeente voor Eredivisie Zeilen. De speelronde op de Westeinderplassen vond plaats tijdens de WesteinderWaterWeek inclusief optimist on tour.
- Er zijn twee pilots geweest jaarrond recreëren op recreatiearken.

Thema 3.2 Greenport

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Stimulering van de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Actiepunten 2016: Continueren deelname Greenport Aalsmeer.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
2. Faciliteren van concrete projecten met speciale aandacht voor innovatie en de aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs. Actiepunten 2016: - Deelname aan uitvoering Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer - Deelname aan uitvoering Actieplan Werkgeversservice- punt Groot Amsterdam Greenport Aalsmeer 2015-2018.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt.

Thema 3.3 Schiphol

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. In samenwerking met de buurgemeenten , het regionale bedrijfsleven, Schiphol en bedrijven in de luchtvaartsector inzetten op het versterken van de kracht en kwaliteiten van de regio rond Amsterdam en de luchthaven Schiphol.	Uitvoering	Uitgevoerd: conform actiepunt is dit doel als thema in de Uitvoeringsagenda Economie van de AM-regio opgenomen.
2. Inzetten op het behoud en het versterken van de leefbaarheid in en de toekomstbestendigheid van de omgeving van de luchthaven Schiphol. Actiepunten 2016: Actieve lobby tegen extra beperkingen LIB.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van betrokkenheid bij het opstellen van het wijzigingsbesluit LIB (geluid en externe veiligheid) onder andere met input van rapportages van Buck, Loyens & Loeff en Stibbe (in opdracht van de AM-regio) en waar nodig nog extra ondersteund met

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		eigen zienswijzen op het ontwerp wijzigingsbesluit LIB en op onderdelen van de ontwerpwijziging Provinciaal Ruimtelijke Verordening.

Thema 3.4 Duurzaamheid

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Realiseren regionaal energieloket	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
Realisatie restwarmtebenutting	Uitvoering	Ondertekening Intentieverklaring en Samenwerkingsovereenkomst gerealiseerd.
Verduurzaming gemeentehuis	Raad: 1 ^e kwartaal	In 2016 is voorrang gegeven aan de verbouwing van de raadzaal. Daarbij is aan duurzaamheidsaspecten aandacht gegeven, met name m.b.t. binnenklimaat en verlichting. Ten behoeve van het overgebleven deel van fase 2 volgt in de eerste helft van 2017 een raadsvoorstel waarin duurzaamheidsaspecten opnieuw aandacht krijgen.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Toepassing van duurzame oplossingen bij de eigen gemeentelijke nieuwbouwprojecten, renovaties en bij groot onderhoud.	Uitvoering	Uitgevoerd: Duurzaamheidsoplossingen worden standaard integraal meegenomen bij alle gemeentelijke

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		nieuwbouwprojecten, renovaties en groot onderhoud. Bij de gedeeltelijke vernieuwing en uitbreiding met een sporthal van zwembad De Waterlelie en bij de voorbereiding van de renovatie van het gemeentehuis en het complex Oude Veiling hebben duurzaamheidsaspecten expliciete aandacht.
2. Verbetering van het natuur- en milieu-beheer in het Westeinderplassengebied. Actiepunten 2016: - Uitvoering groene as (zie programma 4). - Projectmatig aanpakken van uitvoering en toezicht handhaving.	Uitvoering Uitvoering	Pilot natuurbeheer kleine particulieren wordt in januari 2017 afgerond. Uitvoering eerste tranche projecten groene AS is vertraagd door mogelijke bodemverontreiniging. Uitvoering wordt nu voorzien in 2017. Het opstellen van een businesscase varende boswachter start in het 2^e kwartaal 2017.

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
03 Economie en duurzaamheid	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
310.01 Weekmarkt	-4	-2	30	32	-2	32	43	-10	8
311.01 Baten marktgelden	-20	-20	0	20	-20	0	20	-20	-1
330.02 Economische visie	139	182	207	0	207	187	0	187	20
560.04 Recreatie	139	153	185	0	185	168	0	168	17
810.04 Grootschalige ontwikkelingen	57	49	81	3	77	77	0	77	1
810.06 Greenport	176	200	305	20	285	308	21	286	-1
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	487	562	809	76	732	772	84	688	44
Reservemutatie (- = onttrekking)	13	3	0	106	-106	0	106	-106	-0
Resultaat	501	565	809	182	626	772	190	582	44

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

Er zijn geen begrotingsafwijkingen binnen een bestuurlijk product op de baten en/of de lasten groter dan € 40.000.

Programma 4: Openbare ruimte

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

De inrichting van de openbare ruimte is een belangrijk aandachtspunt. Aalsmeer moet er over vier jaar aantrekkelijker uitzien dan in 2014 het geval was. Het maatschappelijk effect dat wordt beoogd is een schone, groene, veilige en waterrijke leefomgeving. Een fysieke omgeving die blijvend in staat is te voorzien in de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

De voorzieningen in de openbare ruimte houden we op een duurzame wijze in stand. Dit gebeurt door de openbare ruimte op een integrale, efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden.

Er wordt voortdurend aandacht geschonken en gewerkt aan de vermindering van de bestaande ontevredenheid over het huidig kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Hoewel een verbetering deels al heeft plaats gevonden, moet daarin een grote stap worden gezet.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling is het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen tegen zo laag mogelijke kosten. Maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening tegen een acceptabel kostenniveau aan de inwoners van Aalsmeer.

Thema 4.1 Groen

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Achterstallig onderhoud in het groen aanpakken conform uitvoeringsprogramma: prioriteiten zijn o.a. het Hornmeerpark en het Seringenpark.	Uitvoering	In uitvoering: de renovatie van zowel het parkgedeelte als het woongedeelte van het Seringenpark is afgerond. Nadat het waterschap de noodzakelijke werkzaamheden aan de dijk heeft verricht, zal deze aan het Seringenpark worden toegevoegd . Er is een start gemaakt met het Hornmeerpark. Er wordt gebaggerd en ter voorbereiding op de werkzaamheden in 2017 is al groen gesnoeid. Hiermee loopt dit project achter op de oorspronkelijke planning. Daarnaast zijn er verspreid over de gemeente diverse

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		groenvakken gerenoveerd.
Een speelveldje beschikbaar hebben voor de jeugd in elke buurt. Inrichting in overleg met de buurtbewoners en kinderen.	Uitvoering	In uitvoering d.m.v. een herziening van het uitvoeringsplan spelen. Doelstelling is het opwaarderen en optimaliseren van speelplaatsen door het creëren van grotere speelplaatsen met een breed aanbod. In 2016 zijn er 5 speelplaatsen geheel gerenoveerd.

Overige toelichting

- Op basis van de VTA inspecties (visuele boominspectie) zijn in 2016 op diverse locatie uit veiligheidsoverweging bomen gekapt; hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting Tevens zijn er op verschillende locaties nieuwe bomen aangeplant.

Thema 4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Verkeersmaatregelen: verbeteren schoolroutes, stimuleren fietsverkeer, verkeerseducatie en VVN campagnes	Uitvoering	Uitgevoerd
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2020	Uitvoering	In uitvoering conform uitvoeringsplan. Onder andere het vervangen van de verlichting op het Raadhuisplein, de Zijdstraat en de J. Takkade.
Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020	Uitvoering	In uitvoering: onder andere het reconstrueren van de wegen en het riool op de Ringvaartzijde en de reconstructie van de riolering Mensinghlaan en

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		Gloxiniastraat.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Achterstallig onderhoud aan wegen, bruggen, duikers en beschoeiingen aanpakken conform uitvoeringsprogramma.	Uitvoering	Alhoewel er uitvoering is gegeven aan het achterstallig onderhoud, is er een achterstand ten opzichte van de planning van het uitvoeringsprogramma Buitenruimte. Korthedshalve wordt naar de separate bijlage bij deze jaarrekening verwezen. .
2. a). Toezicht houden op en meten van de geleverde kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte door De Meerlanden conform, de eisen in de nieuwe contracten. b). Evaluatie over werking toezicht in gemeentehanden.	Uitvoering College: 3 ^e kwartaal	Is uitgevoerd conform. Gerealiseerd.
3. Overzichtelijk houden van het straatbeeld door verwijdering van overtollige paaltjes, betonblokken en borden en beperking van de diversiteit in straatmeubilair zoals straatlantaarns, bankjes en prullenbakken.	Uitvoering	Er was voorzien projectmatig in het 1 ^e kwartaal 2016 overbodige obstakels en borden te verwijderen. De prioriteit is echter gelegd bij renovatieprojecten en onderhoudswerkzaamheden. Hierbij zijn overbodige obstakels verwijderd. In 2017 wordt dit voortgezet en worden overbodige objecten tevens projectmatig verwijderd.
4. Actief verwijderen van zwerfafval conform DVO2.	Uitvoering	In uitvoering middels bestekmaatregelen en projecten op scholen onder andere vanuit de 'milieubende'
5. Burgers betrekken bij de inrichting van de buitenruimte en bij de inspectie van	Uitvoering	Uitvoering loopt: de bestaande interactie is o.a.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
de staat van onderhoud van de buitenruimten (meedenken en meedoen) in samenwerking met de wijkoverleggen. Meten middels beeldkwaliteitsmeetlatten.		met de wijkoverleggen voortgezet. Hierbij is de kwaliteit van de openbare ruimte aan de orde gekomen. Het beeldkwaliteitsplan is toegelicht bij de verschillende wijkoverleggen.

Overige toelichting

- De omvorming van de N196 heeft grote invloed op de planning van omliggende renovatieprojecten. Hiermee is in de planning van het uitvoeringsprogramma rekening gehouden.

Thema 4.3 Afvalinzameling

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Terugdringen zwerfafval	Uitvoering	In uitvoering: op scholen is (o.a. vanuit de milieubende') voorlichting gegeven over zwerfafval. Daarnaast zijn de afvalbakken in het centrum vervangen door eenduidige, opvallende bakken met een grotere capaciteit. Ook is de diversiteit in het aantal afvalbakken teruggebracht, waardoor de voorzieningen herkenbaarder zijn.
Verdere afvalscheiding	Uitvoering	In uitvoering: door communicatie en educatie worden inwoners gestimuleerd afval gescheiden aan te bieden. In september zijn raads- en collegeleden op

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		bezoek geweest bij de Suez PMD- sorteerinstallatie. Nieuw afvalbeleid met als doelstelling verdere afvalscheiding wordt voorbereid.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Deelname landelijke benchmark afvalscheiding.	Uitvoering	Uitgevoerd: Aalsmeer heeft deelgenomen aan de benchmark en gebruikt de resultaten bij de beleidsvorming.
2. Afvalvisie Aalsmeer.	Raad: 2 ^e kwartaal	In uitvoering: in het 1 ^e kwartaal van 2017 zal het 'Afvalplan 2017-2021' ter besluitvorming aan de raad aangeboden worden.

Thema 4.4 Begraafplaats

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Verbeteren exploitatie begraafplaats.	Uitvoering	Uitgevoerd middels aanpassing werkprocessen en uitbesteding aan derden.

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
04 Openbare ruimte	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
210.01 Wegen	1.113	6.151	3.974	274	3.699	3.144	708	2.436	1.263
210.02 Openbare verlichting	499	1.108	617	6	612	537	0	537	75
211.01 Verkeersmaatregelen	280	287	291	7	284	285	0	285	-1
221.01 Waterwegen	440	667	1.320	110	1.210	559	136	422	788
550.01 Natuurbescherming	23	18	51	0	51	44	0	44	7
560.01 Openbaar groen	2.206	2.529	2.712	150	2.562	2.200	55	2.146	417
560.02 Kapvergunningen openbaar groen	4	1	4	3	1	4	0	4	-3
560.04 Recreatie	226	219	222	0	222	218	0	218	4
560.05 Recreatievergunningen	-73	-78	0	78	-78	0	72	-72	-5
721.01 Afval	2.686	2.584	2.808	223	2.584	2.791	184	2.607	-22
721.02 Handhaving afvalbeleid	39	49	49	0	49	39	0	39	10
722.01 Riolering	2.190	2.332	2.332	0	2.332	2.318	-140	2.459	-126
723.01 Milieubeleid	184	200	220	0	220	196	0	196	23
723.03 Vergunningen / meldingen milieu	718	718	718	0	718	740	0	740	-22
723.04 Geluid- en bodemadvisering	48	61	76	15	61	62	6	56	5
723.08 Ongediertebestrijding	18	18	18	0	18	18	0	18	-0
724.01 Begraafplaats	518	356	404	0	404	387	0	387	17
725.01 Baten afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	-3.498	-3.407	18	3.425	-3.407	39	3.465	-3.425	18
726.01 Baten rioolrechten	-2.593	-2.776	13	2.789	-2.776	27	2.930	-2.902	126
732.01 Baten begraafplaatsrechten	-436	-362	0	391	-391	0	415	-415	25
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	4.591	10.676	15.849	7.471	8.378	13.611	7.830	5.781	2.597
Reservemutatie (- = onttrekking)	-818	-6.944	813	4.988	-4.175	813	2.569	-1.756	-2.420
Resultaat	3.773	3.732	16.662	12.459	4.203	14.424	10.399	4.025	178

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte

Onderstaande verschillen worden met name veroorzaakt door de fasering van de projecten van het uitvoeringsprogramma Buitenruimte. Afwijkingen op de lasten en/of de baten hebben voor eenzelfde bedrag een afwijking op de aanwending van de reserve buitenruimte tot gevolg, waardoor dit niet van invloed is op het resultaat (na bestemming). Voor de onderdelen die betrekking hebben op het uitvoeringsprogramma wordt korthedshalve naar de separate bijlage bij deze jaarrekening verwezen.

210.01 Wegen (voordeel € 1.263.000)

De onderdelen van het uitvoeringsprogramma die worden verantwoord op het product wegen, laten een voordeel zien van € 883.000 op de lasten en een voordeel van € 420.000 op de baten. Per saldo geeft dit een voordeel van € 1.303.000. Dit betreft de volgende onderdelen van het uitvoeringsprogramma:

Wegen (voordeel € 607.000)

Kunstwerken (voordeel € 133.000)

Verkeer (voordeel € 563.000)

Enkele kleine mutaties (nadeel € 40.000) verklaren het restant

221.01 Waterwegen (voordeel € 788.000)

Het voordeel van € 788.000 wordt voor € 703.000 (voordeel op de lasten) veroorzaakt door het onderdeel Water binnen het uitvoeringsprogramma buitenruimte

Daarnaast is er op het gronddepot Kudelstaart een voordeel gerealiseerd van € 62.000. Het gronddepot heeft € 36.000 minder kosten gehad in 2016. Gezien de grote hoeveelheid aanwezige grond in het depot ultimo jaar is besloten deze in 2016 voor het eerst op de balans op te voeren. De voorraadwaarde van deze grond ad € 59.000

is op de kosten in mindering gebracht. Verder is er € 26.000 meer aan inkomsten ontvangen. Enkele kleine mutaties (voordeel € 23.000) verklaren het restant.

560.01 Openbaar groen (voordeel € 417.000)

Het voordeel van € 417.000 wordt voor € 404.000 veroorzaakt door het onderdeel Openbaar groen binnen het uitvoeringsprogramma buitenruimte (voordeel op de lasten van € 499.000 en nadeel op de baten van € 95.000). Enkele kleine mutaties (voordeel € 13.000) verklaren het restant

Reserve onderhoud/instandhouding openbare buitenruimte (nadeel € 2.411.000)

Bovengenoemde voordelen op de onderdelen van het uitvoeringsprogramma buitenruimte hebben een lagere onttrekking aan de reserve tot gevolg. Enkele kleine mutaties (voordeel € 9.000) verklaren het restant aan lagere reserveonttrekkingen op dit programma.

210.02 Openbare verlichting (voordeel € 75.000)

Voornaamste oorzaak is het voordeel op de energielasten van € 80.000. Deze energielasten fluctueren jaarlijks en de afrekeningen van energiemaatschappijen vinden niet altijd tijdig plaats. Rekening houdend met een verwachte afrekening en de ontvangen voorschotnota's over 2016 ontstaat een voordeel in 2016. Enkele kleine mutaties (nadeel € 5.000) verklaren het restant

722.01 Riolering (nadeel € 126.000)

In 2016 zijn bij de gemalen vooral noodreparaties en -onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, in 2017 zal hier een inhaalslag worden gemaakt. Hierdoor is in 2016 een onderbesteding van € 125.000 ontstaan bij de gemalen. In 2016 heeft geen reiniging/inspectie vrij verval riool plaatsgevonden waardoor een overschrijding van € 34.000 is ontstaan, deze werkzaamheden worden in 2017 aanbesteed en uitgevoerd. Omdat onderbestedingen van opgehaalde rioolheffing door latere uitvoering dan voorzien, worden gestort in de voorziening rioolheffing, geeft dit geen afwijking op de lasten en is dit niet van invloed op het resultaat.

Ook de hoger ontvangen baten door de afrekening van het meerverbruik water over 2015 en 2016 wordt conform regelgeving in de voorziening rioolheffing gestort. Hierdoor ontstaat een nadeel op de lasten voor riolering (verantwoord op product 722.01). Dit nadeel wordt echter gecompenseerd door het voordeel op de baten van riolering (verantwoord op product 726.01).

726.01 Baten rioolrecht (voordeel € 126.000)

Het voordeel is nagenoeg geheel het gevolg van meerverbruik water. Omdat de afrekening hiervan over 2015 € 58.000 meer bedroeg dan verwacht, komt dit voordeel ten gunste van 2016. Gezien het verwachte structurele karakter is ook de verwachte afrekening meerverbruik over 2016 € 60.000 hoger ingeschat. Enkele kleine mutaties (voordeel € 8.000) verklaren het restant.

Programma 5: Ruimtelijke Ontwikkeling

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

Aalsmeer is een gemeente met veel bedrijvigheid, een groot recreatiepotentieel en ruim 30.000 inwoners. De nabijheid van Schiphol, de bedrijvigheid rondom Flora Holland en de vele kweek- en handelsbedrijven leveren bovendien een druk verkeers- en vervoerspatroon op. Het combineren van de vele functies in de gemeente tot een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, een gewild vestigingsklimaat en een gebied met recreatief toeristische aantrekkingskracht blijft een grote uitdaging.

Er vindt verschuiving plaats van ontwikkeling naar beheer, van uitleg naar transformatie en van nieuw naar vernieuwend. Prioriteit ligt bij kleinschalige projecten binnen de kernen. Uitdaging hierbij is om richting bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting te bieden en tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit en het duurzaam ruimtegebruik in Aalsmeer te versterken. Daarnaast vinden ontwikkelingen plaats voor grootschalige transformatie van verouderde glastuinbouwgebieden. Projecten worden vraaggericht uitgevoerd, met ruimte voor toekomstige bewoners, de markt en participatie voor direct belanghebbenden. Inzet is beheersbare kosten en risico's voor de gemeente.

Vergunningverlening kenmerkt zich door snelle en innovatieve dienstverlening.

Het is goed wonen in Aalsmeer en dat willen we zo houden. Kwaliteit staat voorop. Die moet ook bereikbaar zijn voor mensen voor wie dat –vanwege bijvoorbeeld financiën of gezondheid- niet vanzelfsprekend is. We blijven groeien, maar beheerst en verleggen de aandacht naar het bestaande woonaanbod. Er wordt aangesloten bij de uitgangspunten uit de woonvisie. Bij bouwprojecten en afspraken met de woningbouwcorporatie is uitgangspunt voldoende differentiatie in woningen en woon- en leefomgevingen en voldoende kwalitatieve woningvoorraad voor specifieke doelgroepen zoals ouderen, mensen met een functiebeperking en arbeidskrachten uit andere landen.

Thema 5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actieve lobby tegen extra beperkingen LIB (zie ook pr. 3.3).	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van betrokkenheid bij het opstellen van het wijzigingsbesluit LIB (geluid en externe veiligheid) onder andere met input van rapportages van Buck, Loyens & Loeff en Stibbe (in opdracht van de AM-regio) en waar nodig nog extra ondersteund met eigen zienswijzen op het ontwerp wijzigingsbesluit

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		LIB en op onderdelen van de ontwerpwijziging Provinciaal Ruimtelijke Verordening.
Bestemmingsplan Machineweg Rooie Dorp	Raad: 2 ^e kwartaal	Bestemmingsplan wordt in 2017 vastgesteld. Bestemmingsplan is afhankelijk van de planvorming en processen bij Eigen Haard.
Startnotitie Hoofdweg 76	Raad: 1 ^e kwartaal	Na de inspraakprocedure over de concept-startnotitie heeft het college besloten in overleg te treden met de ontwikkelaar over een alternatief plan.
Bestemmingsplan Zuiderkerk	Raad: 2 ^e kwartaal	Op dit moment is het college nog in overleg met de ontwikkelaar over het plan. Het bestemmingsplan wordt pas nadat hier overeenstemming over is verder in procedure gebracht.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Planmatige herziening van bestemmingsplannen. Actiepunten 2016: - Bestemmingsplan Aalsmeer Dorp. - Bestemmingsplan Oosteinderweg e.o.	Raad: 2^e kwartaal Raad: 4^e kwartaal	Aalsmeer Dorp wordt vastgesteld medio 2017. De raad is hiervan reeds in kennis gesteld. Oosteinderweg e.o. is uitgesteld naar 2017. De raad is hierover schriftelijk geïnformeerd.
2. Opstellen en vaststellen van structuurvisies voor Landelijk Gebied Oost, Oosteinderweg en Uiterweg. Actiepunten 2016:		De deelstructuurvisie Landelijk gebied Oost is opgeknipt in een aantal deelgebieden. De SV voor

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Vaststellen deelstructuurvisie Landelijk Gebied-Oost.	Raad: 4 ^e kwartaal	de Oosteinderdriehoek ligt in december en januari in de inspraak en zal voor de zomer 2017 aan de raad worden voorgelegd.
Vaststellen nota van uitgangspunten Oosteinderweg e.o.	Raad: 4 ^e kwartaal	Nota van uitgangspunten Oosteinderweg e.o. is uitgesteld naar 2017. Hierover is de raad schriftelijk geïnformeerd.
3. Realisatie sportpark Hornmeer, renovatie en herinrichting Hornmeerpark, herinrichting vrijkomend VVA terrein en woningbouw Meervalstraat/Roerdomplaan, VVA terrein, Ophelialaan en Thijsseleaan. Actiepunten 2016: - Opleveren sportcomplex Beethovenlaan (zie ook pr.2.2). - Renovatie en herinrichting Hornmeerpark. - Vaststellen uitgangspunten herinrichting VVA terrein. - Startnotitie woningbouw Meervalstraat/Roerdomplaan. - Startnotitie woningbouw VVA terrein. - Kredietvoorstel bouw fusieschool (zie ook pr.2.1).	Uitvoering Uitvoering Raad: 2^e kwartaal Raad: 1^e kwartaal Raad: 2^e kwartaal Raad: 2^e kwartaal	Uitgevoerd door aanleg van twee voetbalvelden. Gereed eind 2017 Inrichtingsplan 2^e kwartaal 2017 gereed. Uitgangspunten zijn nader uitgewerkt in het inrichtingsplan. Gerealiseerd Startnotitie is uitgesteld. De raad is hierover separaat geïnformeerd. Uitgevoerd.
4. Versnelling van het project De Tuinen van Aalsmeer met het vastgestelde bouwprogramma. Actiepunten 2016: Project Zwarteweg: Bestemmingsplan Zwarteweg.	Raad: 2 ^e kwartaal	Bestemmingsplan is in voorbereiding genomen. Voordat het wordt vastgesteld dient overeenstemming te zijn

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
- Project Polderzoom 1^e fase: Bestemmingsplan Stommeerkade-Oost 1^e herziening, inclusief een herzien exploitatieplan Stommeerkade-Oost. - Nieuwe Aalsmeerderlaan: wijzigingsplan bestemmingsplan Noordvork - Grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer 2016.	Raad: 2^e kwartaal Raad: 4^e kwartaal Raad: 2^e kwartaal	bereikt met ontwikkelaar. Gerealiseerd Het wijzigingsplan is voorbehouden aan het college. Gerealiseerd
5. Een behoedzaam financieel beleid en aanpassing van de (deel)structuurvisie voor Greenpark om geschikte partners in de ontwikkeling te vinden. Actiepunten 2016: - Vaststellen structuurvisie Greenpark. - Vaststellen exploitatieplan Middenweg, deelgebied 3,5,7. - Vaststellen bestemmingsplan Ongestoorde Logistieke Verbinding. - Vaststellen grondexploitatie GPAG BV.	Raad: 1^e kwartaal Raad: 3^e kwartaal Raad: 4^e kwartaal College: 2^e kwartaal	Gerealiseerd Uitgesteld naar 2017 Uitgesteld naar 2017 Gerealiseerd
6. Ontwikkelen visie op bestemming oudere bedrijventerreinen en tegengaan verpaupering Actiepunten 2016: Meegenomen bij punt 2 in structuurvisies.		
7. Transformatie van sloopzone in Groenzone. Actiepunten 2016: Uitvoering van de Groenzone.	Uitvoering	Project Groenzone is stopgezet. Niet uitvoerbaar, aangezien overeenstemming met grondeigenaren niet haalbaar bleek.

Overige toelichting

- Westeinderhage, facilitair woningbouwproject, vaststelling Startnotitie 2^e kwartaal 2017.

Thema 5.2 Vergunningverlening

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Meerjarenbeleid Vergunningen en Handhaving 2016-2019, inclusief uitvoeringsprogramma T&H 2016-2017	Raad: 1 ^e kwartaal	Gerealiseerd
Verordening VTH	Raad: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Versnellen werkwijzen en versimpelen procedures (deregulering). Actiepunten 2016: Zie programma 6.6	Zie programma 6.6	
2. Onderzoek naar welstandstoezicht. Actiepunten 2016: Aanpassen welstandsnota naar aanleiding van dereguleringsvoorstel VTH.	Raad: 1 ^e kwartaal	Er was naar aanleiding van het dereguleringsvoorstel geen aanleiding om de welstandsnota aan te passen
3. Ontwikkelen maatwerk in dienstverlening. Actiepunten 2016: Zie verder programma 6.3.		
4. Voortzetten programmatische handhaving via uitvoeringsprogramma's. Actiepunten 2016: - Jaarrapportage 2015. - Uitvoeringsprogramma Toezicht en handhaving 2016-2017.	College: 1^e kwartaal College: 1^e kwartaal	Gerealiseerd Anders gerealiseerd: vanwege onzekerheid over veranderende wetgeving is het uitvoeringsprogramma 2015 met zes maanden verlengd. Voor de 2e helft van 2016 is een Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma VTH 2017 wordt in het eerste kwartaal van 2017 vastgesteld.

Thema 5.3 Wonen en volkshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Ontwikkelen voorstel toekomstige regionale samenwerking op het beleidsveld wonen.	Raad: 3 ^e kwartaal	Gerealiseerd. De gesprekken over de toekomstige regionale samenwerking op het beleidsveld wonen zijn eind 2016 afgerond. In het eerste kwartaal van 2017 wordt een voorstel voorgelegd aan het College. Omdat dit voorstel kan worden uitgevoerd binnen het bestaande budget voor regionale samenwerking en overdracht van bevoegdheden niet aan de orde is, is besluitvorming door de Raad niet nodig.
Uitvoeren van de in 2015 vastgestelde woonagenda*	Uitvoering	Begin 2016 is de Woonagenda vastgesteld. De uitgangspunten uit de woonagenda worden doorvertaald in nieuwe projecten en zijn vertaald in prestatieafspraken met Eigen Haard.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Ontwikkeling van alternatieve bouwvormen samen met de markt.	Uitvoering	Er is een locatiescan gemaakt. Nadere uitwerking van mogelijk geschikte locaties vindt plaats.
2. Vaststellen verordening Woonfonds en vervolgens inzetten van het Woonfonds voor het levensbestendig maken van woningen en de bouw van jongerenhuisvesting en zorgwoningen. Actiepunten 2016:		

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
- Uitvoeren woonagenda inclusief Woonfonds. - Scherpe focus op realisatie van jongerenwoningen bij herontwikkeling maatschappelijk vastgoed.	Uitvoering Uitvoering	Gerealiseerd Uitgevoerd: onderzoek naar de mogelijkheid voor herontwikkeling van maatschappelijk vastgoed maakt onderdeel uit van de locatiescan alternatieve bouwvormen. Daarnaast zijn in 2016 de jongerenwoningen in de Columbiaschool opgeleverd.
3. Realiseren van wooneenheden voor senioren en faciliteren van organisaties die hun huidige verzorgingshuiscapaciteit willen aanpassen. Actiepunten 2016: Ontwikkeling zorgwoningen project Zuiderkerk	Uitvoering Raad: 1 ^e kwartaal	Op dit moment is het college nog in overleg met de ontwikkelaar over het plan. Het bestemmingsplan wordt pas nadat hier overeenstemming over is verder in procedure gebracht. Gerealiseerd
Programma van eisen realisatie zorgwoningen in de Hornmeer (project Meervalstraat/Roerdomplan).		
Start bouw senioren/zorgwoningen binnen project Spoorlaan	Uitvoering	Niet gerealiseerd: het project is vertraagd doordat onderhandelingen met de ontwikkelaar langer duurden dan vooraf voorzien.
Organisaties die met het verzoek komen om hun huidige verzorgingshuiscapaciteit te transformeren naar zelfstandige wooneenheden, voor zover dit past binnen het beleid, faciliteren.	Uitvoering	Uitgevoerd: er zijn in 2016 geen verzoeken ingediend.
4. Voldoende woningen in het sociale en		

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
middensegment (sociale huur en koop en goedkope koop). Actiepunten 2016: De tweede helft van 2015 wordt er een woonagenda* voorgelegd aan de Raad. Vanaf 2016 worden: • Projecten waarbinnen sprake kan zijn van uitbreiding dan wel krimp van de sociale voorraad getoetst aan de uitgangspunten uit de woonagenda. • Start bouw woningen Machineweg • De prestatieafspraken met Eigen Haard ten uitvoer gebracht. • Vaststellen startnotitie Meervalstraat/ Roerdomplan.	Raad: n.n.b. College: n.n.b. Uitvoering Raad: 1^e kwartaal	Gerealiseerd Niet gerealiseerd: als gevolg van herziening van het bouwplan en een wijziging in de planning door Eigen Haard. Gerealiseerd: in 2016 zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2017 - 2021 en is er een start gemaakt met de uitvoering. Gerealiseerd
5. Faciliteren van huisvesting voor arbeidsmigranten. Actiepunten 2016: De vraag is verschoven van grootschalige voorzieningen voor arbeidsmigranten naar meer kleinschalige woonvoorzieningen die niet alleen specifiek worden verhuurd aan arbeidsmigranten maar aan ieder huishouden dat op zoek is naar tijdelijke woonruimte. Deze verschuiving moet in 2016 doorvertaald worden in concrete plannen.	Raad	Gerealiseerd: In 2016 is 1 concreet plan in procedure gebracht.

Overige toelichting

- De Woonagenda Aalsmeer 2016 - 2020 is vastgesteld.
- De woningbouwregio MRA is officieel aangewezen als woningbouwregio zoals beschreven in de Woningwet.
- Met Eigen Haard en de Huurdervereniging Aalsmeer is overeenstemming bereikt over prestatieafspraken voor de periode 2017-2021.

Thema 5.4 Verkeer en vervoer

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV)	College: 1 ^e kwartaal	In 2016 is de voorkeursvariant uitgewerkt en op 8 november gepresenteerd in een (openbaar) informatief overleg. In de 1 ^e helft van 2017 wordt een besluit over de middelen aan de raad voorgelegd.
Bestemmingsplan OLV	Raad: 4 ^e kwartaal	De planologie voor de OLV zal worden meegenomen in de bestemmingsplannen, die in 2017 voor Green Park Aalsmeer worden vastgesteld.
Zevensprong-Molenvlietweg	Raad: 2 ^e kwartaal	De uitvoering van de Zevensprong en Molenvlietweg is uitgesteld. In 2017 wordt de voorbelasting aangebracht. Aanleg van de verharding zal naar verwachting in 2018 starten.
Uitvoeren AVVP, zie verder programma 4.2	Uitvoering	Anders uitgevoerd: het AVVP is opgegaan in het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte (programma 4.2). Via dat programma zijn in 2016 diverse verkeersprojecten gerealiseerd.

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Aanbesteding openbaarvervoerconcessie Amstelland-Meerlanden.	College: 2 ^e kwartaal	Aanbesteding is afgerond.
2. Herinrichting Kasteleinweg. Actiepunten 2016: - Ontwerp - Vergunningen *na vaststelling van het ontwerp voert de provincie de herinrichting van de Burgemeester Kasteleinweg (N196) uit	Raad: 1 ^e kwartaal College: 4 ^e kwartaal	De vaststelling van het ontwerp is gerealiseerd in het 3 ^e kwartaal. Vergunningen inzake de aanleg worden in de 1 ^e helft van 2017 door provincie aangevraagd.

Thema 5.5 Parkeren

Overige toelichting

- In september is door de gemeenteraad de Nota parkeernormen Aalsmeer 2016 vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
05 Ruimtelijke ontwikkeling									
214.01 Parkeren	10	9	8	0	8	8	0	8	0
214.02 Parkeercontrole	138	152	191	39	152	193	23	170	-18
810.01 Bestemmingsplannen bouwprojecten	45	67	67	0	67	60	0	60	8
810.02 Ontwikkelingskaders	155	156	156	0	156	154	0	154	2
810.03 Bestemmingsplannen beheer	272	284	284	0	284	300	0	300	-15
810.05 Bestemmingsplannen bouwplannen	29	67	1.145	1.345	-200	334	161	173	-373
810.07 Handhaving bestemmingsplannen	39	0	0	0	0	0	0	0	0
821.01 Dorpsvernieuwing	30	2	27	0	27	4	0	4	23
822.01 Omgevingsvergunningen	1.539	1.736	1.737	2	1.736	1.740	66	1.673	62
822.03 Volkshuisvesting (overige)	126	136	139	4	136	127	5	122	14
823.01 Baten omgevingsvergunningen	-678	-707	0	1.007	-1.007	0	1.663	-1.663	656
830.01 Bouwgrondexploitatie	346	-271	16.615	16.283	332	9.415	10.000	-585	917
830.02 Gronden en opstallen	551	598	1.306	427	880	1.414	725	688	191
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	2.603	2.228	21.675	19.105	2.570	13.746	12.642	1.104	1.466
Reservemutatie (- = onttrekking)	-737	968	1.233	1.336	-103	1.216	1.313	-97	-6
Resultaat	1.866	3.196	22.908	20.441	2.467	14.962	13.955	1.007	1.460

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

Toelichting op grondexploitaties

810.05 Bestemmingsplannen bouwplannen (nadeel € 373.000)

Op het product bestemmingsplannen bouwplannen worden de facilitaire projecten verantwoord. Dit zijn ruimtelijke projecten waarbij de gemeente de ontwikkeling van bouwplannen van derden publiekrechtelijk begeleidt.

Er is een nadeel op de baten van € 410.000 in relatie tot de verantwoording van de mutaties in de voorziening grondexploitaties. Dit nadeel maakt onderdeel uit van de toelichting op de voorziening grondexploitaties, die is opgenomen op het product 830.01 Bouwgrondexploitatie.

Het resterende verschil betreft een voordeel van € 37.000 aan hoger ontvangen bijdragen voor kunst en bovenwijkse voorzieningen, wat wordt gecompenseerd door een nadeel (hoger dan begrote storting) op de mutaties in de betreffende reserves.

De overige afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten. Het achterblijven van de werkelijke lasten en baten ten opzichte van de begroting, wordt met name veroorzaakt door vertragingen in twee projecten.

Binnen het project De Tuinen van Aalsmeer is in 2016 nog geen overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over deelgebied Zwarteweg. Naar verwachting zal dit begin 2017 gebeuren. Hierdoor is € 0,4 miljoen aan begrote exploitatiebijdrage nog niet gerealiseerd en is een bedrag van € 0,4 miljoen aan kosten niet gemaakt. Ook het project Hornweg 317 is vertraagd. Hierdoor is de exploitatiebijdrage van € 0,3 miljoen niet ontvangen, maar is ook een bedrag van € 0,3 miljoen aan kosten voor de aanleg van de buitenruimte niet gemaakt.

Bij de NJR is een eerste voorgeschreven splitsing tussen facilitair en actief grondbeleid gemaakt binnen het project De Tuinen van Aalsmeer, conform de nieuwe richtlijnen naar aanleiding van gewijzigde regelgeving. In de opstelling van de grondexploitatie 2017 (raadsbehandeling 20 april 2017) is, naast wijzigingen in kosten en opbrengsten met een inhoudelijke oorzaak, een definitieve splitsing verwerkt. Het begrote bedrag voor de benodigde storting in de voorziening facilitaire projecten is hierbij ongewijzigd gebleven, wat resulteert in een storting van afgerond € 0,3 miljoen in deze voorziening.

830.01 Bouwgrondexploitatie (voordeel € 917.000)

Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Uitzondering hierop zijn winstnemingen en een vrijval van of een toevoeging aan de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten (ten behoeve van projecten met een negatief resultaat) of overige gerelateerde voorzieningen.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (€ 917.000 V)

Op de grondexploitatie Proosdij-Noord is een tussentijdse winstneming van € 400.000 gerealiseerd. In de Najaarsrapportage was een winstneming van € 200.000 opgenomen. Er zijn meer gronden afgenomen dan begroot, waardoor er een voordeel ontstaat in 2016 van € 200.000. Overigens betreft dit een fasering van de winstneming. Deze was in latere jaren in de begroting opgenomen.

De voorziening Garantstelling GPA BV wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de grondexploitatie van Green Park Aalsmeer BV. Naar aanleiding van de bijbehorende risico analyse op basis van de "Monte Carlo" methode wordt gesteld dat het tekort maximaal € 418.000 bedraagt. Omdat de gemeente Aalsmeer 50% aandeelhouder is en daarom 50% van het risico draagt, kan de voorziening worden verlaagd naar € 209.000. Hierdoor kan een bedrag van € 112.000 vrijvallen.

De grondexploitatie Kudelstaartseweg 295-297 (kleinschalige horecavoorziening) is afgesloten met een voordeel van € 72.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het budget voor planschade niet is benut.

Bij afsluiting van de voormalige grondexploitatie Nieuw Oostende in 2014 waren nog enkele kosten voorzien. Deze kosten zijn uiteindelijk niet gerealiseerd, waardoor een voordeel ontstaat van € 65.000.

Voor het project De Tuinen van Aalsmeer is in 2016 een storting in de voorziening Grondexploitaties noodzakelijk van € 143.000. Dit betreft de stijging van het negatieve resultaat van deze grondexploitatie op netto contante waarde tussen 1-1-2016 (€ 12,951 miljoen negatief) en 1-1-2017 (€ 13,094 miljoen negatief).

Aangezien er in de begroting voor dit project rekening was gehouden met een toevoeging aan de voorziening van € 265.000, levert dit een voordeel op van € 122.000. Dit voordeel is in de jaarrekening verantwoord als € 532.000 voordeel op het product 830.01 Bouwgrondexploitatie (€ 226.000 op de lasten en € 306.000 op de baten) en € 410.000 nadeel op product 810.05 Bestemmingsplannen bouwplannen (baten).

Bij de NJR is een eerste voorgeschreven splitsing tussen facilitair en actief grondbeleid gemaakt binnen het project, conform de nieuwe richtlijnen naar aanleiding van gewijzigde regelgeving. In de opstelling van de grondexploitatie 2017 (raadsbehandeling 20 april 2017) is, naast wijzigingen in kosten en opbrengsten met een inhoudelijke oorzaak, een definitieve splitsing verwerkt. De financiële gevolgen voor het resultaat van de opgestelde grondexploitatie 2017 zijn in de jaarrekening 2016 verwerkt. In de rapportage grondexploitatie 2017 (De Tuinen van Aalsmeer) worden de verschillen in kosten en opbrengsten nader toegelicht. Gezien de financiële belangen van de gemeente wordt over de grondexploitatie in het openbaar geen mededeling gedaan en zijn de betreffende stukken geheim.

Voor het facilitaire deel van de grondexploitatie is een separate voorziening gevormd van € 294.000 (Voorziening facilitaire projecten).

Door gewijzigde regelgeving in 2016 is het niet meer toegestaan kosten als gevolg van sparen voor bovenwijkse voorzieningen, te activeren op de balans als onderdeel van de boekwaarde van actieve grondexploitaties. Dit vertaalt zich in een nadeel van € 62.000. Hiertegenover staat een voordeel van € 55.000 op de mutatie in de reserve bovenwijkse voorzieningen, omdat daarom ook geen storting in de reserve heeft plaatsgevonden.

Budgettaire neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (€ 6,8 miljoen)

Omdat het resultaat van de lopende bouwgrondexploitatieprojecten elk jaar op de balans wordt opgenomen (onder de voorraden) is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

Qua omvang zijn de onderbestedingen van totaal € 6,8 miljoen in 2016 voornamelijk te verklaren door ontwikkelingen binnen de grondexploitaties De Tuinen van Aalsmeer en Green Park Aalsmeer. Bij de overige vier projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 40.000. Hieronder worden de voornaamste verschillen toegelicht.

De Tuinen van Aalsmeer

Lasten (voordeel € 0,6 miljoen)

Baten (voordeel € 0,2 miljoen)

Ontwikkeling boekwaarde (nadeel € 0,8 miljoen, betreft afname in plaats van toename negatieve boekwaarde)

In totaal is er € 0,6 miljoen minder aan kosten gemaakt. In de planning was opgenomen om het terrein van gemeentewerf aan de Zwarteweg te verwerven en door te leveren aan de ontwikkelaars. De overeenkomst is

echter nog niet gesloten in 2016 en daarom is het terrein nog niet verworven. Dit is de meest belangrijke oorzaak voor het achterblijven van de kosten. Hiernaast heeft het bouwrijp maken van Polderzoom fase 1 vanwege de ingewikkelde saneringsmethodiek langer geduurd en loopt door in 2017.

Het voordeel op de baten is € 0,2 miljoen. In 2016 is het volledige resterende programma grondgebonden woningen in Spoorlaan verkocht. Verwacht was dat deze verkoop verspreid zou worden verkocht in 2016 en 2017. Daardoor is, ondanks dat in Polderzoom nog geen gronden zijn verkocht, in totaliteit meer opbrengsten ontvangen dan vooraf begroot.

Green Park Aalsmeer

Lasten (voordeel € 6,4 miljoen)

Baten (nadeel € 6,4 miljoen)

In Green Park Aalsmeer is in 2016 in totaal € 9,6 miljoen minder uit gegeven aan verwerving van gronden. De verwerving van 2 belangrijke percelen aan de Middenweg is in 2016 nog niet tot stand gekomen, maar dit was wel in 2016 begroot. Zij verschuiven naar een later moment. Hiernaast zijn in 2016 aanmerkelijk meer kosten gemaakt voor bouw- en woonrijp maken dan voorzien in het jaarplan 2016 van GPAG BV. Dit is het gevolg van het feit dat in de grondexploitatie 2016 de kosten voor aanleg van Japanlaan, Thailandlaan en Braziliëlaan zijn "uitgesmeerd" over de jaren 2016 en verder, maar dat de kosten van deze infrastructuur al voor een groot deel in 2016 zijn gemaakt. Het betreft een bedrag van afgerond € 3,2 miljoen. Daarmee is weliswaar het jaarbudget 2016 overschreden, maar niet de totaalraming civiele werken in de grondexploitatie.

Door de vertraging in de verwervingen die hierboven zijn toegelicht, zijn er ook minder vergoedingen ontvangen van Green Park Aalsmeer, waardoor de baten afgerond € 6,4 miljoen lager zijn dan begroot.

Reservemutaties voor bouwgrondexploitaties € 55.000 V

Er is vanuit de grondexploitaties € 55.000 minder gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit wordt veroorzaakt door herziene regelgeving. Dit voordeel is budgettair neutraal door een nadeel op de baten van de grondexploitaties.

De geactualiseerde prognoses van de grondexploitaties worden gelijktijdig met de Lentenota 2017 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Toelichting op overige bestuurlijke producten

822.01 Omgevingsvergunningen (voordeel € 62.000)

In 2016 is € 66.000- aan dwangsommen ontvangen. Het betreft hier voornamelijk dwangsommen welke zijn opgelegd voor illegaal bouwen of voor gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Voor wel opgelegde, maar op 31-12-2016 nog niet ontvangen dwangsommen is een voorziening getroffen, omdat niet zeker is of de bedragen ook daadwerkelijk voor 100% ontvangen worden. Een aantal lasten, waarvoor dwangsommen zijn opgelegd, is nog onderwerp van bezwaar en beroep. Het is daarom mogelijk dat de rechter de dwangsom zal verminderen of vernietigen. Enkele kleine mutaties (nadeel € 4.000) verklaren het restant.

823.01 Baten omgevingsvergunningen (voordeel € 656.000)

De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer aan. De toename van bouw aanvragen (+20%) toont dit ook aan, hiermee nemen ook de ontvangsten uit de bouwleges toe. Over 2016 is € 656.000 meer aan bouwleges ontvangen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2016 als gevolg van een toename van zowel het aantal reguliere aanvragen als het aantal grote projecten.

830.02 Gronden en opstallen (€ 191.000 voordeel)

Bij de verkoop van de Legmeerdijk 285 is per saldo een voordeel ontstaan van € 50.000, doordat de verkoopprijs hoger was dan de resterende boekwaarde. Met deze verkoop was in de begroting geen rekening gehouden.

Daarnaast zijn de inkomsten uit pachten circa € 50.000 hoger dan begroot.

Verder is voor de aankoop van de loswal aan de Herenweg een bedrag begroot van € 96.000. De aankoop wordt echter pas in het 2e kwartaal van 2017 geformaliseerd. De kosten van deze aankoop zijn begroot op € 19.000.

Voorgesteld wordt dit bedrag veilig te stellen voor aankoop in 2017.

Enkele kleine mutaties (nadeel € 5.000) verklaren het restant.

Programma 6: Bestuur, bevolking en veiligheid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we hiervoor gedaan?

Missie 2014-2018

Het College streeft permanent naar verbetering, vernieuwing, herkenbaarheid en toegankelijkheid voor burgers. Dit komt tot uiting in interactieve beleidsvorming en zichtbaarheid van bestuurders in Aalsmeerse netwerken. Het bestuur betreft burgers bij het beleid door dialoog, een open communicatie en wijkgericht werken. Wijkoverleggen hebben een stimulerende rol en ondersteunen actieve samenwerking met de gemeente en andere (professionele) organisaties.

Uitgangspunt bij communicatie is transparantie naar inwoners. Het bestuur wil iedereen betrekken bij politieke of bestuurlijke keuzes en informeren over de gevolgen hiervan. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van moderne en sociale media.

Aalsmeer staat voor snelle, betrouwbare en toegankelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Naast persoonlijke dienstverlening is het van belang dat inwoners en ondernemers hun zaken zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen.

Het College wil een veilige en leefbare woon- en werkomgeving waar wet- en regelgeving wordt nageleefd. Hierin werken bestuur, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners samen.

Met de handhaving is een nieuwe richting ingeslagen: van een ad hoc benadering is overgestapt naar een structureel en consequent naleven van wet- en regelgeving. Hiermee wordt een goede ruimtelijke ordening, een fysiek veilige leefomgeving, het voorkomen van rechtsongelijkheid en een goede registratie van de “gebouwde” omgeving (wettelijke registratieplicht basisadministraties) bevorderd. Zie ook programma 5.2.

Samenwerking binnen en buiten de gemeentegrenzen is een sleutelbegrip voor de komende jaren. Samenwerken met buurgemeenten maar ook in regionale verbanden als de Greenport, de Stadsregio Amsterdam (SRA) en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) bieden een platform om de kwaliteiten en belangen van Aalsmeer voor het voetlicht te brengen en tot ontwikkeling te laten komen.

Thema 6.1 Veiligheid en handhaving

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Evaluatie aanpak woonfraude en hennepsteelt	College: 2 ^e kwartaal	Anders gerealiseerd: via de Lentenota is budget gevraagd voor 2017 en 2018 om de aanpak te kunnen continueren. Eind 2018 vindt een definitieve evaluatie plaats van deze aanpak
Continuering buurtbemiddeling	College: 3 ^e kwartaal	Gerealiseerd

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actieplan integrale veiligheid 2017	College: 4 ^e kwartaal	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid samen met bewoners en ondernemers en afstemming met het regionale veiligheidsbeleid. Actiepunten 2016: Uitvoering actieplan 2016.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van actieplan veiligheid 2016.
2. Inzetten op vermindering van het aantal (woning)inbraken en van huiselijk geweld. Actiepunten 2016: Uitvoering plan van aanpak woninginbraken.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van het vastleggen en uitvoeren van het plan van aanpak
3. Inzetten op meer handhaving van verkeersovertredingen door politie en justitie en organisatie van bewustwording.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van bepleiten lokale prioriteit op basis van specifieke omstandigheden.
4. Organisatie van een bewustwording- en voorlichtingscampagne over veiligheid samen met de ketenpartners. Actiepunten 2016: Voorlichtingscampagnes, gebruik website, lokale krant, informatiebijeenkomsten, en organisatie van de week van de veiligheid.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.

Thema 6.2 Crisisbeheersing

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Uitvoering Beleidsplan Crisisbeheersing	Uitvoering	Gerealiseerd
Vaststellen lokaal draaiboek nazorg	College: 1 ^e kwartaal	De voorbereiding van de actualisering van dit draaiboek is een regionale aangelegenheid. Daartoe is eind november nog een grote grip 4-oefening gehouden die eerder was

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
		gepland. De verwachting is dat het draaiboek begin 2017 gereed is.
Vaststellen lokaal draaiboek Lokaal coördinatiepunt (LCP)	College: 1 ^e kwartaal	Conform voorgaand punt, met dien verstande dat dit draaiboek meer lokale gegevens zal bevatten.

Overige toelichting

- Nieuw horecabeleid is vastgesteld.
- Nieuw evenementenbeleid is vastgesteld.

Thema 6.3 Dienstverlening

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Intensivering van de voorlichting over de dienstverlening. Actiepunten 2016: Uit de benchmark Publiekszaken is gebleken dat inwoners niet op de hoogte waren van het feit dat men nog steeds terecht kan op het raadhuis voor diverse producten en diensten. In 2016 zal over deze mogelijkheid gecommuniceerd worden op de website. Op de gemeentepagina zal verwezen worden naar de website voor de actuele informatie.	Uitvoering	Uitgevoerd
2. Zo veel mogelijk aanvragen bij de gemeente digitaal afhandelen. Actiepunten 2016: Met de implementatie van het nieuwe zaakstelsel kunnen er veel zaken digitaal geregeld worden. Wat nu nog in de backoffice terecht komt, zal in de loop van 2016 (deels) geautomatiseerd afgehandeld kunnen worden.	Uitvoering	Niet uitgevoerd omdat de invoering is vertraagd.
3. Digitalisering van de uitwisseling van informatie met ketenpartners onder meer op het gebied van de participatiewet, zorg en welzijn met aandacht voor de resolutie van de VNG over informatieveiligheid. Actiepunten 2016: In 2016 wordt het regiesysteem Sociaal Domein	Uitvoering	Uitgevoerd door oplevering

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
geïmplementeerd. Het regiesysteem maakt het mogelijk dat uitwisseling van informatie met ketenpartners op een veilige en verantwoorde manier gebeurt.		van regiesysteem WIJZER (Werk Inkomen Jeugd Zorg En Regie).

Thema 6.4 Communicatie, wijkaanpak en participatie

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Herkenbaarheid bevorderen van de gemeente. Actiepunten 2016: Geen specifieke actiepunten; doorlopend aandachtsgedebied in het kader van huisstijlbewaking.	Uitvoering	Doorlopend
2. Verbetering van de communicatie via de website. Actiepunten 2016: Iedere afdeling zorgt voor het plaatsen van actuele teksten. Voorts wordt ieder half jaar organisatiebreed een actualisatieronde uitgevoerd.	Uitvoering	Uitgevoerd
3. Inzet van sociale media om meer burgers te betrekken bij politieke of bestuurlijke keuzes en te informeren over de gevolgen hiervan. Actiepunten 2016: Uitvoering n.a.v. social mediabeleid. Uitgevoerd wordt: • webcare en doorsturen klachten en vragen naar relevante afdelingen • inzet van social media indien opportuun bij campagnes etc. • versturen nieuws- en persberichten	Uitvoering	Uitgevoerd: het webteam is uitgebreid, er is actievere inzet op social media en actieve monitoring.
4. Inschakelen van de wijkoverleggen bij de aanpak van gesignaleerde problemen op wijkniveau en faciliteren van particuliere initiatieven, waar nodig met professionele ondersteuning.	Uitvoering	Uitgevoerd: met de afzonderlijke wijkoverleggen (maar ook met de gezamenlijke besturen) is periodiek overleg gevoerd over de gesignaleerde problemen in de wijk en zijn waar mogelijk en nodig

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
		oplossingen aangereikt. Diverse bewonersinitiatieven zijn ondersteund.

Overige toelichting

- Gedurende een groot deel van het jaar is het participatiebeleid geëvalueerd door het bureau Partners & Pröpper. De rapportage is in 2016 verschenen. De benodigde acties die voortkomen uit de aanbevelingen worden in 2017 opgepakt.

Thema 6.5 Regionale samenwerking

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
Toekomst regionale samenwerking	Raad: 4 ^e kwartaal	Gerealiseerd door middel van collegebesluit op 15 november 2016, te weten besluit tot deelname in MRA en ondertekening convenant.

Thema 6.6 Deregulering

Collegeprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Minder regelgeving voor ondernemers en waar mogelijk vergunningen omzetten in beleidsregels. Actiepunten 2016: - Deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid - Uitwerking dereguleringsmaatregelen Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO). - Uitwerking Evenementenbeleid. - Horecanota	Raad: 2 ^e kwartaal College: 2 ^e kwartaal College: 1 ^e kwartaal Raad: 2 ^e kwartaal	Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd

Wat heeft het gekost?

bedrag x € 1000	Rekening	Begroting 2016				Rekening 2016			Saldo
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
001.01 Bestuursorganen	885	674	692	0	692	814	0	814	-123
001.04 Raad en raadscommissies	377	369	389	0	389	399	1	398	-9
002.01 Bestuursondersteuning college B&W	205	216	216	0	216	216	0	216	0
002.02 Secretariaat gemeentebestuur	783	896	896	0	896	857	0	857	39
002.03 Begroting en rekening	291	298	298	0	298	298	0	298	0
002.04 Communicatie	688	737	737	0	737	718	0	718	19
002.06 Representatie	73	77	77	0	77	54	0	54	23
003.01 Burgerzaken	1.335	1.294	1.329	0	1.329	1.308	-1	1.309	21
003.02 E-dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0
004.01 Baten secretarie leges Burgerzaken	-288	-335	271	570	-299	256	578	-322	22
005.01 Bestuurlijke samenwerking	71	71	71	0	71	58	0	58	13
006.01 Bestuursondersteuning raad	700	508	677	0	677	665	0	665	12
006.02 Programmabegroting/jaarverslag	138	140	140	0	140	140	0	140	0
120.01 Brandweer en hulpverlening	1.169	1.016	1.213	0	1.213	1.188	0	1.188	26
120.02 Rampenbestrijding	300	437	329	0	329	303	0	303	26
140.01 Openbare orde en veiligheid	332	339	399	0	399	394	0	394	5
140.02 Vergunning, ontheffing & veiligheid	242	243	361	31	330	354	81	273	58
140.04 Bestrijding graffiti	21	22	21	0	21	21	0	21	0
511.02 Ontwikkelingssamenwerking	32	32	32	0	32	32	0	32	0
541.03 Historisch archief	54	68	68	0	68	57	0	57	11
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	7.409	7.102	8.218	601	7.617	8.132	659	7.473	144
Reservemutatie (- = onttrekking)	-290	0	0	90	-90	0	74	-74	-17
Resultaat	7.119	7.102	8.218	691	7.527	8.132	733	7.400	127

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

001.01 Bestuursorganen (nadeel € 123.000)

De verantwoordelijkheid voor de pensioenopbouw en uitkering voor (gewezen) wethouders ligt bij gemeenten op grond van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (appa). De verlaging van de rekenrente voor opbouw van pensioenkapitaal door de actuele ontwikkelingen op de financiële markten maakt dat de voorziening op dit moment niet meer geheel toereikend is en incidenteel een bedrag van € 105.000 extra moet worden gedoteerd. Enkele kleine mutaties (nadeel € 18.000) verklaren het restant.

140.02 Vergunning, ontheffing en veiligheid (voordeel € 58.000)

In 2016 is er € 50.000 meer aan leges ontvangen. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoging van het legestartief voor instemmingsbesluiten (kabels en leidingen). Enkele kleine mutaties (voordeel € 8.000) verklaren het restant.

Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies), worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten. Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.

Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen

bedrag x € 1000	Rekening		Begroting 2016			Rekening 2016			Saldo
	2015	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2016
08 Algemene dekkingsmiddelen									
961.01 Dividenden	-787	-693	150	816	-666	154	906	-752	86
962.01 Lokale heffingen	-7.377	-8.341	736	9.766	-9.030	732	9.825	-9.092	63
963 Algemene uitkering	-28.283	-28.606	0	29.818	-29.818	0	30.188	-30.188	369
964.01 Overige dekkingsmiddelen	-181	506	1.016	196	820	730	154	576	244
965.01 Saldo financieringsfunctie	-2.107	-2.330	0	1.557	-1.557	0	1.561	-1.561	4
998 Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-38.734	-39.463	1.903	42.153	-40.251	1.616	42.633	-41.017	766
Reservemutatie (- = onttrekking)	2.732	3.384	5.812	2.183	3.630	5.814	2.183	3.631	-2
Resultaat	-36.002	-36.079	7.715	44.336	-36.621	7.430	44.815	-37.385	765

961.01 Dividenden (voordeel € 86.000)

In 2016 is de teruggave dividendbelasting 2015 van de BNG en de Meerlanden van totaal € 52.000 ontvangen. Het overige voordeel van € 34.000 betreft het saldo van de ontvangen rente verminderd met de kosten voor het beheer van de SVN-gelden.

962.01 Lokale heffingen (voordeel € 63.000)

Dotatie dubieuze belastingdebiteuren (nadeel € 46.000)

In december 2015 heeft de gemeenteraad een nieuwe 212-verordening vastgesteld. In deze verordening zijn (nieuwe) normen opgenomen voor de waardering van de voorziening dubieuze debiteuren. De toepassing van deze normering heeft tot gevolg toe dat de voorziening dubieuze debiteuren moet worden opgehoogd. Voor het onderdeel belastingdebiteuren betekent dit een aanvullende storting in de voorziening van € 46.000.

Perceptiekosten precariobelasting kabels en leidingen (voordeel € 36.000)

Voor perceptiekosten, inclusief juridische bijstand, is voor 2016 een budget opgenomen van € 100.000 en voor de jaren daarna € 40.000. In 2016 zijn de kosten voor de bezwaarfase van de tot op heden verrichte werkzaamheden verantwoord. Omdat de verwachting is dat de werkzaamheden voor bezwaar- en beroep procedures nog niet geheel in rekening zijn gebracht, wordt voorgesteld het restantbudget veilig te stellen naar 2017.

Inkomsten algemene belastingen (voordeel € 40.000)

De inkomsten uit algemene belastingen zijn totaal € 40.000 hoger dan geraamd. Op de afzonderlijke belastingonderdelen zijn de afwijkingen marginaal.

Overige begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 33.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

963 Algemene uitkering (voordeel 369.000)

Afrekening 2014 en 2015 (voordeel € 336.000)

De algemene uitkering 2014 is definitief vastgesteld op € 19.583.939 conform de beschikking van het ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijkrelaties van 21 december 2016. Inclusief decentralisatie- en integratie-uitkeringen komt de algemene uitkering totaal op € 23.138.907.

In 2016 heeft nog een nabetaling over 2014 plaatsgevonden van € 184.500. Definitieve vaststelling van de maatstaf lage inkomens, de maatstaven waarde woningen en niet-woningen en de WMO uitkering zijn hiervan de oorzaak.

In 2016 heeft ook een nabetaling over 2015 plaatsgevonden van in totaal € 151.500. Voornaamste oorzaak van de nabetaling is wijzigingen in de maatstaf lage inkomens en bijstelling van de uitkeringsfactor en de Wmo uitkering. Bij het opstellen van de Najaarsrapportage waren deze bedragen nog niet bekend.

Algemene uitkering 2016 (voordeel € 33.000)

In het memo raad van 17 oktober jl. is de raad geïnformeerd over de financiële gevolgen van de septembercircularis waarvan de mutatie in de najaarsrapportage 2016 is verwerkt.

De decembercircularis is de basis voor de jaarrekening 2016. De algemene uitkering is totaal € 33.000 hoger dan de septembercircularis. € 18.000 wordt veroorzaakt door de decentralisatie-uitkeringen verhoogde asielinstroom, partieel effect alsmede integratie en participatie en € 11.000 betreft compensatie voor de implementatie richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Het resterende bedrag van € 4.000 betreft een nieuwe telmethode WSW'ers. De taakmutaties worden verrekend met de samenhangende uitgavenbudgetten. Voor de ontvangst die betrekking heeft op de verhoogde asielinstroom wordt voorgesteld deze veilig te stellen voor uitvoering in 2017.

964.01 Overige dekkingsmiddelen

In de overige dekkingsmiddelen zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn.

Verrekening facturen voorgaande jaren met Amstelveen (voordeel € 135.000)

Uit het doornemen van de administratie is gebleken dat over de periode 2013-2015 facturen voor een waarde van € 135.000 onterecht zijn gefactureerd. De correctie vindt plaats in de jaarrekening 2016.

Stelpost AU verhoogde asielinstroom (voordeel € 72.000)

Vanaf het moment dat vluchtelingen een verblijfstatus hebben worden zij door het Rijk verdeeld over de Nederlandse gemeenten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor huisvesting en voor ondersteuning van statushouders bij het vinden van werk. Het huisvesten en verder begeleiden van statushouders heeft consequenties voor Aalsmeer als het gaat om wonen, onderwijs, inburgering, werk en inkomen, zorg en ondersteuning en jeugdzorg. In 2016 heeft de gemeente Aalsmeer een bedrag uitgegeven van € 38.000 voor bijzondere bijstand, taalscholing en re-integratie en taalklassen. Deze uitgaven zijn verantwoord op het programma Sociaal domein. Omdat de middelen die in de algemene uitkering beschikbaar zijn gekomen ter dekking dienen van kosten in 2016 en in 2017, wordt voorgesteld het restant van deze middelen beschikbaar te houden voor besteding in 2017.

Onvoorzien

Onvoorziene uitgaven (voordeel € 31.000)

De post voor onvoorziene uitgaven is in 2016 niet benut.

De paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van inkomsten, een beschrijving van het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De paragraaf wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste kerngegevens.

In de Gemeentewet en in een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen

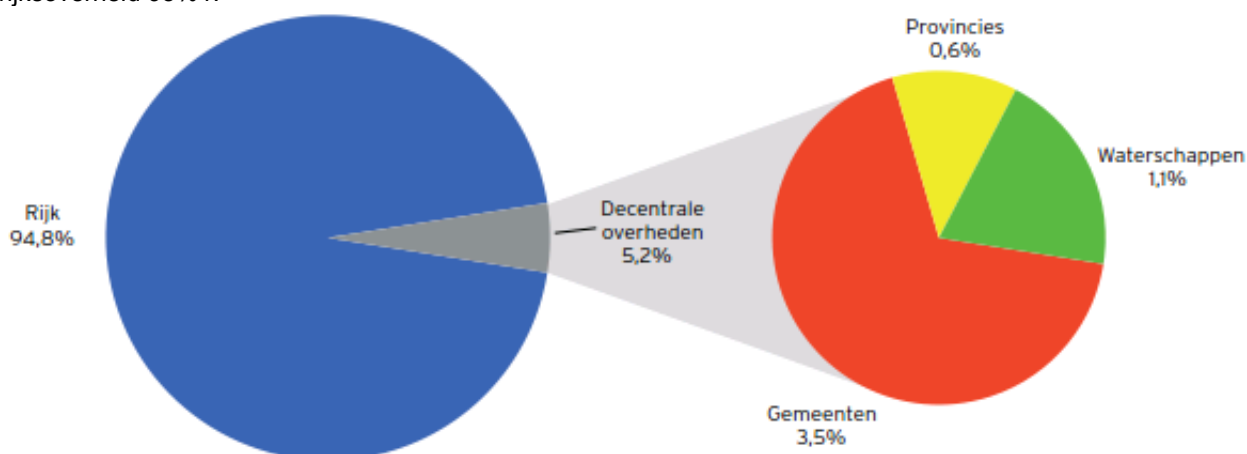
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. De gemeente Aalsmeer kent de volgende belastingen: onroerende zaakbelastingen, roerende zaakbelasting, forensenbelasting, (water)toeristenbelasting, hondenbelasting, reclamebelasting en precariobelasting.

Retributies

Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De gemeente Aalsmeer kent de volgende retributies: afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeld, en grafrechten. Grafrechten zijn onderverdeeld in rechten begraafplaats (zoals recht van begraven en begraven houden) en onderhoudsrechten begraafplaats.

Inkomsten lokale heffingen

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen gaat ruim drie procent naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 5% voor hun rekening, de rijksoverheid 95%¹.

Belastingen en retributies Aalsmeer

In 2016 is € 19,1 mln. ontvangen aan belastingen en retributies en daarmee maken deze inkomsten ruim een kwart uit van de totale gemeentelijke baten.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/04/02/rapport-monitor-van-de-ontwikkeling-van-de-lokale-lasten-op-macroniveau>

Gemeten naar de financiële omvang bepalen de onroerende zaak belastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing met afgerond 85% een groot deel van de lokale heffingen.

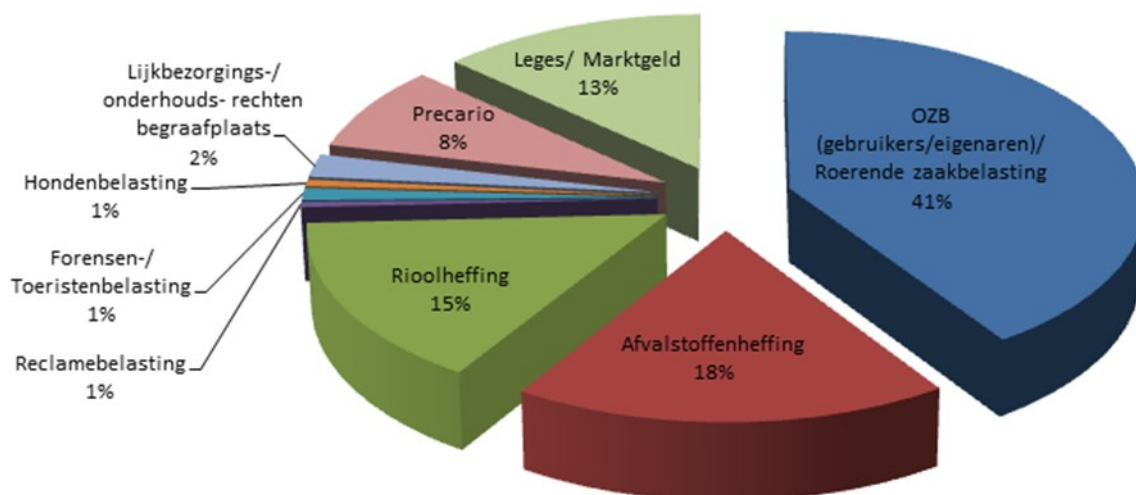
Bedragen x € 1.000

Naam belasting/retributie	Werkelijk 2015	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil 2016
<i>Belastingen</i>				
OZB gebruikers	1.385	1.457	1.452	-5
OZB-eigenaren	6.128	6.255	6.262	7
Roerende zaak belasting	54	48	55	7
Forensenbelasting	51	43	52	9
Toeristenbelasting	53	40	63	24
Watertoeristenbelasting	95	119	101	-18
Hondenbelasting	124	119	121	2
Reclamebelasting	78	85	99	14
Precariobelasting	28	1.555	1.556	1
	7.998	9.721	9.761	40
<i>Retributies</i>				
Afvalstoffenheffing	3.518	3.425	3.465	39
Rioolheffing	2.607	2.789	2.930	140
Marktgeld	20	20	20	-1
Lijkbezorgingsrechten	289	244	244	0
Onderhoudsrechten begraafplaats	146	146	171	25
Leges	1.376	1.709	2.497	788
	7.956	8.335	9.326	991
Totaal	15.954	18.055	19.087	1.031

Positief bedrag is meer inkomsten dan geraamd, een negatief bedrag minder inkomsten dan geraamd.

Voor een toelichting op de afwijkingen van de werkelijke ten opzichte van de begrote inkomsten, verwijzen we naar pagina 145 waar de afwijkingen > € 40.000 zijn opgenomen.

In de onderstaande grafiek is de gerealiseerde verdeling procentueel weergegeven.

Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling
- het hanteren van kostendekkende tarieven.

Indexering

In de Begroting 2016 is als algemeen uitgangspunt neergelegd dat voor belastingen rekening gehouden moet worden met een prijsindexering van 1% voor de belastingopbrengsten 2016. Dit is de verwachte (gewogen gemiddelde) loon- en prijsindexering voor 2016.

Kostendekkende tarieven

Voor een groot deel van de in de tabel genoemde retributies geldt als uitgangspunt dat de totale kosten gedekt dienen te worden uit de totale opbrengsten. Om recht te doen aan dat uitgangspunt kan de werkelijke ontwikkeling van het tarief afwijken van het indexeringspercentage van 1%.

Onroerende zaakbelastingen

De tarieven voor 2016 voor woningen en niet-woningen is eveneens verhoogd met het prijsindexcijfer van 1% en daarnaast gecorrigeerd voor de marktontwikkeling. Bij de opbrengstberekeningen OZB niet-woningen is daarnaast rekening gehouden met leegstand.

Per heffing worden de volgende onderwerpen beschreven:

- het gemeentelijk beleid ten aanzien van de heffing;
- een overzicht van de tarief ontwikkeling van de belangrijkste heffingen over de laatste jaren, inclusief het gehanteerde tarief in 2016;
- een vergelijking met de tarieven welke zijn gehanteerd in de regio (waar voorhanden);

2. Overzicht op hoofdlijnen diverse heffingen

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen).

Tarieven 2016

Jaarlijks wordt een herwaardering uitgevoerd. Indien sprake is van een waardeverhoging of –verlaging, dan wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld. Op deze manier leidt een waardeverandering niet tot een wijziging van het te betalen OZB-bedrag, behoudens de inflatiecorrectie.

Voor belastingjaar 2016 is de waardepeildatum 1 januari 2015. Voor de bepaling van de OZB tarieven 2016 wordt uitgegaan van de gemiddelde waarde ontwikkeling van het bestaande areaal zoals deze bekend is begin oktober. Op basis van de toen bekende gegevens en voortgang van de taxaties lag deze naar verwachting voor woningen op 2,6% en voor de niet-woningen op -6,3%. Uit nacalculatie van de waarde ontwikkeling is deze, exclusief areaal uitbreiding, voor woningen 2,9% en voor niet woningen -6,7%.

Op basis van de in oktober 2015 bekende waardeontwikkelingen zijn de tarieven voor eigenaren van woningen en niet-woning voor 2016 met resp. -1,6% verlaagd en 7,3% verhoogd. Daarnaast is voor het tarief gebruik niet-woning rekening gehouden met een verhoogd leegstandsrisico. Op deze wijze is rekening gehouden met de waardeverandering van het onroerend goed die als grondslag dient voor het uiteindelijke te betalen belastingbedrag.

Om een vergelijking te maken zijn de percentages in het overzicht voor 2014, 2015 en 2016 vermeld.

Tariefontwikkeling in %

OZB ten behoeve van	2014	2015	2016
woning eigendom	0,1204	0,1207	0,1188
niet-woning eigendom	0,1820	0,1889	0,2036
niet-woning gebruik	0,1520	0,1648	0,1776

Tarieven in % omliggende gemeenten (2016)

OZB ten behoeve van	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer-meer	Ouder-Amstel	Diemen
woning eigendom	0,09147	0,1289	0,10814	0,0916	0,1108
niet-woning eigendom	0,24765	0,2393	0,31159	0,2415	0,2680
niet-woning gebruik	0,19940	0,1929	0,26836	0,1920	0,2614

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelastingen (RZB)

Deze belasting is op grond van het gelijkheidsbeginsel ontstaan. Gebruikers van roerende ruimten hebben immers evenzeer belang bij de door de gemeente geboden collectieve voorzieningen.

De heffing van zowel de eigenaar als de gebruiker van deze belasting en de tarieven zijn gelijk aan de OZB.

Afvalstoffenheffing

De kosten voor de afvalinzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen worden met de afvalstoffenheffing aan huishoudens in rekening gebracht. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

De tarieven zijn voor het derde achtereenvolgende jaar gelijk gebleven.

Tariefontwikkeling afvalstoffenheffing

Bakinhoud	2013	2014	2015	2016
80 liter bak	198,00	198,00	198,00	184,00
120 liter bak	245,00	245,00	245,00	230,00
240 liter bak	324,00	324,00	324,00	307,00

Omdat zowel de wijze waarop afvalstoffenheffing wordt geheven als de dekkingsgraad per gemeente verschilt, is onderstaande vergelijking van de omliggende gemeenten slechts indicatief.

Tarieven omliggende gemeenten (2016)

	Amstelveen	Diemen	Haarlem- mermeer	Ouder- Amstel	Uithoorn
éénpersoonshuishouden	204,50	324,00	234,00	156,20	246,60
meerpersoonshuishouden	248,50	375,00	325,20	185,90	246,60

Rioolheffing

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn uitgangspunt voor de berekening van het tarief van de rioolheffing. Deze retributie wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht, waarbij de eigenaar de belastingplichtige is. Als in een belastingjaar meer dan 400 m3 water wordt afgenomen, betaalt de gebruiker van een object per 10 m3 meer een bedrag voor het meerverbruik.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. Voor de jaren 2016 t/m 2018 wordt een incidenteel bedrag van € 65,- per aansluiting in mindering gebracht op de belastingaanslag rioolheffing.

Tariefontwikkeling rioolrecht

	2013	2014	2015	2016
Rioolheffing	171,00	181,00	172,25	184,55 (excl. teruggave € 65,- 2016 t/m 2018)
				119,55 (incl. teruggave 65,-)

Tarieven 2016 omliggende gemeenten

Amstelveen	Uithoorn	Haarlem- mermeer	Ouder-Amstel	Diemen
198,00	225,02	122,16	277,80	205,56

Hondenbelasting

Iedereen, die één of meer honden heeft, moet hondenbelasting betalen.

Tariefontwikkeling hondenbelasting Aalsmeer

Aantal honden	2013	2014	2015	2016
1 hond	71,00	72,00	72,72	73,45
Tweede (en volgende) hond	86,00	87,00	87,87	88,75
Kennel	283,00	286,00	288,86	281,75
Totaal aantal honden	1.815	1.764	1.700	1.700

Tarieven 2016 omliggende gemeenten

Aantal honden	Amstelveen	Uithoorn	Haarlem- mermeer	Ouder- Amstel	Diemen
1 hond	60,77	83,79	77,50	70,30	104,40

Leges

Leges zijn verschuldigd voor een groot aantal zeer uiteenlopende diensten. Van de aanvraag voor een paspoort tot de aanvraag van een vergunning voor het kappen van een boom. De belangrijkste zijn de bouwleges en de leges bevolking. De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door volledige kostendekking en in bepaalde gevallen door in wettelijke regelingen vermelde normbedragen. Het uitgangspunt van de kostendekkendheid is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit.

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. Het tarief voor 2016 is verhoogd met de inflatiecorrectie van 1% ten opzichte van 2015.

Lijkbezorgingsrechten

Op basis van de verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met begravingen op de algemene begraafplaats. Te denken valt o.a. aan het verlenen van het recht tot begraven en begraven houden voor een eigen graf. De tarieven voor onderhoudskosten afgezien van enkele toevoegingen gelijk gehouden aan 2014.

Onderhoudsrechten begraafplaats

Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd door de inkomsten van de onderhoudsrechten. Wettelijk is bepaald dat de baten van de rechten niet (structureel) boven de geraamde lasten mogen uitgaan. De rechten voor het onderhoud van de begraafplaats worden op jaarbasis geïnd. Deze rechten kunnen voor een aantal jaren worden afgekocht. Bij afkoop zijn eventuele tariefsverhogingen in de toekomst niet van toepassing. De tarieven voor onderhoudskosten zijn wederom gelijk gehouden aan 2014.

Precariobelasting

Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Hierbij kan men denken aan uitstallingen en luifels. De tarieven 2016 zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 1% ten opzichte van 2015. Daarnaast is in 2016 een precario op leidingen en kabels

ingevoerd. Door het unaniem aangenomen amendement voor verhoging van het tarief op leidingen en kabels is de opbrengst hoger dan in eerste instantie geraamd.

(Water) toeristenbelastingen

Voor het houden van verblijf binnen de gemeente, door personen die geen ingezetene zijn van de gemeente Aalsmeer, worden twee belastingen geheven. Naast de 'gewone' toeristenbelasting wordt een watertoeristenbelasting geheven. Voor 2016 is het tarief verhoogd met de inflatiecorrectie van 1% ten opzichte van 2015.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zich of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden. De tarieven voor 2016 zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 1% ten opzichte van 2015.

Reclamebelasting

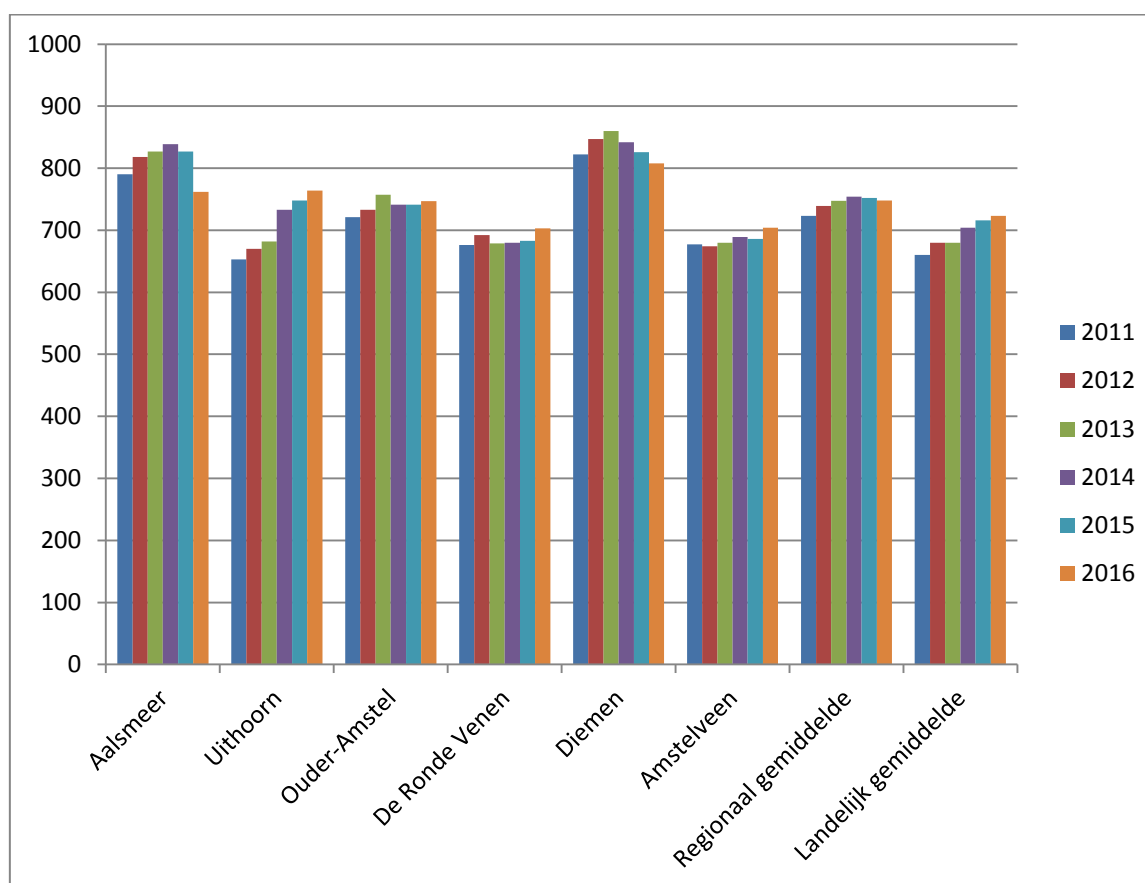
De reclamebelasting wordt geheven ten behoeve van het Ondernemersfonds. Na aftrek van uitvoeringskosten wordt het saldo in het ondernemingsfonds gestort. Uit de de reacties van de ondernemers uit de aangewezen gebieden blijkt dat het grootste gedeelte van de ondernemers tevreden zijn over het tarief en de uitvoering.

3. Lokale lastendruk

Woonlastenvergelijking 2016

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Aalsmeerse tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2016. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2016 opgesteld door het COELO.

Voor 2016 bedragen de Aalsmeerse woonlasten (meerpersoonshuishoudens) ca. € 762, voor 2015 was dat ca. € 827, het landelijk gemiddelde 2016 is ca. € 723. Vergeleken met de ons omliggende gemeenten zijn de gemeentelijke belastingen Aalsmeer substantieel gedaald. Deze wordt met name veroorzaakt door de incidentele teruggave rioolrecht ad € 65,-. Aalsmeer is hierdoor niet meer een van de duurste regionale gemeenten maar bevindt zich hiermee bijna op het gemiddelde,

4. Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke heffingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een betalingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de opgelegde heffing te betalen.

Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt uitgegaan van een normbedrag bestaanskosten van 100 procent van de bijstandsnorm. Behandeling van kwijtscheldingsaanvragen vindt plaats conform de Leidraad Invordering en het Kwijtscheldingsbesluit Aalsmeer.

Vanaf 2013 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Vanaf medio 2015 is voor de eerste initiële toets geen toestemming meer nodig van de burger. Gegevens zoals die bekend zijn bij de landelijke overheid worden gebruikt voor de kwijtscheldingsaanvraag. Burgers hoeven hierdoor geen uitgebreid formulier in te vullen. Indien voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch kwijtschelding verleend. Inwoners aan wie niet automatische kwijtschelding is verleend, hebben uiteraard ook zelf de mogelijkheid om een aanvraag tot kwijtschelding in te dienen en dienen voor de zogenaamde voortzettingstoets bij het Inlichtingen Bureau wel toestemming te verlenen.

Reden voor afwijzing vormt in de meeste gevallen een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen. In een klein aantal gevallen wordt een verzoek afgewezen op basis van één of meerdere autokentekens die op naam staan, waardoor sprake is van overschrijding van de vermogensnorm.

Kwijtschelding (per belastingjaar)	Werkelijk 2014	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016
<i>(A) Formulieren:</i>			
aantal verzoeken	321	225	202
Afgewezen	65	95	70
Kwijtschelding afgehandeld	320	222	195
idem in euro	€ 47.298	€ 33.961	€ 33.559
<i>B) "automatische kwijtscheldingen"</i>	49	115	149
idem in euro	€ 13.500	€31.939	€36.544
A+B) totaal kwijtschelding (x €)	€ 60.798	€ 65.899	€ 70.103
<i>Nog af te handelen aanvragen</i>	1	3	7

Kerngegevens

Het aantal aanmaningen en dwangbevelen 2016 is vrijwel gelijk aan het aantal 2014. De reden waarom met name het aantal dwangbevelen in 2015 substantieel lager lag is niet duidelijk.

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven.

Kerngegevens over	Werkelijk 2014	Begroot 2015	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016
WOZ:				
WOZ-objecten	15.887	15.900	15.900	15.850
WOZ-bezwaarschriften (objecten) in aantallen	258	318	289	185
WOZ-bezwaarschriften (objecten) in percentages	1,63%	2,0%	1,8%	1,1%
WOZ-(hoger)beroepschriften	1	4	2	4
Invorderingen aantal:				
Afgegeven automatische incasso's	8.750	8.750	8.995	8.995
Aanmaningen	1.554	1.000	1.389	1.670
Dwangbevelen	908	500	470	939

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het beleidskader is de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2015, die vastgesteld is op 28 mei 2015. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheermaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen en de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de impact van de risico's. Dit is de weerstandsratio: Beschikbare weerstandscapaciteit / Impact risico's. De provincie of het Rijk legt de gemeenten geen norm op hoe hoog de weerstandsratio zou moeten zijn. Hierin heeft elke gemeente dus keuzevrijheid. De gemeente Aalsmeer gebruikt hiervoor de methode die aangereikt is door BNG Consultancy services over risicomanagement, hierin is de volgende schaalverdeling van de te hanteren ratio opgenomen:

Ratio:	Oordeel:
> 2,0	Uitstekend
> 1,4 - < 2,0	Ruim voldoende
> 1,0 - < 1,4	Voldoende
> 0,8 - < 1,0	Matig
> 0,6 - < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2015 is door de raad ingestemd met het hanteren van een minimumratio gelijk aan 1, met een streefwaarde gelijk aan 1,5. Hierdoor is in ieder geval het weerstandsvermogen groot genoeg om de relevante risico's incidenteel op te vangen. Zodat er tijd is om voor het opvangen van eventuele structurele effecten maatregelen te treffen.

Opgemerkt wordt dat er een samenhang is tussen risico's en beheermaatregelen. Met gedegen beheermaatregelen worden de mogelijke risico's ingeperkt. Risico's en beheermaatregelen moeten in onderlinge samenhang worden gezien. Dit gebeurt in Aalsmeer met de volgende pijlers:

1. Een goed functionerende (meerjarige) planning en control-cyclus;
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een gedegen risicobeleid.

Ons risicobeleid

De risico's van de gemeente Aalsmeer zijn onderverdeeld in:

- 4.1 Normale structurele bedrijfsrisico's
- 4.2 Bouw/project gerelateerde risico's
- 4.3 Risico's sociaal domein
- 4.4 Overige risico's

De risico's genoemd onder 4.2 t/m 4.4 zijn gekwantificeerd en gewaardeerd volgens de methode die ons door BNG Consultancy Services is aangereikt. Het criterium voor de waardering is het product van kans en gevolg. Daar waar wordt afgeweken van deze methode wordt dit beargumenteerd.

De waardering van de kans is bepaald aan de hand van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. In de onderstaande tabel is de kansverdeling vermeld.

Verwachte frequentie dat het risico zich voordoet:	Kans
- Risico doet zich minder dan 1 maal per 10 jaar voor	1
- Risico doet zich 1 maal per 5-10 jaar voor	2
- Risico doet zich 1 maal per 2-5 jaar voor	3
- Risico doet zich 1 maal per 1-2 jaar voor	4
- Risico doet zich 1 maal per jaar voor	5

Als een risico zich voordoet, dan heeft dat ook financiële gevolgen. De hoogte van het financiële gevolg is niet altijd vooraf te bepalen. Wel is er per risico een inschatting gemaakt van het maximale financiële gevolg. Voor de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met dit maximum. Per risico is het verwachte bedrag op de volgende wijze ingedeeld in gevolgklassen.

Van €	Tot €	Gevolgsklasse
0	99.999	1
100.000	249.999	2
250.000	499.999	3
500.000	2.499.999	4
2.500.000	99.999.999	5

De genoemde risicobuffers bij de afzonderlijke posten zijn het gevolg van de waardering van het product van kans en gevolg.

De risicobuffer voor de normale bedrijfsrisico's wordt op een andere wijze berekend.

4.1 Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijke takenpakket is een begroting gemoeid met een uitgavenniveau van in 2016 € 71,5 miljoen op begrotingsbasis. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid, c.q. de inhoudelijke en financiële beleidsruimte voor het gemeentebestuur verschilt per onderdeel. Uiteraard zijn aan de uitvoering van dit takenpakket risico's verbonden, maar in samenhang met de andere genoemde pijlers van duurzaam financieel beleid zijn deze risico's voor het bestaande takenpakket beheersbaar en goed te managen.

Hieronder een opsomming van de normale risico's:

Garantstellingen

De gemeente Aalsmeer staat bij een aantal financiële instellingen garant voor hypothecaire leningen van woningbouwverenigingen. In totaal betreft het een bedrag van ruim € 21 miljoen. Het gaat hier om oude regelingen op grond waarvan de gemeente borg staat voor leningen van de woningbouwcorporatie van vóór 1995.

Voor GPA staat de gemeente Aalsmeer garant tot een bedrag van maximaal € 50 miljoen.

Met ingang van 1 juli 2015 is voor FC Aalsmeer een de borgstelling verleend van € 175.000 voor de investering in een kantine, met een looptijd van 10 jaar.

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer sterk aan. De toename van bouw aanvragen (+20%) in 2016 toont dit ook aan. In andere jaren was er juist sprake van een stagnerende vastgoedmarkt. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan van de planning afwijken zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handavingsprocedures en dergelijke. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Toename uitgaven armoedebeleid

Bij stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden voor Aalsmeer, bestaat de kans op overschrijding van de budgetten voor armoedebeleid (bijzondere bijstand, regeling tegemoetkoming hoge zorgkosten, regelingen specifiek voor ouderen en jongeren met een laag inkomen). Daarnaast moet dan rekening worden gehouden met extra kosten voor bijzondere bijstand en hogere uitvoeringskosten, evenals hogere kosten voor kwijtscheldingen door dalende particuliere inkomsten.

In 2016 zijn de kosten voor armoedebeleid binnen de hiervoor geraamde budgetten gebleven. Het aantal uitkeringen is in 2016 ongeveer gelijk gebleven van 222 uitkeringen in januari tot 223 uitkeringen eind december 2016.

Risico's voormalig personeel

De gemeente Aalsmeer is, net als alle overheidsorganisaties, eigen risicodragers voor de kosten van voormalig personeel en voormalig politieke ambtsdragers. Als politieke ambtsdragers een nieuwe baan vinden, behouden zij het recht op hun uitkering tot het einde van hun wachtgeldperiode. Het inkomen van de nieuwe baan wordt in mindering gebracht op hun uitkering. Voor werknemers die een uitkering via UVW hebben, geldt een maximum risicotermin van 6 maanden. In de voorziening voormalig personeel wordt geen rekening gehouden met voormalig personeel/politieke ambtsdragers die een nieuwe baan hebben gevonden. De gemeente loopt risico voor één voormalig politieke ambtsdrager en één voormalig medewerker die in 2016 een nieuwe baan hebben gevonden.

Economische risico's

Economische ontwikkeling

De gemeentebegroting is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Een teruggang in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, lagere belastinginkomsten van bedrijven, dalende inkomsten bouwleges, dalende netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en afnemende dividendinkomsten een negatief effect op de begroting van Aalsmeer.

Open einde regelingen

Onder de gemeentelijke taken valt een aantal regelingen met een open einde. Dat betekent dat de gemeente verplicht is om in middelen te voorzien als mensen hier wettelijk recht op hebben, ook al staan hier beperkte inkomsten tegenover. In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de benodigde middelen.

Gemeentefonds

Met een omvang van afgerond € 29 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. De hoogte en ontwikkeling van het uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de ontwikkelingen van de Rijksbegroting (samen trap op trap af) en is voor gemeenten niet beïnvloedbaar. Naast de omvang van het gemeentefonds is ook de verdeling van belang. Periodiek worden delen van het Gemeentefonds herijkt.

Dividenden

Er worden diverse dividend uitkeringen ontvangen. Het merendeel is afkomstig van Eneco. In de paragraaf Verbonden Partijen zijn de ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de dividenduitkering van Eneco.

Overige risico's

Beheer Burgemeester Kasteleinweg (oude N201, nu N196)

Tussen de Provincie Noord-Holland (PNH) en de gemeente vindt vanaf begin 2012 overleg plaats over de tijdelijke overdracht (periode van 3 jaar) van het dagelijks onderhoud van de Burgemeester Kasteleinweg (N196). De PNH heeft het dagelijks onderhoud van de N196 per 1 april 2016 overgedragen. De status van provinciale weg is daarmee komen te vervallen.

Het definitieve eigendom van de weg wordt overgedragen, nadat de herinrichting van de weg en de aanleg van de busbaan hebben plaatsgevonden. De busbaan blijft in eigendom en beheer van de PNH.

De planning is dat de werkzaamheden in 2017 starten en in 2019 worden afgerond. De structurele onderhoudskosten van de nieuw ingerichte Burgemeester Kasteleinweg moeten in de meerjarenbegroting vanaf 2019 worden ingepast.

Invoering vennootschapsbelasting per 1 januari 2016

In februari 2016 is de raad via raadsbrief geïnformeerd over de invoering van de vennootschapsbelasting (Vpb) voor gemeenten per 1 januari 2016. De implementatieperiode van de Vennootschapsbelastingplicht is nog gaande. Er heeft een analyse plaatsgevonden op clusters van activiteiten. Dit betreft een grondige werkwijze die een directe relatie weergeeft tussen de boeking van een factuur op het grootboeknummer en kostensoort, en de fiscale analyse.

Bij de fiscale analyse vindt de toetsing plaats aan de fiscale criteria voor ondernemerschap:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Met het 'oogmerk' winst te behalen en/of in concurrentie

Van alle fiscale activiteiten is een dossier aangelegd waarin de relevante stukken worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld een winsttoets of beargumentering van normaal vermogensbeheer.

Er is externe deskundigheid ingezet die de aanpak en onderbouwing van ons dossier onderschrijft. Voor de fiscale activiteit projectenregie (grondbedrijf) en bagger/gronddepot is externe deskundigheid ingezet om de fiscale toetsing te doen. Al met al verwachten we voor 2016 geen vennootschapsbelastingplicht. Wij zullen dan ook geen aangifte vennootschapsbelasting 2016 doen.

In 2017 wordt opnieuw beoordeeld of de fiscale analyse in 2017 tot een vennootschapsbelastingplicht leidt. Risicogebieden zijn vooral de fiscale activiteit projectenregie (grondbedrijf) (betere resultaten in 2017) en bagger/gronddepot (hogere opbrengsten van derden in 2017 t.o.v. 2016).

Daarnaast wordt, in 2017, de aangebrachte clustering in de financiële administratie vastgelegd zodat de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke administratieplicht.

Leges reisdocumenten en rijbewijzen

Van 2015 tot 2019 is er jaarlijks sprake van een lichte afname van het aantal te verstrekken reisdocumenten. In 2014 is wettelijk bepaald dat de maximale geldigheidsduur van reisdocumenten wordt verhoogd van vijf naar tien jaar. Hierdoor valt er vanaf 2019 een sterke afname te verwachten van het aantal te verstrekken reisdocumenten. Door de wet REVA (Registratie Eerste Verblijf Adres) verandert vanaf 2019 de functie van de afdeling Burgerzaken van documentenverstrekker naar die van identiteitsbewaker. Het juist vaststellen van de identiteit is een rol die vanuit de centrale overheid aan Burgerzaken wordt toebedeeld. Dit ter bestrijding en voorkomen van ID fraude en verstrekken van een foutieve digitale identiteit. Door invoering van de wet REVA verdubbelt naar verwachting het aantal eerste inschrijvingen en daarmee het aantal adresonderzoeken in front- en backoffice. Het verstrekken van reisdocumenten, rijbewijzen, uittreksels, VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag), etc. neemt drastisch af. De dienstverlening vanuit de klassieke frontoffice, de balies en de daarbij horende dekking door leges, gaat dus sterk teruglopen. De backoffice daarentegen zal naar verwachting een forse extra workload krijgen.

De ontwikkelingen op dit terrein en de te nemen -organisatorische- stappen zullen nauwlettend worden gevolgd. Verwacht wordt dat bij de Lentenota 2017 meer duidelijkheid bestaat.

BTW

Als gemeenten sportaccommodaties ter beschikking stellen, moeten ze daarvoor vaak 6% btw vragen. Daar staat tegenover dat de gemeenten de btw die ze hebben betaald over de inkopen en investeringen (bijvoorbeeld nieuwbouw of renovatie van de accommodatie) kunnen aftrekken. Vaak is dat 21%. Zodoende is de teruggaaf van btw voor gemeenten (en sportstichtingen) in het algemeen hoger dan de voldoening van btw bij het ter beschikking stellen van de accommodatie.

De staatssecretaris heeft aangekondigd de wet op dit punt te gaan wijzigen. Vooralsnog lijkt de situatie in Aalsmeer, met de ESA als uitvoerende BV, te voldoen aan de voorlopige criteria van de staatssecretaris waardoor de BTW aftrekbaar zou blijven. De exacte uitwerking is nog onbekend.

Gemeenten krijgen geen compensatie van het Rijk voor de extra BTW die ze eventueel moeten betalen. De BTW zou kostenverhogend gaan werken bij nieuwe investeringen (aanleg kunstgrasvelden etc.) en overige exploitatiekosten.

In de gevallen dat de gemeente kiest voor BTW belaste verhuur van gebouwen en accommodaties treedt de gemeente op als ondernemer. De BTW op verbouwingskosten zijn dan terug te vorderen mits de verhuur gedurende een periode van 10 jaar voor 90% belast plaatsvindt. Indien deze BTW belaste verhuur in de werkelijkheid minder mogelijk blijkt, bestaat er een risico dat eerder teruggevorderde BTW moet worden terugbetaald.

Wet meldplicht datalekken

Per 1 januari 2016 is de Wet meldplicht datalekken in werking getreden. Bedrijven en overheden zijn dan verplicht om een datalek te melden bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP) en mogelijk bij alle getroffen individuen.

Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland

De GGD heeft bij de berekening van de kosten voor de uitvoering van het Basistakenpakket JGZ een fout gemaakt. Een aantal PO scholen is niet meegenomen in de begroting 2016 waardoor het aantal fte's niet voldoende is om het werk te doen. Het gaat om 5-6 fte's voor het lokale werkgebied van de GGD Amstelland. In 2016 wordt voor het eerst met het nieuwe Basistakenpakket gewerkt. De verwachting is dat de realisatie over 2016 binnen het begrote budget blijft. Op basis van de verwachte ontwikkelingen ontstaat vanaf 2017 een structureel tekort van € 170.000. Het aandeel in dit tekort voor de gemeente Aalsmeer bedraagt circa € 30.000. Op basis van de realisatie van het Basispakket in 2016, wordt begin 2017 onderzocht of een efficiëncyslag te maken is binnen het Basispakket om het tekort in de komende jaren op te vangen. Het onderzoek wordt betrokken bij de besluitvorming over begroting 2018.

Benodigde risicobuffer normale bedrijfsrisico's

Er is geen objectieve maatstaf voor het bepalen van de omvang van een incidentele buffer voor de structurele bedrijfsrisico's (m.n. gemeentefonds, beheer en onderhoud van de openbare ruimte en decentralisaties). Conform de nota Reserve- en Risicobeleid Aalsmeer 2015 wordt rekening gehouden met een risicobuffer van 5% van het uitgaven totaal van de gemeente ter dekking van de structurele bedrijfsrisico's afdoende, overeenkomend met € 3,6 miljoen (5% van € 71,5 miljoen).

Door inzet van deze buffer kan een eventueel structureel optredend risico geleidelijk worden ingepast in de begroting.

Bouw-/projectgerelateerde risico's

Grote projecten en grondexploitaties

Voor de dekking van de bekende risico's in de huidige gemeentelijke exploitaties is een voorziening opgenomen. De getroffen voorziening voor grondexploitaties en bouwprojecten bedraagt eind 2016 € 13,05 miljoen. (NB de voorziening voor grondexploitaties en bouwgrondprojecten wordt conform voorschriften in mindering gebracht op de post onderhanden werken op de balans)

Daarnaast is er een voorziening getroffen voor de garantstelling voor GPAG BV, voor het Aalsmeer aandeel van het verwachte tekort van de grondexploitatie ad € 0,4 miljoen. De getroffen voorzieningen zijn voor de berekende verliezen. De hoogte van dit risico en de beheersing hiervan is een belangrijk speerpunt. Door het opstellen van scenario's wordt inzichtelijk gemaakt tussen welke bandbreedtes het resultaat zich kan bewegen en kan mede op basis hiervan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheermaatregelen en wanneer deze genomen kunnen worden.

Hierna worden de meest omvangrijke grondexploitaties van de gemeente apart toegelicht.

Green Park Aalsmeer (Bedrijventerrein)

De gemeenten Aalsmeer en Uithoorn hebben beide een belang van 50% in de GPAG BV, waarmee een eventueel saldo van de grondexploitatie voor 50% voor rekening van Aalsmeer komt.

Op grond van de grondexploitatie 2016 en het risicoprofiel van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is de Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV bij de jaarrekening 2016 verder verlaagd met € 0,1 miljoen tot € 0,2 mln. Het bedrag van € 0,2 mln. is conform de gedragslijn in de afgelopen jaren gebaseerd op de risico analyse op basis van de "Monte Carlo" methode, behorende bij 85% zekerheid. Dit houdt in de 85% van de berekende mogelijke uitkomsten binnen de voorziening kan worden opgevangen.

Door het hanteren van de voorziening, die jaarlijks bij de opmaak van de jaarrekening wordt geactualiseerd, is de risicoafdekking afdoende verzekerd en is geen extra risicobuffer noodzakelijk. Dit uitgangspunt is in de nota reserve- & risicobeleid Aalsmeer 2015 opgenomen.

De tuinen van Aalsmeer (Woningbouw)

Het resultaat van de geactualiseerde grondexploitatie is (op Netto contante waarde per 1 januari 2017) € 13,05 miljoen negatief. Dit bedrag is conform regelgeving volledig voorzien in de getroffen verliesvoorziening.

Conform de gedragslijn is bij de grondexploitatie 2017 van De tuinen van Aalsmeer een risicoanalyse op basis van de "Monte Carlo" methode gemaakt, behorende bij 85% zekerheid. De uitkomst hiervan is dat met 85% waarschijnlijkheid het resultaat gelijk of beter is dan € 14,4 miljoen negatief. Hierdoor is een weerstandsvermogen benodigd van € 1,35 miljoen. Dit is een toename van € 0,5 miljoen ten opzichte van de jaarrekening 2015. Aanvullende risico's in de grondexploitatie zijn het niet kunnen realiseren van het appartementencomplex Polderzoom, doordat de kabel van Liander op die locatie in de grond ligt. Ook is een betere inschatting gemaakt van de risico's in de onderhandeling met de ontwikkelende partij in de Zwarteweg.

De tuinen van Aalsmeer	kans	gevolgklasse	weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2015			889.000
programmabegroting 2016			1.100.000
jaarrekening 2016	4		1.350.000

Tot slot is er een geringe kans dat de ontwikkeling van 25 woningen in het deelgebied Polderzoom van het project De Tuinen van Aalsmeer geen doorgang kan vinden. Wij gaan er van uit dat bij in werking treden het nieuwe Luchthavenindelingbesluit (LIB) dit risico wordt weggenomen. Mocht het risico onverhoopt toch wel het geval zijn, dan zullen er in het deelgebied 25 woningen minder gerealiseerd worden. Het theoretisch maximale risico bedraagt € 1,6 miljoen. Vanwege de geringe kans op de effectuering van dit risico, heeft er geen financiële vertaling plaatsgevonden.

Het beeld ten aanzien van de project risico's is ten opzichte van de begroting 2016 verbeterd. Dit komt met name omdat de het risico ten aanzien van bovenwijkse voorzieningen is gemitigeerd. Bij het vaststellen van de begroting 2017 is het tekort van 4 mln dat was geconstateerd in de Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen Aalsmeer 2015 afgedekt.

Sociaal domein

Decentralisaties

Algemeen uitgangspunt is, dat de effecten van de decentralisaties op de gemeentelijke financiële huishouding structureel binnen de meerjarenbegroting worden ingepast. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Wat overigens onverlet laat, dat de

decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren. Al met al is het verstandig om te beschikken over een stevige buffer om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer). Voor een dergelijke noodzakelijk c.q. wenselijk geachte buffer is geen objectieve maatstaf beschikbaar.

Wat de inkomstenkant betreft ontvangt de gemeente voor deze drie decentralisaties via het gemeentefonds een brede Integratie Uitkering Sociaal Domein. Deze loopt terug van afgerond € 8 miljoen in 2015 naar € 7,2 miljoen per 2019. Deze daling komt door kortingen van het Rijk op de macrobudgetten en door herverdelingseffecten.

Het geheel van nieuwe taken in het sociaal domein met bijbehorende financiële kaders is zo omvangrijk, complex en onzeker, dat dit niet meer valt binnen de onzekerheidsmarges en risicobandbreedte van de reguliere bedrijfsvoering.

Gelet op de omvang van de budgetten die met de decentralisaties zijn gemoeid wordt uitgegaan van een maximaal risico van 25% van de totale Integratie Uitkering Sociaal Domein van € 8 mln. Rekening houdend met de kans en gevolg achten we een risicobuffer van € 1,3 mln. voldoende.

Decentralisaties	kans	gevolgklasse	weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2015	4	4	1.333.000
programmabegroting 2016	4	4	1.666.000
jaarrekening 2016	4	4	1.333.000

Overige risico's

Huuropbrengsten gemeentehuis

In de Lentenota 2015 is de besparingstaakstelling door afsplitsing van een deel van het gemeentehuis bijgesteld. De lasten in de meerjarenraming zijn op het noodzakelijke niveau aangepast. Bij de baten is in de huidige meerjarenraming rekening gehouden met in de toekomst te realiseren huuropbrengsten. De geraamde huuropbrengst van € 80.000 kan niet worden gerealiseerd.

Kapitaallasten Fort Kudelstaart

Op 25 juni 2015 heeft de raad ingestemd met de aankoop en restauratie van het Fort Kudelstaart, totaal een bedrag van € 910.000, waar de provincie Noord-Holland een bedrag van € 255.000 aan bijdraagt.

Het college hanteert als uitgangspunt dat er een structureel dekkende exploitatie moet zijn. Voor de opstartfase is een risicobuffer opgenomen, omdat de kosten voor de baat uit kunnen gaan.

Fort Kudelstaart	kans	gevolgklasse	weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2015	3	2	83.333
programmabegroting 2016	4	2	83.333
jaarrekening 2016	4	2	83.333

Overige investeringen

Voor de scholen De Wegwijzer en De Hoeksteen wordt vervangende nieuwbouw gerealiseerd. De aanbesteding zal moeten uitwijzen of realisatie binnen het bestaande krediet kan plaatsvinden. Aangezien de landelijke normbedragen niet erg ruim zijn, kan niet worden uitgesloten dat aanvullende middelen nodig zijn.

overige investeringen	kans	gevolgklasse	weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2015	2	4	266.666
programmabegroting 2016	2	4	266.666
jaarrekening 2016	2	4	266.666

Resumé risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de incidentele risico's van de gemeente Aalsmeer is inzichtelijk gemaakt met behulp van een risicokaart. In deze risicokaart staat het aantal incidentele risico's vermeld per kans/gevolgklasse. Basis hiervoor zijn de risico's die hiervoor zijn genoemd. Het risico van. De structurele risico's zijn niet opgenomen in de risicokaart:

Risicokaart	Kans		
Gevolgklasse	2	4	5
2		1	1
4	1	1	
5		1	

In geld ziet het risicoprofiel er in zijn totaliteit als volgt uit:

risicoprofiel (* € 1.000)

Incidentele risico's

grote projecten	1.350
sociaal domein	1.333
overige	350
	3.033

Normale risico's **3.600**

benodigde weerstandscapaciteit **6.633**

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente omvat de structurele en incidentele mogelijkheden om tegenvallers op te vangen.

De incidentele weerstandscapaciteit voor eenmalige tegenvallers of om faseringen in uitgaven aan te brengen bestaat uit:

- algemene reserves,
- niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves.

De structurele weerstandscapaciteit voor structurele tegenvallers bestaat uit:

- bezuiniging/ombuigingsmaatregelen en structurele ruimte begroting,
- onbenutte belastingcapaciteit.

Hierna wordt eerst de structurele weerstandscapaciteit behandeld en vervolgens de incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit: ombuigingen en onbenutte belastingcapaciteit

Door de wettelijke verplichting om een sluitende meerjarenbegroting te hebben kunnen alleen bezuinigingen en de inzet van de onbenutte belastingcapaciteit als de twee mogelijkheden van de structurele weerstandscapaciteit worden gezien.

De weerstandscapaciteit van ombuigingen laat zich niet eenduidig kwantificeren. Er is sprake van meer en minder beïnvloedbare uitgaven in de structurele begroting. In theorie kan er weerstandscapaciteit zijn als er binnen de begroting ruimte beschikbaar is. In Aalsmeer is deze ruimte beperkt tot de post "onvoorziene uitgaven" van € 1 per inwoner. Extra ruimte binnen de begroting moet primair worden gevonden door het afstoten van taken die niet tot de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente behoren dan wel het versoberen van de uitvoering van wettelijke taken. In de begroting 2016 is de post onvoorzien € 31.079.

Voor de zogenaamde onbenutte belastingcapaciteit is wel een algemeen gangbare kwantificering beschikbaar. Deze onbenutte capaciteit wordt bepaald door de actuele OZB opbrengsten van een gemeente te vergelijken met de opbrengst op basis van 120% van de gemiddeld in Nederland geïnde OZB (het zogenaamd "redelijk peil").

Gemeenten die in financiële problemen zijn gekomen en een beroep willen doen op ondersteuning via Artikel 12 Financiële Verhoudingswet zijn verplicht om hun OZB "op redelijk peil" vast te stellen. Voor de gemeente Aalsmeer bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit ongeveer € 2,2 miljoen.

Belastingen en heffingen kunnen niet onbeperkt verhoogd worden. Burgers hebben de mogelijkheid om via de rechter te laten bepalen of een tarief billijk is. Binnen grenzen heeft de gemeente de mogelijkheid om nieuwe belastingen in te voeren, zoals bijvoorbeeld parkeerbelasting. Voor de vaststelling van de weerstandscapaciteit wordt geen rekening gehouden met nieuwe belastingen en heffingen of verhogingen daarvan. In de paragraaf lokale heffingen, van begroting en jaarrekening, wordt het beleid over de tarieven onderbouwd.

Incidentele weerstandscapaciteit: algemene reserves en stille reserves/niet gerealiseerde boekwinst

Met het oog op een (mogelijke) bijdrage aan de incidentele weerstandscapaciteit komen in deze paragraaf uitsluitend de reserves met een bufferfunctie aan de orde.

Vanuit de bufferfunctie kunnen worden onderscheiden de algemene reserve, de algemene vrije reserves en stille reserves/niet gerealiseerde boekwinsten.

Op grond van de jaarrekening 2016 en rekening houdend met de actuele meerjarige prognose heeft de algemene reserve een volume van € 18 miljoen.

De algemene vrije reserve wordt ook betrokken bij de incidentele weerstandscapaciteit. De actuele meerjarige prognose laat een stand zien van circa € 5 mln. Hierin is de verwachte winstneming Project 10030 Proosdij Noord, RKDES/Calslagen verdisconteerd.

In de motie "Quick scan gemeentelijk vastgoed gemeente Aalsmeer heeft de raad verzocht "om bij de begroting 2016 aan de hand van een vastgoedanalyse een scherp beeld te presenteren van de omvang van de stille reserves en hierbij onderscheid te maken tussen (slapende) stille reserve en stille reserves die meegenomen kunnen worden in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves zijn bezittingen waarvan de verkoopopbrengst hoger is dan in de jaarrekening opgenomen. Dit kan een hogere waardering van een aandelen portefeuille zijn die pas tot uitdrukking komt bij afstoten van de aandelen portefeuille of gronden en gebouwen die lager gewaardeerd zijn dan hun marktwaaarde. Een voorwaarde hierbij is wel dat er sprake moet zijn van daadwerkelijke verkoopbare activa. Tot slot kan er sprake zijn van niet gerealiseerde boekwinsten. In de begroting 2016 waren de stille reserves Aalsmeer ingeschat op € 2 mln. Dit is gebaseerd op het verwachte positieve saldo van actieve grondexploitaties, het Project 10030 Proosdij Noord, RKDES/Calslagen. Dit effect is in de jaarrekening 2016 meegenomen in de ontwikkeling van het actuele meerjarenbeeld algemene vrije reserve. Bij de jaarrekening 2016 hebben we de stille reserves daarom ingeschat op pm en tellen deze niet meer mee in de berekening van de weerstandsratio.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de mate aan waarin Aalsmeer in staat is tegenvallers op te vangen. Dit komt neer op een confrontatie van risicoprofiel en beschikbare weerstandscapaciteit. Voor beoordeling van het weerstandsvermogen en de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente wordt de incidentele weerstandscapaciteit afgezet tegen de impact van de risico's.

De weerstandsratio in de begroting 2016 kan als volgt worden gepresenteerd:

Weerstandratio (*€ 1.000)	
Algemene reserves	23000
Niet gerealiseerde boekwinsten	pm
weerstandscapaciteit (incidenteel)	23000
 Benodigde weerstandscapaciteit	 6.633
 Weerstandratio	 3,5

De weerstandratio voldoet ruimschoots aan het door de raad vastgestelde kader.

Kengetallen

In het rapport van de Adviescommissie Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten (commissie Depla) wordt onder andere geadviseerd de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken. Dit kan volgens de commissie door kengetallen te gebruiken die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Inmiddels heeft een landelijke werkgroep een aantal kengetallen verder uitgewerkt.

In de Staatscourant staat een gedetailleerde berekening van de kengetallen weergegeven voor zowel de begroting als de rekening. Tevens staat in de bijlage een voorgeschreven format voor het weergeven van deze kengetallen in de begroting en rekening.

Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De wijze van berekening is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde zegt namelijk niets over de

relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Het is van wezenlijk belang wat de verwachte vraag is. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit dit kengetal.

De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld dient namelijk nog terugverdiend te worden.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Belastingcapaciteit (lokale lasten)

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Dit levert voor Aalsmeer de volgende waarden op:

Rekening 2016	Verloop van de kengetallen		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Kengetallen in percentages			
Netto schuldquote	37	33	32
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34	31	30
Solvabiliteitsrisico	48	42	48
Structurele exploitatieruimte	5	2	7
Grondexploitatie	20	16	18
Belastingcapaciteit	116	110	110

Uitgangspunt van de wetgever is dat gemeenteraden zelf normen bepalen en onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten inzichtelijker wordt. Voor een gemeenteraad kan het verloop van een of meerdere kengetallen door de jaren heen wellicht interessante stuurinformatie opleveren.

Onderhoud kapitaalgoederen

Met de investering in de openbare buitenruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht met als doel de basisfuncties wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is daarbij dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor de duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet voortdurend rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de veranderende eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

In de huidige situatie is de systematiek van het dagelijks onderhoud in de buitenruimte en zijn de daarbij behorende middelen afgestemd op een beheer op niveau B van de CROW-werkwijze. Een uitzondering is gemaakt voor de Parken, Recreatiegebieden en Winkelcentra. Deze worden op A niveau onderhouden.

Om continuïteit te bieden aan de cyclische vernieuwing van de buitenruimte wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer vastgesteld. Dit vormt een belangrijk onderdeel in het behoud van de Aalsmeerse kapitaalgoederen en gaat in op benodigde renovaties. De vakdisciplines stellen ieder voor zich prioriteiten aan noodzakelijke (renovatie)werken en stemmen dit onderling op elkaar af zodat evenwichtig wordt omgegaan met de beschikbare middelen. In het Uitvoeringsprogramma buitenruimte Aalsmeer wordt een doorzicht naar de toekomst gegeven zodat bijtijds inzicht wordt gegeven in de behoefte aan benodigde middelen voor de langere termijn. Voor de continue noodzakelijk vernieuwing is het namelijk nodig om in evenredigheid structurele middelen aan de reserve Buitenruimte toe te voegen.

De kosten van projecten die betrekking hebben op de duurzame kapitaalgoederen worden in de jaarrekening verantwoord op diverse programma's. In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleid, het areaal, de soort kapitaalgoederen en de uitvoering van operationeel beheer van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen nader toegelicht en worden de exploitatiebudgetten vermeld.

Op de programma's treft u de totaal te verantwoorden budgetten per programma aan. In deze paragraaf wordt een dwarsdoorsnede van de programma's gepresenteerd voor zover het de kapitaalgoederen betreft. Alle (bruto)uitgaven van de beheer en onderhoudskosten en van de vervangingsinvesteringen/reconstructies staan per kapitaalgoed in deze paragraaf vermeld. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven voor het uitvoeringsprogramma werken buitenruimte. Omdat in dit overzicht de baten en lasten gesaldeerd zijn, is niet precies een aansluiting te maken. Conform toezeggen aan de raad is de afzonderlijke verantwoording uitvoeringsprogramma buitenruimte opgenomen als bijlage 3 van de jaarrekening.

De budgetten voor onderhoud van de in de paragraaf opgenomen duurzame kapitaalgoederen zijn:

Totaal onderhoud kapitaalgoederen (bedragen x € 1.000)		
Omschrijving kapitaalgoederen	Begroting na wijziging 2016	Gerealiseerd 2016
Wegen	3.299	2.742
Civieltechnische kunstwerken	433	112
Riolering	2.889	1.950
Water	1.154	410
Openbaar groen	2.872	2.395
Openbare verlichting	342	333
Speelplaatsen	384	352
Gebouwen & binnensportaccommodaties	915	574
Beeldende Kunstwerken	11	7
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	12.297	8.876

De oorzaak van de afwijkingen is toegelicht in het uitvoeringsprogramma buitenruimte opgenomen als bijlage 3.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

In juli 2012 zijn de beheerplannen "Wegen" en "Civieltechnische kunstwerken" vastgesteld door de raad.

Het wegbeheer wordt uitgevoerd volgens de CROW-normen. Het Beheerplan "Civieltechnische kunstwerken" is gebaseerd op visuele inspectie. Maatregelen worden getroffen, om benodigde werken te kunnen uitvoeren. Inspecties voor wegen en kunstwerken staan gepland voor 2016 en 2017.

Soort kapitaalgoederen /areaal

De kapitaalgoederen uit het Beheerplan Wegen bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte. In het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken zijn de kapitaalgoederen bruggen, duikers, steigers, geluidsschermen, kademuren en beschoeiingen opgenomen. Kademuren en beschoeiingen vallen onder de noemer waterwegen. De gemeente Aalsmeer heeft totaal 1.497.000 m2 verhardingen in beheer. In onderstaande tabel zijn een aantal areaalgegevens weergegeven.

Verharding	
Asfaltverharding	635.000 m ²
Elementenverharding	856.000 m ²
Halfverharding (met name op voet-/fietspaden)	6.000 m ²
Kunstwerken	
Bruggen	145 stuks
Duikers	60 stuks
Damwanden	1.000 meter
Kademuren	550 meter
Beschoeiing	32.000 meter
Geluidsscherm	950 meter
Steigers	9 stuks

Het onderhoud wegen en civieltechnische kunstwerken is ook in het uitvoeringsprogramma buitenruimte Aalsmeer opgenomen. In 2016 zijn grote projecten zoals o.a. het groot onderhoud Aalsmeerderweg, de reconstructie Componistenbuurt fase 1 en 2, reconstructie Gedempte Sloot en Weteringstraat en het vervangen/de renovatie van bruggen aan de Uiterweg opgestart. De daadwerkelijke uitvoering en uitgaven volgen in 2017.

De projecten Molenpad, 1e J.C. Mensinglaan, Gloxinastraat, bedrijventerrein Hornmeer en Ringvaartzijde Alsmede de duiker aan het Robend te Kudelstaart zijn in 2016 afgerond.

Riolering

Beleidskader

De gemeente Aalsmeer is volgens de wet Milieubeheer verplicht een GRP te hebben, waarin wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de rioleringszorg. In het najaar van 2014 is een nieuw GRP 2015-2020 vastgesteld. Hierin is op basis van schadebeelden en hydraulische berekeningen bepaald wat de te verwachten investeringen op het kapitaalgoed riool voor de komende vijf jaar zijn. Afspraken uit het Waterplan Aalsmeer 2008-2015 (zie kapitaalgoed Water) met de Hoogheemraadschappen zijn hierin opgenomen. Om het rioolstelsel en de capaciteit van de rioolwaterzuivering te ontlasten wordt er gestreefd naar een gescheiden stelsel.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De kapitaalgoederen bestaan uit vrij verval riolen (102 kilometer vuilwaterleidingen en 28 kilometer hemelwaterleidingen), circa 8.000 stuks kolken, 56 kilometer persleidingen, circa 400 minigemalen, 55 rioolgemalen, 42 overstorten en circa 200 uitstroomconstructies voor hemelwater. Er ligt drainage om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het rioolstelsel vindt er jaarlijks een inspectieronde plaats.

In 2016 is in het kader van het uitvoeringsprogramma buitenruimte Aalsmeer het riool aan de Ringvaartzijde volledig gerenoveerd. De 1ste J.C. Mensinglaang en Gloxinialaan zijn gereconstrueerd, waarbij de riolering is vervangen en verbeterd. Ook de riolering in de Gedempte Sloot en Weteringsstraat is in 2016 voorbereid. Uitvoering is verschoven naar 2017. Voor het project Kolenhaven wordt in 2017 naar alternatieven gezocht nu is gebleken dat de technische oplossing om de afvoercapaciteit te vergroten niet voldoende toereikend is.

Water

Beleidskader

De doelstellingen om samen met het waterschap de voorzieningen met betrekking tot het water in stand te houden, blijven van kracht. Praktische beleidsplannen zijn in 2015 ten einde gekomen; de contacten met de schappen zijn aangewend om planmatig invulling te geven aan toekomstige doelen. Dit in de vorm van watergebiedsplannen en strategische agenda's.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiing, kademuren en oevers. Het areaal wijzigt de komende jaren niet op grote schaal aangezien er niet veel nieuwbouwlocaties in ontwikkeling zijn.

Projecten op het gebied van water maken ook onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma buitenruimte.

In 2016 zijn diverse beschoeiingen conform planning hersteld. Ook zijn werkzaamheden aan de gemeentelijke recreatiepercelen op de Westeinderplassen gestart. Uitvoering van de aanleg van natuurvriendelijke oevers zal plaatsvinden na geplande inventarisatie. Voor het baggeren is in 2015 en 2016 onderzoek gedaan. Uitvoering is uitgesteld naar 2017.

Openbaar groen

Beleidskader

Uit het Meerjaren Investeringsplan Groen volgt blijkt dat jaarlijks meer geld nodig zal zijn als (her)investering in het groen (excl. sportvelden) in Aalsmeer blijvend in stand moet worden gehouden. In het bijgestelde Uitvoeringsprogramma Buitenruimte is hierin voorzien voor 2016 en 2017. Voor de jaren na 2017 wordt dit betrokken bij het opstellen van de meerjarenplanning, waar momenteel aan gewerkt wordt.

Soort kapitaalgoederen/areaal

In onderstaande tabel zijn de arealen voor het kapitaalgoed Openbaar groen globaal weergegeven:

Groen	
Beplanting	36 hectare
Gazon	41 hectare
Natuursportvelden	13 hectare
Hagen	1 hectare
Bomen	10.000 stuks

Werkzaamheden op het gebied van groen maken voor een groot deel onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma buitenruimte Aalsmeer. In 2016 heeft het grootste deel van de inrichting Seringenpark

plaatsgevonden. Ook zijn werkzaamheden verricht in het kader van beplanting en renovatie gazons. Het project Groene As is in 2016 voorbereid. Uitvoering zal doorschuiven naar 2017, dit geldt ook voor het project Hornmeerpark.

Openbare verlichting

Beleidskader

De uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting zijn vastgelegd in het beleidsplan openbare verlichting 2015-2019. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Werken Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het huidige areaal beslaat ruim 6.600 lichtpunten (lichtmasten en armaturen), 56 voedingspunten en ruim 90 kilometer bekabeling.

Vanuit het uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer is in 2016 de verlichting in de Zijdstraat vervangen. De verlichting op de Oosteinderweg is deels vervangen.

Speelplaatsen

Beleidskader

Het Uitvoeringsplan Spelen (2014-2017) vormt het beleidskader voor renovaties en herinrichting van de speelplaatsen in Aalsmeer. Hiermee wordt een kwaliteitsslag van speelplekken en een opwaardering van de Openbare Ruimte in Aalsmeer gemaakt waarbij de beschikbare middelen op maat worden ingezet. Deze projecten zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Werken Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het areaal bestaat uit circa 130 speelplaatsen met daarop ruim 500 speeltoestellen. Dit zijn traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken maar ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

In 2016 zijn in het kader van het uitvoeringsprogramma buitenruimte Aalsmeer de speelplekken aan de Anne Frankstraat, Copernicusstraat, Violonweg, Ringvaartzijde, Van Heijningenstraat en Van Swietenstraat opgeknapt. Aan de A.H. Blaauwstraat is een nieuwe speelplek gerealiseerd.

Beeldende kunstwerken

Beleidskader

Het doel van groot en regulier onderhoud is het behoud van de kwaliteit van de beeldende kunstwerken in de buitenruimte. Via Wijkbeheer wordt jaarlijks aan een specialistisch bedrijf opdracht gegeven voor inspecties, incidenteel en structureel onderhoud aan de beeldende kunstwerken.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het totaal aantal beeldende kunstwerken in de buitenruimte ligt op circa 50 stuks.

Verkeersregelinstallaties

Soort kapitaalgoederen/areaal

In Aalsmeer/Kudelstaart staan 4 verkeersregelinstallaties. Deze gaan ongeveer 15 jaar mee. Een VRI is vervangen in 2016. De andere drie staan de komende paar jaar op de planning om te vervangen.

Gebouwen

Beleidskader

Voor alle gebouwen in eigendom van de gemeente Aalsmeer en in onderhoud bij de afdeling Vastgoed is een meerjarenonderhoudsplan 2015 – 2034 vastgesteld. De plannen zijn opgesteld volgens richtlijnen die gericht zijn op instandhouding van het bestaande op de meest kosteneffectieve manier, waarbij ook wordt gekeken naar de voorziene toekomst van het gebouw.

Een bedrag ter hoogte van de 20-jaars gemiddelde MOP wordt jaarlijks gedoteerd aan de Voorziening onderhoud gebouwen, in 2016 € 358.000 (exclusief V&T). De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening aan de dan bekende gegevens getoetst. De meerjarenonderhoudsplannen worden met een periodiciteit van 3 jaar vernieuwd.

Voor gebouwen waarvan een voortgezet gebruik is voorzien, worden jaarlijks de in het meerjarenonderhoudsplan opgenomen onderhoudsmaatregelen, mits deze ook bij nadere beoordeling onuitstelbaar blijken, uitgevoerd. Bij tijdige uitvoering wordt het ontstaan van achterstallig onderhoud voorkomen. Aan gebouwen die binnen afzienbare termijn worden gesloopt, verkocht of herontwikkeld worden behoudens keuring van de elektrische installatie en wind- en waterdicht houden zo min mogelijk kosten gemaakt.

Deze systematiek is middels een Notitie inzake onderhoud van gebouwen in Aalsmeer in het kader van de besluitvorming over de Lentenota 2015 gefiatteerd.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De gemeente Aalsmeer beschikt op dit moment over 52 gebouwen, onder te verdelen in:

- 19 gebouwen algemeen,
- 9 woningen,
- 9 gebouwen in exploitatie bij ESA,
- 6 gebouwen in exploitatie bij Greenpark Aalsmeer,
- 2 schoolgebouwen.

Het onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- ESA BV is al geruime tijd verantwoordelijk voor het beheer van de gymnastieklokalen, zwembad De Waterlelie en de sporthallen De Bloemhof en De Proosdijhal, waarvoor zij een vaste onderhoudsbijdrage van de gemeente ontvangt; hieraan zijn onlangs ook de buitensportaccommodaties toegevoegd;
- GPAG BV is verantwoordelijk voor het beheer van gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied;
- het beheer van brede school De Mikado valt onder verantwoordelijkheid van beheerstichting De Mikado en het beheer van de Rietpluim valt onder de verantwoordelijkheid van VVE de Rietpluim.

Financiering

1. Algemeen

Inleiding

De paragraaf financieringen geeft inzicht in de ontwikkelingen rond de gemeentelijke meerjarige financiering, in het gevoerde beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de Wet fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in begroting en jaarrekening. Deze paragraaf heeft vooral betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

De gemeente Aalsmeer kent een centrale financiering. Hierbij bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen (zoals bij projectfinanciering). De gemeente Aalsmeer werkte in 2016 met een interne rekenrente van 3,75%.

Schatkistbankieren

Het verplicht schatkistbankieren is in 2013 ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. De lagere overheden zijn verplicht om hun tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatschuld maar beperkt ook de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten. Depositotarieven en inleentarieven worden geharmoniseerd. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Op het moment dat de rente die de Staat betaalt negatief is, wordt de rente op een deposito voor een decentrale overheid gelijk aan nul. Een leenfaciliteit, namelijk dat er ook via de schatkist geleend kan worden, is niet aan de orde.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Als uitvloeisel van de schulden crises bij de nationale overheden zijn in Europees verband afspraken gemaakt over begrotingsdiscipline. Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (EMU-saldo) mag niet meer bedragen dan 3 %. Daar tellen ook gemeenten in mee. Lidstaten moeten deze afspraken omzetten in nationale wetgeving. Hiervoor is in Nederland de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) in 2013 vastgesteld.

Op het eerste gezicht lijkt het bijzonder dat gemeenten met een sluitende begroting toch kunnen bijdragen aan het EMU-tekort. De crux van het probleem schuilt in de verschillende boekhoudstelsels die Rijk en gemeenten hanteren. Voor het Rijk geldt het kasstelsel, voor gemeenten het baten/lasten stelsel. Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis.

Investerings uitgaven van het Rijk tellen onder het kasstelsel in het jaar van betaling direct mee in het tekort. Gemeenten sturen echter op een sluitende (meerjaren)begroting en niet op kasuitgaven. In het baten/lastenstelsel bij gemeenten is de uitgave op zich irrelevant voor begrotingsevenwicht maar is een deugdelijke dekking van de uitgaven vereist, hetzij via de aanwending van een reserve, hetzij door de jaarlijkse kapitaallasten (rente en afschrijving) in te passen in een sluitende begroting.

Voor de berekening van het EMU-saldo geldt dit echter niet en telt de gemeentelijke investeringsuitgave volledig mee, ongeacht de dekking.

EMU-saldo

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat lidstaten een maximaal begrotingstekort van 3% van het Bruto Binnenlands Product mogen hebben. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 14 september 2015 is afgesproken de EMU-tekortnorm voor 2016 vast te stellen op -0,4 % van het bruto binnenlands product (bbp). Tevens is toen afgesproken dat de EMU-tekortruimte niet nader wordt verdeeld over gemeenten, provincies en waterschappen, met het gevolg dat met ingang van 2016 geen referentiewaarden op het niveau van individuele provincies, gemeenten en waterschappen beschikbaar komen.

Het EMU-saldo bedraagt voor 2016 € 2,151 miljoen voordelig.

Wijziging BBV notitie Rente 2017

In de Lentenota 2016 is de raad geïnformeerd over de nieuwe BBV voorschriften. Deze vormen de basis voor de begroting 2017. Toepassing van de nieuwe BBV voorschriften leidt tot wijzigingen in de te hanteren rentepercentages en dus de rente exploitatie.

Tot en met de programmabegroting 2016 is op de programma's (kapitaallasten van alle bestaande en toekomstige investeringen en grondexploitaties) rekening gehouden met een renteomslag-percentage van 3,75%.

2. Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen, uitgezette geldleningen en gronden en voorraden. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen. Overeenkomstig de programmabegroting 2016 zijn de volgende rentepercentages gehanteerd:

	Rentepercentage	
	Begroot*	Werkelijk
Investeringen	3,75	3,75
Grondexploitaties	1,40	1,40
Algemene reserve	3,25	3,25
Overige reserves en voorzieningen	3,00	3,00
* begroting na wijziging		

Het resultaat rente-exploitatie is als volgt tot stand gekomen:

	Begroot*		Werkelijk	
	Stand 01-01	Rente	Stand 01-01	Rente
Rente-inkomsten:				
Immateriële vast activa	71	3	71	3
Materiële vast activa	49.435	1.847	49.435	1.853
Financiële vaste activa	4.022	151	4.022	151
Gronden en voorraden minus voorziening	13.527	364	13.527	364
	67.056	2.365	67.056	2.371
Rente-uitgaven				
Eigen vermogen (AR)	18.160	590	18.160	590
Overige bestemmingsreserves	18.128	544	18.128	547
Voorzieningen	6.456	194	6.456	194
Opgenomen langl. Leningen	29.500	811	29.500	811
Financieringspositie	-5.188	0	-5.188	0
	67.056	2.139	67.056	2.141
Saldo		226		230
* begroting na w ijsiging				

3. Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang².

Dit komt voor Aalsmeer overeen met een volume van zo'n € 6,1 miljoen, op basis van de omvang van de primitieve begroting ad € 71,8 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen.

In Aalsmeer is in 2016 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

² Bepalingen rondom de kasgeldlimiet zijn opgenomen in de wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Bedragen x 1.000 euro	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
1. Netto vlottende schuld (+) of overschot	-5.869	-12.156	-14.351	-12.255
2. Kasgeldlimiet	6.100	6.100	6.100	6.100
3. Ruimte onder kasgeldlimiet	11.969	18.256	20.451	18.355

Renterisiconorm

De fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (primitieve begroting € 71,8 miljoen). Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen.

Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Aalsmeer niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de leningvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Aalsmeer ongeveer € 13,4 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar.

Rentevisie

Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien. Het schatkistbankieren leidt er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

Kredietrisico en relatiebeheer

Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasury statuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist.

De gemeente Aalsmeer heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, Eneco, Meerlanden Holding NV, Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV en Exploitatie Sportaccomodaties Aalsmeer BV.

Per 31 december is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren.

De gemeente beschikt over een krediet- en depotarrangement met de Bank Nederlandse Gemeenten. Dit heeft tot doel om tijdelijke overschotten of tekorten aan liquide middelen bij de bank uit te lenen of op te nemen, tegen een vooraf afgesproken rentevergoeding. Aalsmeer heeft hier het afgelopen jaar geen gebruik van gemaakt. Naast de overeenkomst met de BNG heeft de gemeente een rekening-courant met de plaatselijke Rabobank.

4. Financiering

Langlopende leningen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leningenportefeuille per 31-12-2016:

Gemeente Aalsmeer

PORTEFEUILLE VASTE SCHULD PER 31-12-2016									
VASTE SCHULD									
								(Bedragen x EUR 1.000)	
Instrument	Naam lening	Naam geldgever	hoofdsom	Aflossings- wijze	Stortings- datum	Afloop- datum	Coupon- rente	Schuld- restant	Weging in portefeuille
Onderhandse lening (o/g)									
	40.105002	BNG	15.000	Fixe	22-02-2010	22-02-2020	3,8500%	15.000	50,85%
	40.107.267	BNG	4.500	Fixe	24-01-2012	24-01-2017	2,2500%	4.500	15,25%
	40.107.474	BNG	5.000	Fixe	24-04-2012	24-04-2017	2,0200%	5.000	16,95%
	40.109.483	BNG	5.000	Fixe	15-12-2014	15-12-2019	0,6200%	5.000	16,95%
Subtotaal Onderhandse lening (o/g)			29.500					29.500	100,00%
TOTAAL VASTE SCHULD			29.500					29.500	100,00%

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

De gemeente Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak. De gemeente heeft een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds uitstaan bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Dit wordt specifiek aangewend voor projecten met betrekking tot volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen.

De gemeente heeft in 2016 geen kortlopende en/of langlopende uitzettingen afgesloten.

Ten slotte heeft de gemeente geen nieuwe garantstellingen verleend.

5. Treasuryfunctie

Treasurystatuut

In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut.

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering is een door de wetgever verplichte paragraaf binnen de programmabegroting. Deze paragraaf handelt over ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. In deze paragraaf wordt ten minste inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering van de organisatie.

Met een adequate bedrijfsvoering kan de dienstverlening efficiënt worden georganiseerd en wordt de voorbereiding en uitvoering van genomen besluiten beter.

Met ingang van 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd tot de AA-organisatie. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen; financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording. In de samenwerkings-constructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; alle medewerkers zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

Voor de gemeente Aalsmeer is een ambtelijke organisatie achtergebleven, ter ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad, zijnde de kernorganisatie. Deze bestaat uit de bestuurlijke coördinatie en het Secretaristeam. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2017 het bestuurssecretariaat voor ondersteuning van het College te detacheren en te plaatsen onder aansturing van de gemeentesecretaris.

Kernorganisatie gemeente Aalsmeer

In de kernorganisatie zijn structureel zes personen werkzaam voor de gemeente Aalsmeer voor de bestuursorganen gemeenteraad en het College van burgemeester en wethouders (deels vast in dienst; deels inhuur):

1. het secretaristeam (ST): de gemeentesecretaris met twee plaatsvervangend gemeentesecretarissen en één concerncontroller (4,0 vte);
2. de griffie: de griffier en de plaatsvervangend griffier (2,00 vte).

In december 2015 is de nieuwe griffier aangesteld die in 2016 van start is gegaan. Daarnaast is in 2016 een concerncontroller aangesteld. Deze is medio oktober ziek geworden en heeft er voor gekozen om zijn aanstelling per 1 januari 2017 te beëindigen. Per medio 2016 wordt daarom een concerncontroller ingehuurd.

Voor de kernorganisatie is een budget beschikbaar van ruim € 2,4 miljoen euro. Dit budget wordt besteed aan salarislasten voor griffie/leden van College B&W/ secretaristeam, raadsvergoedingen, fractiebudgetten, budgetten rekenkamer en accountant, wachtgeldverplichtingen oud- wethouders, jaarlijkse bijdragen aan de VNG en AM regio en de bedrijfsvoeringsbudgetten voor PIOFAH gerelateerde zaken. Daarnaast beheert de kernorganisatie een structureel programmbudget van € 100.000 voor economie, recreatie en toerisme en de Schiphol lobby.

De gemeentelijke uitgaven in 2016 bedroegen afgerond € 64,4 miljoen. Voor de dienstverlening op het gebied van de bedrijfsvoering was de bijdrage € 15,0 miljoen (inclusief de bijdrage m.b.t. Belastingen en de taken op gebied van Wmo en de participatieregeling die t/m 2014 door de G2 werden uitgevoerd).

Klachtencommissie

De klachtenadviescommissie van Aalsmeer geeft advies aan de bestuursorganen van Aalsmeer inzake klachten ten aanzien van gedragingen van de leden van het college van burgemeester en wethouders, de gemeentesecretaris, de leden van het secretaristeam, de raadsgriffier of de raadsadviseur. In 2016 heeft de klachtenadviescommissie geen enkel advies uitgebracht.

De burgerraadsman van Amstelveen handelt de klachten af van burgers van Aalsmeer ten aanzien van gedragingen van Amstelveense ambtenaren. In 2016 heeft de burgerraadsman 23 klachten behandeld van Aalsmeerse burgers. Het betrof 16 klachten in het fysieke domein (VVH/R&B/JZ/FB) en 7 klachten in het sociaal domein (J&S/SV/W&I). Hiervan waren 5 klachten terecht, 3 deels terecht en 15 onterecht.

Evaluatie van de centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen (AA)

In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat zowel een bestuurlijke als financiële evaluatie plaats dient te vinden. De bestuurlijke evaluatie is juni jl. aangeboden aan de raad. De financiële evaluatie is in februari aan de raad aangeboden.

Interimcontrole accountant

Met ingang van het begrotings- en verantwoordingsjaar 2016 voert accountantskantoor BDO de interim- en de jaarrekeningcontrole uit (was EY). Bij de interimcontrole heeft het accountantskantoor onderscheid gemaakt naar processen die direct (1) dan wel indirect (2) beïnvloedbaar zijn voor het college. Het proces "Monitoren van de serviceorganisatie" is direct beïnvloedbaar en is eigenlijk het enige proces van Aalsmeer. De overige processen worden uitgevoerd door de AA-organisatie die onder de verantwoordelijkheid van het college van Amstelveen opereert. Daarmee zijn deze processen alleen indirect beïnvloedbaar. Voor wat betreft het direct te beïnvloeden proces was het advies van de accountant om zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau de afspraken uit het verleden te actualiseren en (formele) afspraken te maken over de werking van de Administratie organisatie / Interne beheersing en deze in de praktijk ook werkend te krijgen. De managementletter is ter bespreking ingebracht in de auditcommissie.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

In 2016 zijn er geen onderzoeken uitgevoerd die formeel als doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken zijn aangemerkt. Wel hebben uitgebreide onderzoeken / evaluaties plaatsgevonden naar de bestuurlijke en financiële afspraken aangaande de samenwerking met de gemeente Amstelveen. Voor 2017 zullen wel doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken worden uitgevoerd. Daarbij zal zoveel mogelijk worden opgetrokken met Amstelveen, zodat de uitvoeringskracht op het gebied van onderzoek kan worden gebundeld.

Bedrijfsvoering organisatie AA

Uit de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening van de gemeente Amstelveen zijn de volgende ontwikkelingen overgenomen:

Verbetermaatregelen

Via het programma "Control in control" moet een inhaalslag worden gemaakt om diverse punten in de administratieve organisatie op te heffen.. Het vastgestelde verbeterplan "Inkoop en aanbesteding" hoort daarbij, maar bijvoorbeeld ook verbeterd crediteurenbeheer de nieuwe subsidieverordening die in 2016 is vastgesteld.

Informatieveiligheid en privacy

Afgelopen jaar is de basis gelegd om te voldoen aan komende wet- en regelgeving op gebied van informatieveiligheid en privacy. Komende jaren treden veel veranderingen op in deze aandachtgebieden. Op 1 januari 2016 ging de meldplicht datalekken in werking. Dit is een aanvulling op de Wet Bescherming

Persoonsgegevens (Wbp). Daarnaast volgt de komende jaren een verbreding en verzwaring van wetgeving op gebied van privacy vanuit Europa (AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Ook verschijnt de komende periode vanuit Den Haag een geheel nieuw beleidskader informatieveiligheid voor alle Nederlandse Gemeenten. Dit brede beleidskader heet de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) en moet de komende jaren worden toegepast op alle gemeentelijke informatieprocessen.

Om tot een adequate aanpak te komen van alle opgaven op dit gebied, is het afgelopen jaar binnen de gemeentelijke organisatie een nulmeting uitgevoerd ten aanzien van informatieveiligheid en privacy. Op basis hiervan is een verbeterplan 2016 opgesteld. Ook is een CISO (Chief Information Security Officer) aangesteld, die de coördinatie voert over de uitvoering van het verbeterplan informatieveiligheid en privacy.

In dit verbeterplan zijn een aantal belangrijke acties opgenomen. Op gebied van privacy (Wbp) zijn bijvoorbeeld de volgende resultaten behaald:

- de aanstelling van een privacybeheerder, deze functionaris richt zich specifiek op privacyvraagstukken binnen de gemeentelijke organisatie;
- de vaststelling van een gemeentebrede procedure Melding Datalekken en
- de melding van alle actuele gemeentelijke persoonsregistraties bij de toezichthouder, te weten de Autoriteit Persoonsgegevens.

Daarnaast zijn de eerste stappen gezet ten aanzien van de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). Dit normenkader bevat alle voorschriften waar Nederlandse gemeenten komende jaren aan moeten voldoen. De eerste belangrijke stap die hierbij is gezet, betreft het vaststellen van een gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid.

Decentralisaties en omgevingswet

De 3D-operatie in het sociaal domein is in 2016 diepgaander ingebed in de organisatie. Er is meer en meer zicht gekomen op de ontwikkeling van de zorg- en hulpvraag in de stad en daarmee op de noodzakelijke ambtelijke capaciteit. Aanvankelijk tijdelijke aanstellingen en inhuurcontracten zijn in 2016 structureel gemaakt. Binnen de afdelingen van het sociaal domein (Jeugd & Samenleving, Werk & Inkomen en Sociale Voorzieningen) is de transitie-aanpak doorontwikkeld naar een transformatie-agenda.

In het fysieke domein is de Omgevingswet per 2019 aanstaand. Die Omgevingswet zal de rollen van de overheid en de burger ingrijpend veranderen. Dit vraagt dus in het dagelijks denken en handelen de nodige veranderingen. Eén van de kernpunten van de Omgevingswet is bijvoorbeeld het vroegtijdig samenwerken met de omgeving: inwoners, ondernemers, belangenorganisaties maar ook andere overheden. Hoewel 2019 nog ver weg lijkt, is met het oog op de ingrijpende gevolgen de voorbereiding van deze transitie in 2016 gestart. In een projectgroep/transitieteam bestaande uit verschillende afdelingen worden de mogelijkheden en gevolgen van de Omgevingswet beoordeeld en de (landelijke) ontwikkelingen gevolgd.

Onze organisatie: innovatie en krachtige ICT

In 2015 is gestart met het meerjarige programma "Digitaal werken". Dit programma heeft tot doel om de digitale contacten tussen inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie zodanig vorm te geven dat de gemeentelijke dienstverlening optimaal aansluit bij de vraag of de behoefte van inwoners en bedrijven. 'Eenvoudig, begrijpelijk, vindbaar, toegankelijk en betrouwbaar' zijn hierbij de kernbegrippen. De focus van het programma Digitaal Werken is gericht op de volgende aspecten:

- Zorgen voor een optimale publieksdienstverlening
- Zorgen voor een adequate gemeentelijke informatiehuishouding

Gedurende het jaar 2016 is gebleken dat de uitvoering van het programma te licht en onvoldoende planmatig is opgepakt. Eind 2016 is daarom besloten tot een midterm review. Deze is begin 2017 uitgevoerd en noopt tot aanzienlijke aanpassingen.

Naast het programma Digitaal Werken zijn in 2016 de taken met betrekking tot informatieveiligheid belegd. De beschrijving van de functie Chief Security Officer (CISO) is opgenomen in het door het college vastgestelde gemeente brede Informatiebeleid. Tevens is geïnvesteerd in de verbetering van de stabiliteit en de performance van de infrastructuur/netwerk waarmee ook een basis is gelegd om verder te werken aan de vraagstukken rondom de firewall en security. Voor de datalijnen is gekozen om mee te doen aan de aanbesteding van KING die in januari 2017 is gestart.

Verbonden Partijen

Inleiding

Met een verbonden partij heeft de gemeente zowel een bestuurlijk - als een financieel belang. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie. De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (nv's en bv's), coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Governance

"Good governance" staat voor het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden van organisaties, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen, alsmede daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van de belanghebbenden.

In het kader van de "governance" van verbonden partijen, vervult de gemeente twee rollen, namelijk de privaatrechtelijke- en de publieke rol. Binnen de privaatrechtelijke rol (ook wel de eigenaar/ aandeelhoudersrol genoemd) vindt de borging van de continuïteit van de BV, NV of GR plaats. Vertegenwoordiging van de gemeente in de privaatrechtelijke rol vindt in principe plaats door de burgemeester. De publieke rol is gericht op het verwezenlijken van de doelstellingen zoals gesteld in de gemeentelijke begroting. Vertegenwoordiging van de gemeente vindt veelal plaats door de vakinhoudelijke portefeuillehouder.

In deze paragraaf benoemen we allereerst de relevante ontwikkelingen over het jaar 2016. Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt. In deze opsomming zijn de financiële gegevens 2015 van de verbonden partij opgenomen. Bij het opmaken van de rekening zijn de resultaten van verbonden partijen over het verslagjaar veelal nog niet bekend. De meest recente financiële gegevens komen uit de jaarrekening 2015 van de verbonden partij.

Ontwikkelingen 2016

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Voor de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is eind 2016 besloten om per 1 januari 2017 een prestatiegerichte financiering (PGF) in te voeren. Het lumpsum tarief wordt omgezet naar een afrekening op basis van vooraf afgesproken prestaties. Hierdoor zal de bijdrage aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied kunnen wijzigen, echter een significante financiële verschuiving zal niet plaatsvinden.

Gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam

Ingaande januari 2017 samenwerking tussen een vijftien gemeenten in stadsregionaal verband beëindigd. Aanleiding hiervoor is de afschaffingswet WGR+ waardoor alle zeven Nederlandse stadsregio's hun plus status zijn kwijtgeraakt. De Tweede Kamer heeft de regio's Amsterdam en Rotterdam-Den Haag de mogelijkheid geboden om een vervoersregio te vormen. Deze vervoersregio stelt de samenwerkende gemeenten in staat Rijksgeld voor infrastructuur (BDU) te ontvangen. Hiervoor moet de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam per 2017 worden omgevormd tot gemeenschappelijke vervoersregio Amsterdam.

Daarnaast hebben de deelnemende gemeenten en provincies aangegeven op de domeinen wonen en economie de samenwerking te willen voortzetten op de schaal van de Metropoolregio Amsterdam.

Eneco Holding NV

De Hoge Raad heeft eind juni 2015 uitspraak gedaan over gedwongen splitsing van de Nederlandse energiebedrijven, conform de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON), de “Splitsingswet”. Een aantal Nederlandse energiebedrijven (Eneco, Delta en Essent) had een rechtszaak aangespannen tegen de Staat over de splitsingswet. Deze wet komt er in grote lijnen op neer dat beheer en eigendom van energienetwerken (o.a. hoogspanningsnet) en levering van energie (aardgas en elektriciteit) moeten zijn ondergebracht bij aparte ondernemingen, het zogenaamde “groepsverbod”. De Raad oordeelde dat de WON op dit onderdeel niet in strijd is met het Europees Recht.

Als gevolg van het groepsverbod moeten Essent, Eneco en Delta zich zodanig opsplitsen dat de netbeheerder geen onderdeel meer van de groep uitmaakt. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft door middel van een handhavingsbesluit aangekondigd dat dit uiterlijk per 31 januari 2017 gerealiseerd moet zijn. Eneco heeft in de buitengewone vergadering van aandeelhouders op 30 november 2016 en 27 januari 2017 besloten over de splitsing in een energiebedrijf en netbeheerder.

De Hoge Raad heeft in 2015 ook besloten dat het Gerechtshof van Amsterdam een definitief oordeel moet vellen of Eneco zich, wat het groepsverbod betreft, terecht kan beroepen op de bescherming van het eigendomsrecht op grond van het Eerste Protocol van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Deze procedure loopt nog.

Gemeenschappelijke regeling Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland

Per 1 januari 2015 zijn, op grond van Hoofdstuk 4 van de maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en de Jeugdwet, gemeenten verplicht om een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), bekend onder veilig thuis, in stand te houden. De deelnemende gemeenten van het openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland (de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Amsterdam) hebben besloten deze taken uit te voeren in eerder genoemd openbaar lichaam. Het openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland wil voor de lange termijn de AMHK-taken laten uitvoeren door de GGD Amstelland. De GR is opgericht, ze fungeert op dit moment nog als lege holding zonder begroting en jaarrekening. Vanaf het begrotingsjaar 2018 komt hier verandering in en zal de GR ook opgenomen worden in het overzicht verbonden partijen.

Totaaloverzicht van verbonden partijen

	Bijdrage 2016	Resultaat 2015	Eigen Vermogen 1-1-2015	Eigen Vermogen 31-12-2015	Vreemd Vermogen 1-1-2015	Vreemd Vermogen 31-12-2015	Vertegen- woordiging
Verbonden partij (x € 1.000)							
A. Gemeenschappelijk regeling:							
1. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	1.111	803	12.709	13.589	66.537	57.572	AB
2. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	977	225	1.016	807	329	581	DB en AB
3. Stadsregio Amsterdam	69	640	24.838	10.162	420.797	239.415	Regioraad
4. Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	0	337	6.246	7.165	2.234	1.508	DB en AB
5. Schadeschap Luchthaven Schiphol	0	0	0	0	0	0	AB
6. Amstelland- en Meerlandenoverleg	3	-9	32	23	0	0	DB
7. Centrumregeling ambtelijke samenw erking Aalsmeer en Amstelveen	15.175	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
8. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	193	1.891	1.199	3.391	14.920	14.004	DB en AvA
B. Vennootschappen en coöperaties:							
1. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	0	226.000	3.582.000	4.163.000	149.923.000	145.348.000	AvA
2. Eneco Holding N.V.	0	208.000	5.188.000	5.350.000	4.900.000	4.551.000	AvA
3. De Meerlanden Holding N.V	6.456	3.077	24.474	25.292	27.061	27.351	AvA
4. Greenpark Aalsmeer gebiedsontw ikkeling B.V.	0	223	-712	-489	104.134	104.751	AvA
6. Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer B.V. (ESA BV)	1.402	115	626	561	1.139	1.284	AvA
C. Stichtingen en verenigingen:							
7. Stichting Greenport Aalsmeer*	30	0	381	143	723	731	AvA

* Op basis van concept jaarrekening 2015

DB= Dagelijks Bestuur, AB = Algemeen Bestuur en AvA = Algemene vergadering van aandeelhouders

Verbonden partijen in beeld

Hieronder wordt geïntervieweerd met welke partijen Aalsmeer verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats, de doelstelling, het bestuurlijk en het financieel belang. Omdat de definitieve jaarrekening van de verbonden partijen nog niet beschikbaar zijn ten tijde van het opstellen van de begroting zijn de financiële gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig uit de jaarrekeningen 2015 van de verbonden partijen.

Publiekrechtelijke verbonden partijen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweertzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen;				
Relatie met	programma Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het algemeen bestuur				
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 1.110.800.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	803	12.709	13.589	66.537	57.572

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland				
Vestigingsplaats	Amstelveen				
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvies aan instellingen, infectieziekte bestrijding, medische milieukunde, jeugd gezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.				
Relatie met	programma Sociaal domein				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks / algemeen bestuur				
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 976.700.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	225	1.016	807	329	581

Naam	Gemeenschappelijke regeling stadsregio Amsterdam				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Doelstelling	Het behartigen van belangen op het gebied van verkeer en vervoer die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Voor de uitvoering van projecten en programma's op dit gebied, beschikt de Stadsregio Amsterdam over rijksbudgetten (BDU). Op dit moment hebben de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam Zeevang, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad verschillende taken bij de Vervoerregio neergelegd.				
Relatie met	Programma Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Twee gemeenteraadsleden in de Regioraad				
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 69.300.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	640	24.838	10.162	420.797	239.415

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie				
Vestigingsplaats	Hoofddorp				
Doelstelling	De Werkorganisatie (werknaam: AM Match) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.				
Relatie met	Programma Sociaal domein				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks bestuur en een lid in het algemeen bestuur				
Financieel belang	Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2016.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	337	6.246	7.165	2.234	1.508

Naam	Gemeenschappelijke regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol				
Vestigingsplaats	Hoofddorp				
Doelstelling	Het bevorderen van een voor belanghebbenden duidelijke, deskundige en doelmatige besluitvorming en afhandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de uitbreiding van het luchtvaartterrein Schiphol zoals vastgelegd in de Planologische Kembeslissing, de inwerkingtreding van de wijziging van de Wet luchtvaart inzake de inrichting en het gebruik van de luchthaven Schiphol, het Luchthavenindelingsbesluit en het Luchthavenverkeersbesluit. De regeling schadeschap luchthaven Schiphol is in 1998 vastgesteld en in 2007 gewijzigd. De regeling gold in eerste instantie voor 10 jaar, maar bij de wijziging in 2007 is een stilzwijgende verlenging met telkens één jaar in de regeling opgenomen. Vrijwel alle gemeenten in de omgeving van Schiphol nemen er aan deel. Het schadeschap is opgericht door de Minister van Verkeer en Waterstaat, de provincie Noord-Holland, het waterschap en alle betrokken gemeenten en deelgemeenten. Het schadeschap is bevoegd tot afhandeling van schadeverzoeken.				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het algemeen bestuur				
Financieel belang	Er is geen financieel belang				
Relatie met	programma Ruimtelijke ontwikkelingen				

Gemeente Aalsmeer

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg			
Vestigingsplaats	Hoofddorp			
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn) daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.			
Relatie met	programma Bestuur, bevolking en veiligheid			
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg en een dagelijks bestuur (leden colleges burgemeester en wethouders) zijn er portefeuillehoudersoverleggen			
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 3.200			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015
	-9	32	23	0
				31-12-2015

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen			
Vestigingsplaats	Amstelveen			
Doelstelling	De Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen is een GR zonder publiekrechtelijk lichaam. Deze Centrumregeling voorziet per 1 januari 2013 in een gemeenschappelijke ambtelijke organisatie, die is belast met de uitvoering van door de bestuursorganen van de gemeenten opgedragen taken. In de Centrumregeling is de voorbereiding en uitvoering van alle gemeentelijke taken van Aalsmeer ondergebracht. De ambtelijke organisatie bestaat per 1 januari 2013 uit een samenvoeging van ambtenaren van beide gemeenten. De gemeente Amstelveen is aangewezen als centrumgemeente, zoals bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.			
Relatie met	Alle programma's.			
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.			
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 15.175.300			

Gemeente Aalsmeer

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied			
Vestigingsplaats	Zaandam			
Doelstelling	Uitvoering van vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van de regelgeving op het gebied van milieu en bouwen. Deelnemers: de provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Haarlemmermeer, Purmerend, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad. Als gevolg van de wijzigingen in de Wgr zijn vanaf 1 januari 2016 de stemverhoudingen binnen het dagelijks bestuur aangepast. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur enkele bevoegdheden overgedragen gekregen. De wijziging in de GR heeft geen direct financieel gevolg voor de inbreng aan deze Omgevingsdienst.			
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte			
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het algemeen bestuur.			
Financieel belang	De bijdrage voor 2016 bedraagt € 193.100.			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015
	1.891	1.199	3.391	14.920
				14.004

Privaatrechtelijke verbonden partijen

Naam	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.			
Vestigingsplaats	Den Haag			
Doelstelling	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Aalsmeer bezit 25.857 aandelen (0,046%), waarvan de nominale waarde € 64.642,50 bedraagt (€ 2,50 nominaal per aandeel). Gemeten naar balanstotaal is de BNG de grootste overheidsbank van Nederland. In 1994 heeft de BNG de triple-A status gekregen. Een beleidsmatig doel om aandeelhouder te zijn binnen de vennootschap is niet aanwezig. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend over 2015 bedraagt € 26.374 (€ 1,02 per aandeel).			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015
	226.000	3.582.000	4.163.000	149.923.000
				145.348.000

Gemeente Aalsmeer

Naam	Eneco Holding N.V.			
Vestigingsplaats	Rotterdam			
Doelstelling	Eneco is opgericht op 1 januari 1995. De bedrijven waaruit ENECO is ontstaan, brachten allemaal hun eigen activiteiten in. In het verleden heeft de gemeente Aalsmeer samen met enkele omliggende gemeenten Nutsbedrijf Amstelland opgericht om in gasleveranties binnen de gemeente te voorzien en te waarborgen. Dit was met name van groot economisch belang voor de tuinbouw in de regio. In september 2000 is ook het nutsbedrijf Amstelland NV, waar Aalsmeer in participeerde, gefuseerd met Eneco. De aandelen van Eneco zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%, waaronder Aalsmeer. Aalsmeer bezit 33.789 aandelen (0,68%), waarvan de nominale waarde € 3.378.900* bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft 31,69% en houdt samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend over 2015 bedraagt € 666.319 (€ 19,72 per aandeel).			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015
	208.000	5.188.000	5.350.000	4.900.000
				31-12-2015

*Het aandelenpakket is conform BBV regelgeving op de balans gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 572.807

Naam	De Meerlanden Holding N.V.			
Vestigingsplaats	Rijsenhout			
Doelstelling	De Meerlanden Holding N.V. is opgericht in 1997 en ontstaan uit een samenwerking tussen gemeente Aalsmeer en de Haarlemmermeer. Dit heeft zich nadien uitgebreid met omliggende gemeenten: Heemstede, Noordwijkerhout, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Bloemendaal (voorheen Bennebroek), Diemen, Lisse en in 2011 Hillegom. De Meerlanden verzorgt voor Aalsmeer de afvalinzameling en -verwerking, de riool- en straatreiniging en de gladheidsbestrijding. Per 1 juli 2009 heeft Aalsmeer ook het beheer en onderhoud van de openbare ruimte (inclusief sportvelden en begraafplaatsen) ondergebracht bij De Meerlanden. Het onderhoud aan de begraafplaatsen is per 1 januari 2015 uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO2) gehaald en ondergebracht bij de centrumregeling AA. Samen met omliggende gemeenten participeert de gemeente Aalsmeer in De Meerlanden en bezit 17.019 van de totaal geplaatste 183.480 aandelen. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 782.874 (€ 46 nominaal per aandeel). Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend over 2015 bedraagt € 171.211 (€ 10,06 per aandeel). Bovendien genoemde werkzaamheden zijn ondergebracht in twee dienstverleningsovereenkomsten (DVO1 en DVO2), waarvan de kosten voor 2016 € 6.455.700 bedragen.			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015
	3.077	24.474	25.292	27.061
				31-12-2015

Naam	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.				
Vestigingsplaats	Aalsmeer				
Doelstelling	Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV (GPAG BV) is in december 2004 opgericht voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein N201. De gemeenten Aalsmeer en Uithoorn hebben beiden een belang van 50% in de vennootschap. De waarde van het nominale aandelenkapitaal van de gemeente Aalsmeer bedraagt € 9.000. De rechtspersoon dient zorg te dragen voor de ontwikkeling van Green Park Aalsmeer en diende een grondexploitatie te genereren met een resultaat ter grootte van de bijdrage aan de verlegging van de N201. Er is een garantstelling van € 50 mln verleend jegens de BNG inzake de financiering van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV heeft op basis hiervan een overeenkomst gesloten met de BNG.				
Relatie met	programma Ruimtelijke ontwikkelingen				
Bestuurlijk belang	50% aandeelhouder				
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	223	-712	-489	104.134	104.751

Naam	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)				
Vestigingsplaats	Aalsmeer				
Doelstelling	De NV EZA is in 1974 opgericht als beheerorganisatie van zwembad de Waterlelie aan de Dreef in Aalsmeer, met als enige aandeelhouder Sportfondsen Nederland (SFN). Bij de oprichting was afgesproken dat, mocht de NV worden opgeheven, de gemeente Aalsmeer de aandelen a pari zou kunnen kopen. In 1998 is de organisatie omgevormd tot de NV ESA, met als doel het beheer en onderhoud van het zwembad de Waterlelie en de beide sporthallen, de Proosdijhal en de Bloemhof, in Aalsmeer. Op 1 januari 2005 heeft Aalsmeer alle gymzalen onder de vlag van de ESA gebracht. De NV ESA heeft vanaf dat moment de verantwoordelijkheid over het totale beheer en onderhoud van alle binnensportaccommodaties. In 2006 heeft de gemeente de aandelen van SFN overgenomen, om beter de regie te kunnen voeren. Door de overname is de gemeente de enige aandeelhouder en neemt besluiten die voortvloeien uit de statuten, bijvoorbeeld het vaststellen van de jaarrekening en begroting. De gemeente Aalsmeer heeft de juridische status aangepast naar een BV. De manager is tot directeur benoemd en de leden van de Raad van Beheer zijn benoemd tot leden van de Raad van Commissarissen. De waarde van het nominale aandelenkapitaal bedraagt € 45.000. In 2008 is de nieuwe exploitatieovereenkomst 2009-2018 ondertekend. Eind 2014 is ook de nieuwe huurovereenkomst van alle binnensportaccommodaties ondertekend (tot en met 2018), zodat deze aansluit bij de exploitatieovereenkomst. Vanaf 2014 worden geleidelijk ook de buitensportaccommodaties bij de ESA BV ondergebracht. De gemeente Aalsmeer heeft als doel de sportaccommodaties op een zo efficiënt mogelijke manier te exploiteren. Om dit te realiseren verstrekt de gemeente Aalsmeer een bijdrage aan de ESA BV.				
Relatie met	Programma Onderwijs en ontplooiing en Ruimtelijke Ontwikkeling				
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder				
Financieel belang	De gemeente ontvangt tussentijds het positieve exploitatieresultaat bij het bereiken van de maximale stand van de nog te besteden exploitatiebijdrage (€ 300.000) en aan het eind van de contractperiode (31 december 2018), na een eventuele toevoeging aan de bestemmingsreserve innovatie, waarvan de maximale stand € 100.000 mag bedragen. De exploitatiebijdrage 2016 bedraagt € 1.401.600 en voor het geven van de mogelijkheid tot reductie op tarieven voor binnensportaccommodaties is een voorschot van € 102.000 verleend.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2015	01-01-2015	31-12-2015	01-01-2015	31-12-2015
	115	626	561	1.139	1.284

Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Een actueel beeld van de verwachte meerjarige ontwikkeling van de verschillende grondexploitaties in 2017 en verder met de bijbehorende resultaatsprognose wordt gelijktijdig met de Lentenota 2017 behandeld.

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale bouwgrondexploitaties
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten bestreden door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten.

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijsbeleid, zijn geborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2016, vastgesteld door de Raad op 8 december 2016.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dan dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeentebestuur dient op het moment van het nemen

van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten.

De visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke- en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van de doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de sectoraal gerichte beleidsvelden zoals Volkshuisvesting, Werkgelegenheid, Verkeer en Vervoer, Groen en Welzijn. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de gebiedsvisie Aalsmeer 2020.

Met het vaststellen van “Gebiedsvisie Aalsmeer 2020” in 2009 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. De algemene visie is hierin als volgt verwoord:

“Aalsmeer kiest voor een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie, met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen en houden van voorzieningen.”

De gemeente Aalsmeer beschikt over een beperkte voorraad eigen ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Aalsmeer is hierdoor meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden - binnen door de gemeente geformuleerde (beleids)uitgangspunten - zelf te ontwikkelen.

Voor de uitgifte van gronden is naast de algemene verkoopvoorwaarden ook een notitie grondprijnsbeleid vastgesteld.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd.

Zoals aangegeven in paragraaf 4.7.2 zijn de gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, gewaarborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2016.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is:

“Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer.”

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal subdoelstellingen afgeleid:

- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken zal een afweging plaatsvinden ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met grondposities, winstpotentie en risico's.

Instrumentarium voor actief grondbeleid en de inzet ervan in 2016.

Het actief grondbeleid omvat alle fasen van de grondontwikkeling: de eerste aankoop van gronden, sloop van aanwezige opstallen die voor de verwezenlijking van de gewenste bouwplannen niet kunnen worden gehandhaafd, het bouwrijp maken van de terreinen, de uitgifte van bouwkavels en het inrichten van de openbare ruimte.

De gemeente heeft in 2016 geen voorkeursrechten gevestigd. Het onteigeningsinstrument is administratief gestart voor de verwerving van gronden aan de Middenweg in Greenpark Aalsmeer. Strategische grondaankopen vallen niet binnen verwervingsplannen van vastgestelde grondexploitaties, maar worden gedaan met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Hiervoor is aparte besluitvorming noodzakelijk, omdat binnen de bestaande budgetten geen rekening wordt gehouden met de kosten van dergelijke aankopen. In 2016 zijn geen strategische grondaankopen gedaan.

Bij actief grondbeleid hoort ook het aan- en verkopen van gronden. In 2016 is voor circa € 4,0 mln aan grond en opstallen aangekocht. Dit valt volledig binnen vastgestelde bouwgrondexploitaties. Het betreft bijna in zijn geheel aankopen voor Greenpark Aalsmeer.

Er is voor € 1,7 mln aan gronden verkocht. Hiervan betrof € 0,7 miljoen grondverkoop in Green Park Aalsmeer, bijna € 0,2 miljoen in Proosdij-Noord, € 0,6 mln in de Tuinen van Aalsmeer, € 0,1 mln Kudelstaartseweg 295-297 en een kleine € 0,1 miljoen aan verkoop van rest- en groenstroken.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid en de inzet ervan in 2016

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente de kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar.

In 2016 zijn verschillende ruimtelijke maatregelen genomen die particuliere grondontwikkeling mogelijk maken. De gemeente heeft voor deze ontwikkelingen geen exploitatieplan vastgesteld, omdat het verhaal van grondexploitatiekosten in overeenkomsten is geregeld. Er is in 2016 een totaal van € 0,8 miljoen aan exploitatiebijdragen op lopende facilitaire grondontwikkelingsplannen ontvangen. Dit is inclusief de (voorlopige) bijdragen uit voorovereenkomsten.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.

Actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties.

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2016 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 7 juli 2016. Met het vaststellen van de vernieuwde

budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld. De actueel benodigde budgetten ultimo 2016 worden gelijktijdig met de jaarrekening 2016 aan de raad ter besluitvorming vastgelegd.

Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

Eind 2016 is de grondexploitatie Kudelstaartseweg 295-297 afgesloten.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Resultaatsneming bij grondexploitaties

De uitgangspunten voor de financiële resultaatsneming bij grondexploitaties zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV en verder uitgewerkt in de gemeentelijke nota Grondbeleid. Er is, onder bepaalde voorwaarden, vervroegde winstneming mogelijk. Zo moeten de opbrengsten bij de specifieke grondexploitatie zeker zijn gesteld en moet er nog een beperkt en overzichtelijk uitvoeringsprogramma resteren. In alle andere gevallen wordt winst niet eerder dan bij afsluiting van het project genomen. Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

In 2016 is € 400.000 aan tussentijdse winstneming bij Proosdij-Noord genomen. Er was € 200.000 in de begroting opgenomen.

In 2018 wordt een tussentijdse winstneming van € 1,2 miljoen verwacht, en in 2020 van € 0,6 miljoen. Beide vanuit Proosdij-Noord, waarin de komende jaren wordt verwacht dat de resterende gronden worden uitgegeven.

Beleidsuitgangspunten omtrent de voorziening grondexploitaties

Totaal overzicht en ontwikkeling voorziening

Voor eventuele toekomstige verliezen worden conform bbv-regelgeving verliesvoorzieningen aangehouden. De financiële positie heeft zich als volgt ontwikkeld:

	VOORZIENINGEN	stand JR 2015	actualisatie ult. 2015	mutatie JR 2016	Stand JR 2016
	De Tuinen van Aalsmeer (C40)	-12.951	-12.431	663	-13.094
	Nieuw Calslagen (C09)*	-132	132		0
	Dorpshaven Zuid (C55)*	-31	31		0
	Dorpshaven Noord herontwikkeling (C56)*	-32	32		0
	BBV-VOORZIENING VERLIESLATENDE GRONDEXPLOITATIES	-13.146	-12.236	663	-13.094
	Machineweg Rooie Dorp (C36)*	-30		-30	0
	De Tuinen van Aalsmeer Facilitair			294	-294
	VOORZIENING FACILITAIRE PROJECTEN	-30	0	264	-294
	TOTAAL BENODIGDE VOORZIENING	-13.176	-12.236	926	-13.387

De voorziening voor verlieslatende grondexploitaties is conform bbv-regelgeving geactualiseerd met de meest recente prognoses. De mutaties hierin zijn toegelicht in programma 5.

Prognose grondexploitaties

Gelijktijdig met de jaarrekening 2016 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd. Hieronder staan de actuele prognoses van de grondexploitaties.

		Actualisering			
	ACTUALISERING ULTIMO 2015 VS 2016	Saldo per 1/1/2017	Prognose opbrengsten	Prognose kosten	Resultaat
BIE	Proosdij-Noord (C30)	3.929	1.743	237	5.436
BIE	De Tuinen van Aalsmeer (C40)	-18.821	16.097	12.316	-15.040
BIE	Dorpshaven Zuid Grex (C55)	-1.485	1.922	310	126
BIE	Green Park Aalsmeer (C75)	-5.908	50.552	44.371	273
	TOTAAL ACTIEVE GREX IN UITVOERING	-22.285	70.314	57.234	-9.206
GZR	Beethovenlaan/Dreef	0	0	116	-116
GZR	Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (C65)	-128	0	106	-233
GZR	Hornmeer VVA-woningbouw (C66)	-65	0	442	-506
GZR	Hornmeer Ophelialaan-Thijsselaan	0	0	191	-191
GZR	Herenweg	0	0	116	-116
GZR	Graaf Willemlaan 1-3	0	0	116	-116
	TOTAAL ACTIEF GRONDBELEID IN VOORBEREIDING	-192	0	1.088	-1.280
FAC	Nieuw Calslagen (C09)	-150	512	362	0
FAC	Helling 49 (C39)	69	0	61	8
FAC	Dorpshaven Zuid facilitair	-204	255	220	-169
FAC	Dorpshaven Noord herontwikkeling (C56)	17	360	392	-14
FAC	Hornweg 317 (C64)	5	292	297	0
FAC	Jac. P. Thijsselaan	-4	17	17	-4
FAC	Mr. J. Takkade	6	30	30	6
FAC	Kerkepad De Hoeve	8	32	32	8
FAC	Legmeerdijk 301	51	0	51	0
FAC	Aalsmeerderweg 341	-3	2	2	-3
FAC	Uiterweg 222	9	0	9	0
FAC	Uiterweg 116	19	0	19	0
FAC	Kudelstaartseweg 60	-16	0	18	-33
FAC	Vrouwentroost Vink	-24	0	0	-24
FAC	De Tuinen van Aalsmeer Facilitair	-251	5.114	5.183	-320
	TOTAAL FACILITAIR MET GESLOTEN ANT. OVEREENKOMST	-468	6.615	6.693	-546
FAC	Machineweg Rooie Dorp (C36)	-72	0	0	-72
FAC	Hoofdweg 76 (C58)	-46	0	0	-46
FAC	Hornweg 315	0	71	71	0
FAC	Zuiderkerk (C59)	-41	0	0	-41
FAC	Westeinderhage	-37	57	21	0
	TOTAAL FACILITAIR OVEREENKOMST IN VOORBEREIDING	-196	128	91	-159
	TOTAAL FACILITAIRE PROJECTEN	-664	6.743	6.784	-706

De jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Het overzicht van baten en lasten

bedrag x € 1000	Rekening 2015			Primaire begroting 2016			Begroting 2016 na wijziging			Rekening 2016		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Sociaal domein	17.591	4.254	13.337	19.021	3.757	15.263	19.695	4.036	15.659	17.970	4.077	13.893
02 Onderwijs en ontplooiing	8.174	2.816	5.358	8.655	2.395	6.261	8.650	2.203	6.447	8.591	2.441	6.150
03 Economie en duurzaamheid	675	188	487	638	76	562	809	76	732	772	84	688
04 Openbare ruimte	12.223	7.633	4.591	17.579	6.903	10.676	15.849	7.471	8.378	13.611	7.830	5.781
05 Ruimtelijke ontwikkeling	13.118	10.515	2.603	16.083	13.855	2.228	21.675	19.105	2.570	13.746	12.642	1.104
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	8.012	603	7.409	7.646	544	7.102	8.218	601	7.617	8.132	659	7.473
08 Algemene dekkingsmiddelen	1.483	40.217	-38.734	1.908	41.371	-39.463	1.903	42.153	-40.251	1.616	42.633	-41.017
Totaal saldo van baten en lasten	61.277	66.226	-4.949	71.531	68.901	2.629	76.799	75.646	1.153	64.439	70.367	-5.928
Reservemutatie (- = onttrekking)	4.327	3.536	791	4.728	7.433	-2.705	4.633	5.786	-1.153	7.908	6.577	1.331
Resultaat	65.604	69.762	-4.158	76.259	76.334	-75	81.432	81.432	0	72.347	76.944	-4.597

- is een voordeel

Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering wordt uitgegaan van de gegevens van de decembercirculaire, met dien verstande dat op voorhand geen mee- of tegenvallers zijn meegenomen ter zake van de verrekening tussen het gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds, zulks overeenkomstig hetgeen is verwoord in de mededeling aan de gemeenteraad, d.d. 29 september 2015.
- Bij de berekening van de algemene uitkering wordt uitgegaan van de meest actuele WOZ-waarden die de gemeente heeft opgegeven aan het Rijk.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Met ingang van 1 januari 2017 treedt de regeling Individueel Keuzebudget (IKB) in werking. De vakantietoelage over juni 2016 tot en met december 2016 maakt geen onderdeel uit van het IKB per 1 januari 2017 en wordt eenmalig uitgekeerd in mei 2017. Dit is als last verantwoord in de jaarrekening 2016. .
- De lasten en baten die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen, worden verantwoord op de kostenplaatsen. Vanaf 2013 betreft het de kostenplaatsen directie, secretaristeam, voormalig personeel en baseline. De kostenplaatsen directie en secretaristeam worden doorbelast aan programma 6, Bestuur, bevolking en veiligheid. De baseline wordt conform begroting doorbelast aan de programma's.
- Daarnaast heeft vanaf 2014 voor de grondexploitatie en de lopende kapitaalwerken tijdregistratie plaatsgevonden. De doorbelasting aan deze onderdelen heeft plaats gevonden op basis van een

voorgecalculeerd uurtarief. De eindresultaten van de kostenplaatsen worden uiteindelijk doorbelast aan de algemene dekkingsmiddelen.

Begrotingsafwijkingen

Er zijn verschillende categorieën van begrotingsafwijkingen aan te geven:

1. kosten die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten;
2. kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen;
3. kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn;
4. kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, voor zover geconstateerd na het verantwoordingsjaar;
5. kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten voor zover het hogere afschrijvings- en financieringslasten in volgende jaren betreffen;
6. kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn signaleerd;
7. kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaand beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend;
8. kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, voor zover geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;
9. kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten in het jaar van investeren.

Op programmaniveau is nagegaan of de begrotingsafwijkingen binnen de grenzen liggen van de door de Raad geautoriseerde begroting. Er zijn geen begrotingsafwijkingen per programma die als onrechtmatig worden geclassificeerd.

Analyse resultaat

Programma Sociaal Domein

610.01 Bijstandsverlening (voordeel € 688.000)

BUIG (voordeel € 230.000)

Ten opzichte van de verwachting in de najaarsrapportage is het uiteindelijke beroep dat gedaan is op de bijstand duidelijk minder groot dan verwacht. In eerste instantie werd nog gerekend met een toename van het bestand met vier uitkeringsgerechtigden per maand. Uiteindelijk is het totale bestand toegenomen van 206 naar 209 uitkeringsgerechtigden. Aangezien in 2016 wel incidentele Rijksmiddelen aan het budget zijn toegevoegd vanwege de verwachte grotere toename van het bestand ontstaat een financieel voordeel van € 180.000. Dit wordt mede veroorzaakt doordat een gedeelte van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders nog niet is gerealiseerd. Het resterende voordeel van € 50.000 wordt veroorzaakt door een terugvordering van een aanzienlijke bijstandsfraude.

Onvoorzien sociaal domein (voordeel € 530.000)

Het uitgangspunt voor het sociaal domein in Aalsmeer is dat de totale uitgaven binnen het sociaal domein passen binnen het totaal voor het sociaal domein beschikbare budget. De bij de Najaarsrapportage bijgestelde post onvoorzien (het verwachte overschot) van € 530.000 is uit praktische overwegingen geraamd op het product bijstandsverlening. De post onvoorzien is niet aangesproken en valt nu vrij bij de jaarrekening.

Dubieuze debiteuren sociale dienst (nadeel € 148.000)

De voorziening dubieuze debiteuren is conform verordening 212 geactualiseerd. Dit betekent dat er een nadeel ontstaat van € 148.000.

Vrijval voorziening G2 (voordeel € 48.000)

Een deel van de kosten waar de voorziening voor is getroffen (management), is niet gemaakt in 2016. Deze kosten zullen ook niet worden gemaakt in 2017 en verdere jaren. Dit deel van de voorziening valt daarom vrij.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel 28.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

614.01 Gemeentelijk minimabeleid (nadeel € 21.000)

Er is een nadeel van € 55.000 aan baten leenbijstand. Dit nadeel wordt veroorzaakt doordat er minder leenbijstand is verstrekt dan verwacht, waardoor er dus ook een lager bedrag aan vorderingen leenbijstand is opgelegd. Enkele kleine mutaties (< 40.000) verklaren het restant.

620.02 Maatschappelijk werk (voordeel € 19.000)

Aalsmeer krijgt vanuit de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO) via de centrum gemeente een bijdrage € 37.000 voor de lokale aanpak huiselijk geweld. Deze bijdrage is via een subsidie verstrekt aan het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en Vita. Voorheen werd deze uitkering regionaal ontvangen en vanuit de regio als subsidie verstrekt. Enkele kleine mutaties (< 40.000) verklaren het restant.

622.01 Huishoudelijke verzorging (voordeel € 161.000)

Ten aanzien van de huishoudelijke verzorging is gebleken dat er sprake is van een afname van het aantal klanten en zorguren ten opzichte van voorgaande jaren.

652.01 Voorziening gehandicapten (voordeel € 40.000)

Naar aanleiding van noodzaak om het contract te splitsen (G2 Aalsmeer – Uithoorn) zijn voor de resterende twee jaar door de vervoerder prijsstijgingen bedongen. Om de hierdoor veroorzaakte stijging van de kosten te dekken is vanuit het budget voor woonvoorzieningen een bedrag van € 70.000 toegevoegd aan het budget voor collectief vervoer. Deze verschuiving is incidenteel doorgevoerd aangezien bekend was dat collectief vervoer opnieuw zou worden aanbesteed. Gebleken is dat de stijging van € 70.000 te ruim was ingeschat. Na de afronding van de huidige aanbesteding bestaat er duidelijkheid over de nieuwe tarieven. Afhankelijk daarvan wordt bekeken of het huidige budget zonder de incidentele toevoeging toereikend is.

680.01 Nieuwe taken jeugd (voordeel € 798.000)

Er is een overschot op jeugdhulp van € 798.000 dat uiteenvalt in 3 onderdelen:

Enerzijds is er € 50.000 meer aan jeugdhulp uitgegeven dan het door het rijk beschikbaar gestelde budget voor 2016 (waarbij sprake was van een rijkskorting van € 700.000 voor de gemeente Aalsmeer). Daarbij is sprake van een toename van kosten op het gebied van jeugd & opvoedhulp en geestelijke gezondheidszorg ten opzichte van het jaar 2015. De stijging van kosten voor jeugdhulp is een landelijke trend.

Anderzijds is er in de jaarrekening van 2015 een bedrag van € 982.000 opgenomen voor nog te verwachten kosten jeugdhulp 2015. Hiervan is inmiddels een bedrag van € 402.000 gedeclareerd door aanbieders zodat er momenteel sprake is van een overschot van € 580.000, wat als voordeel in de jaarrekening verantwoord is. Het eerder opgenomen bedrag van € 982.000 betrof een schatting, onder meer op basis van door de aanbieders aangeleverd onderhandenwerk. Het is aannemelijk dat het onderhandenwerk gedurende het eerste jaar, 2015, niet altijd correct is aangeleverd. Dit blijkt o.a. uit niet goedgekeurde facturen. Het is echter nog steeds mogelijk dat er facturen worden ingediend die betrekking hebben op het jaar 2015. Het gaat dan met name over langdurige trajecten die over de jaargrenzen heen gaan.

Daarnaast is in 2016 € 709.000 aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget (PGB). Op 9 maart 2017 is van dit bedrag € 383.000 daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Aalsmeer een vordering op de SVB heeft van € 326.000. Hiervan heeft € 268.000 betrekking op het product Nieuwe taken jeugd en € 58.000 op het product Nieuwe taken WMO.

716.01 Maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg (voordeel € 83.000)

Op preventieve jeugdhulp is een overschot ontstaan van € 83.000. Dit wordt o.a. veroorzaakt doordat kinderen uit Aalsmeer niet in aanmerking kwamen voor de pilot van het Kabouterhuis opgezet in samenwerking met de Dolfijn, school voor speciaal onderwijs in Uithoorn. Daarnaast kon het schoolmaatschappelijk werk goedkoper worden uitgevoerd en is bij de subsidievaststelling van het Jeugd maatschappelijk werk een deel van de subsidie 2015 teruggevorderd.

Programma Onderwijs en Ontplooiing

003.05 GBA Vastgoed (voordeel € 81.000)

Panoramafoto's (voordeel € 21.000)

Het budget voor het maken van panoramafoto's is gebaseerd op de prijsstelling van commerciële partijen. In 2016 is een pilot gestart om de panoramafoto's te laten inwinnen door de gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam heeft dit initiatief genomen om de monopolistische markt van panoramafoto's te doorbreken. Kosten die de gemeente Amsterdam doorberekent zijn veel lager dan van commerciële partijen.

De pilot is voor een periode van twee jaar. Daarna wordt besloten of en in welke vorm continuering plaats vindt.

Luchtfoto's (voordeel € 25.000)

In 2016 is weer gepoogd om hoge resolutie luchtfoto's in te winnen. In overleg met de Luchtverkeersleiding Nederland is een bedrijf ingeschakeld die met een helikopter de luchtfoto's inwint. Ondanks goede weersomstandigheden is er geen toestemming verleent door de Luchtverkeersleiding. Dit heeft geleid tot een onderschrijding op het budget voor luchtfoto's.

Grootschalige BasisKaartNederland (voordeel € 29.000)

Als gevolg van de omvorming van de GBKN naar de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is een vergoeding ontvangen van € 14.000. Daarnaast is er een voordeel van € 15.000 gerealiseerd op de werkzaamheden voor de BGT.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 6.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

421.02 Huisvesting openbaar basisonderwijs (voordeel € 51.000)

Actualisering van het meerjarenonderhoudsplan van gemeentelijke gebouwen (voordeel € 37.000)

Enkele onderhoudsopdrachten voor onderwijsgebouwen zijn met een voordelig resultaat van tezamen € 37.000 afgerond.

Incidentele kosten nieuwbouw Triade (voordeel € 27.000)

Bij de besluitvorming over de nieuwbouw voor de school Triade op 30 juni 2016 is onder andere € 42.000 beschikbaar gekomen voor de samenwerkingsovereenkomst energievisie Hornmeer. In 2016 is hiervan € 15.000 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 27.000 beschikbaar te houden voor afronding in 2017.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel € 13.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

530.01 Sportbeoefening (nadeel € 48.000)

Het nadeel is voornamelijk de optelsom van diverse kleinere afwijkingen op de lasten van de sportcomplexen. Het gaat hierbij om incidentele meerkosten van het complex Hornmeer (aanpassing hekwerken € 4.000, niet door te berekenen kosten van splitsing van wateraansluitingen € 6.000 en onderhoud van de nieuwe velden 4 en 5 van € 12.000), hoger dan begrote verzekeringspremies en eigen risico bij schade € 13.000, te laag begrote belastingen € 12.000 en incidentele meerwerkopdrachten aan Meerlanden in het kader van het goed bespeelbaar houden van de sportvelden voor € 8.000. Daartegenover is er € 9.000 minder aan subsidie verstrekt.

630.01 Jeugd- en jongerenwerk (voordeel € 154.000)

Sloop Graaf Willemlaan (nadeel € 31.000)

Na ingebruikneming voor jongerenwerk van Graaf Willemlaan 1 is het naastgelegen Graaf Willemlaan 3, een gebouw aan het einde van zijn levensduur, aansluitend gesloopt in verband met de combinatie van de aanwezigheid van asbest en het ter plaatste aanzienlijke risico van vandalisme in de periode rond de jaarwisseling. Met de sloopkosten was in de gemeentebegroting geen rekening gehouden

Gebouwenadministratie panden algemeen (nadeel € 90.000)

De gemeentelijke gebouwenexploitatie heeft een nadelig saldo van € 90.000, in hoofdzaak het gevolg van te hoog begrote dan wel gederfde huuropbrengsten van € 43.000, onder andere het gevolg van leegstand van Parklaan 27, hoger dan begrote kosten van jaarlijks (curatief) onderhoud € 36.000 en niet begrote energiekosten

van de Watertoren en bij tijdelijke leegstand € 11.000. Jaarlijks wordt bij de lentenota geanalyseerd of er sprake is van een structureel karakter van deze afwijkingen.

Buurthuis Hornmeer (voordeel € 45.000)

In de najaarsrapportage is voor de tijdelijke huisvesting van stichting Buurthuis Hornmeer een bedrag beschikbaar gesteld van € 45.000. De werkzaamheden hiervan zullen aanvangen in 2017, daarom wordt voorgesteld dit bedrag veilig te stellen.

Actualisering van het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (voordeel € 228.000)

Bij de jaarlijkse actualisatie van de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) is gebleken dat € 228.000 kan vrijvallen uit de onderhoudsvoorziening voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen. Enkele onderhoudsopdrachten zijn met een voordelig resultaat van tezamen € 91.000 afgerond. Daarnaast heeft de jaarlijkse actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan geleid tot een vrijval van € 137.000.

Diverse kleine begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 2.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

Programma Openbare Ruimte

Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte

Onderstaande verschillen worden met name veroorzaakt door de fasering van de projecten van het uitvoeringsprogramma Buitenruimte. Afwijkingen op de lasten en/of de baten hebben voor eenzelfde bedrag een afwijking op de aanwending van de reserve buitenruimte tot gevolg, waardoor dit niet van invloed is op het resultaat (na bestemming). Voor de onderdelen die betrekking hebben op het uitvoeringsprogramma wordt korthedshalve naar de separate bijlage bij deze jaarrekening verwezen.

210.01 Wegen (voordeel € 1.263.000)

De onderdelen van het uitvoeringsprogramma die worden verantwoord op het product wegen, laten een voordeel zien van € 883.000 op de lasten en een voordeel van € 420.000 op de baten. Per saldo geeft dit een voordeel van € 1.303.000. Dit betreft de volgende onderdelen van het uitvoeringsprogramma:

Wegen (voordeel € 607.000)

Kunstwerken (voordeel € 133.000)

Verkeer (voordeel € 563.000)

Enkele kleine mutaties (nadeel € 40.000) verklaren het restant

221.01 Waterwegen (voordeel € 788.000)

Het voordeel van € 788.000 wordt voor € 703.000 (voordeel op de lasten) veroorzaakt door het onderdeel Water binnen het uitvoeringsprogramma buitenruimte.

Daarnaast is er op het gronddepot Kudelstaart een voordeel gerealiseerd van € 62.000. Het gronddepot heeft € 36.000 minder kosten gehad in 2016. Gezien de grote hoeveelheid aanwezige grond in het depot ultimo jaar is besloten deze in 2016 voor het eerst op de balans op te voeren. De voorraadwaarde van deze grond ad € 59.000 is op de kosten in mindering gebracht. Verder is er € 26.000 meer aan inkomsten ontvangen.

Enkele kleine mutaties (voordeel € 23.000) verklaren het restant.

560.01 Openbaar groen (voordeel € 417.000)

Het voordeel van € 417.000 wordt voor € 404.000 veroorzaakt door het onderdeel Openbaar groen binnen het uitvoeringsprogramma buitenruimte (voordeel op de lasten van € 499.000 en nadeel op de baten van € 95.000). Enkele kleine mutaties (voordeel € 13.000) verklaren het restant.

Reserve onderhoud/instandhouding openbare buitenruimte (nadeel € 2.411.000)

Bovengenoemde voordelen op de onderdelen van het uitvoeringsprogramma buitenruimte hebben een lagere onttrekking aan de reserve tot gevolg. Enkele kleine mutaties (voordeel € 9.000) verklaren het restant aan lagere reserveonttrekkingen op dit programma.

210.02 Openbare verlichting (voordeel € 75.000)

Voornaamste oorzaak is het voordeel op de energielasten van € 80.000. Deze energielasten fluctueren jaarlijks en de afrekeningen van energiemaatschappijen vinden niet altijd tijdig plaats. Rekening houdend met een verwachte afrekening en de ontvangen voorschotnota's over 2016 ontstaat een voordeel in 2016. Enkele kleine mutaties (nadeel € 5.000) verklaren het restant.

722.01 Riolering (nadeel € 126.000)

In 2016 zijn bij de gemalen vooral noodreparaties en -onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, in 2017 zal hier een inhaalslag worden gemaakt. Hierdoor is in 2016 een onderbesteding van € 125.000 ontstaan bij de gemalen. In 2016 heeft geen reiniging/inspectie vrij verval riool plaatsgevonden waardoor een overschrijding van € 34.000 is ontstaan, deze werkzaamheden worden in 2017 aanbesteed en uitgevoerd. Omdat onderbestedingen van opgehaalde rioolheffing door latere uitvoering dan voorzien, worden gestort in de voorziening rioolheffing, geeft dit geen afwijking op de lasten en is dit niet van invloed op het resultaat.

Ook de hoger ontvangen baten door de afrekening van het meerverbruik water over 2015 en 2016 wordt conform regelgeving in de voorziening rioolheffing gestort. Hierdoor ontstaat een nadeel op de lasten voor riolering (verantwoord op product 722.01). Dit nadeel wordt echter gecompenseerd door het voordeel op de baten van riolering (verantwoord op product 726.01).

726.01 Baten rioolrecht (voordeel € 126.000)

Het voordeel is nagenoeg geheel het gevolg van meerverbruik water. Omdat de afrekening hiervan over 2015 € 58.000 meer bedroeg dan verwacht, komt dit voordeel ten gunste van 2016. Gezien het verwachte structurele karakter is ook de verwachte afrekening meerverbruik over 2016 € 60.000 hoger ingeschat. Enkele kleine mutaties (voordeel € 8.000) verklaren het restant.

Programma Ruimtelijke Ontwikkeling

Toelichting op grondexploitaties

810.05 Bestemmingsplannen bouwplannen (nadeel € 373.000)

Op het product bestemmingsplannen bouwplannen worden de facilitaire projecten verantwoord. Dit zijn ruimtelijke projecten waarbij de gemeente de ontwikkeling van bouwplannen van derden publiekrechtelijk begeleidt.

Er is een nadeel op de baten van € 410.000 in relatie tot de verantwoording van de mutaties in de voorziening grondexploitaties. Dit nadeel maakt onderdeel uit van de toelichting op de voorziening grondexploitaties, die is opgenomen op het product 830.01 Bouwgrondexploitatie.

Het resterende verschil betreft een voordeel van € 37.000 aan hoger ontvangen bijdragen voor kunst en bovenwijkse voorzieningen, wat wordt gecompenseerd door een nadeel (hoger dan begrote storting) op de mutaties in de betreffende reserves.

De overige afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten. Het achterblijven van de werkelijke lasten en baten ten opzichte van de begroting, wordt met name veroorzaakt door vertragingen in twee projecten.

Binnen het project De Tuinen van Aalsmeer is in 2016 nog geen overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over deelgebied Zwarteweg. Naar verwachting zal dit begin 2017 gebeuren. Hierdoor is € 0,4 miljoen aan begrote exploitatiebijdrage nog niet gerealiseerd en is een bedrag van € 0,4 miljoen aan kosten niet gemaakt.

Ook het project Hornweg 317 is vertraagd. Hierdoor is de exploitatiebijdrage van € 0,3 miljoen niet ontvangen, maar is ook een bedrag van € 0,3 miljoen aan kosten voor de aanleg van de buitenruimte niet gemaakt.

Bij de NJR is een eerste voorgeschreven splitsing tussen facilitair en actief grondbeleid gemaakt binnen het project De Tuinen van Aalsmeer, conform de nieuwe richtlijnen naar aanleiding van gewijzigde regelgeving. In de opstelling van de grondexploitatie 2017 (raadsbehandeling 20 april 2017) is, naast wijzigingen in kosten en opbrengsten met een inhoudelijke oorzaak, een definitieve splitsing verwerkt. Het begrote bedrag voor de benodigde storting in de voorziening facilitaire projecten is hierbij ongewijzigd gebleven, wat resulteert in een storting van afgerond € 0,3 miljoen in deze voorziening.

830.01 Bouwgrondexploitatie (voordeel € 917.000)

Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Uitzondering hierop zijn winstnemingen en een vrijval van of een toevoeging aan de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten (ten behoeve van projecten met een negatief resultaat) of overige gerelateerde voorzieningen.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (€ 917.000 V)

Op de grondexploitatie Proosdij-Noord is een tussentijdse winstneming van € 400.000 gerealiseerd. In de Najaarsrapportage was een winstneming van € 200.000 opgenomen. Er zijn meer gronden afgenomen dan begroot, waardoor er een voordeel ontstaat in 2016 van € 200.000. Overigens betreft dit een fasering van de winstneming. Deze was in latere jaren in de begroting opgenomen.

De voorziening Garantstelling GPA BV wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de grondexploitatie van Green Park Aalsmeer BV. Naar aanleiding van de bijbehorende risico analyse op basis van de "Monte Carlo" methode wordt gesteld dat het tekort maximaal € 418.000 bedraagt. Omdat de gemeente Aalsmeer 50% aandeelhouder is en daarom 50% van het risico draagt, kan de voorziening worden verlaagd naar € 209.000. Hierdoor kan een bedrag van € 112.000 vrijvallen.

De grondexploitatie Kudelstaartseweg 295-297 (kleinschalige horecavoorziening) is afgesloten met een voordeel van € 72.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het budget voor planschade niet is benut.

Bij afsluiting van de voormalige grondexploitatie Nieuw Oosteinde in 2014 waren nog enkele kosten voorzien. Deze kosten zijn uiteindelijk niet gerealiseerd, waardoor een voordeel ontstaat van € 65.000.

Voor het project De Tuinen van Aalsmeer is in 2016 een storting in de voorziening Grondexploitaties noodzakelijk van € 143.000. Dit betreft de stijging van het negatieve resultaat van deze grondexploitatie op netto contante waarde tussen 1-1-2016 (€ 12,951 miljoen negatief) en 1-1-2017 (€ 13,094 miljoen negatief). Aangezien er in de begroting voor dit project rekening was gehouden met een toevoeging aan de voorziening van € 265.000, levert dit een voordeel op van € 122.000. Dit voordeel is in de jaarrekening verantwoord als € 532.000 voordeel op het product 830.01 Bouwgrondexploitatie (€ 226.000 op de lasten en € 306.000 op de baten) en € 410.000 nadeel op product 810.05 Bestemmingsplannen bouwplannen (baten).

Bij de NJR is een eerste voorgeschreven splitsing tussen facilitair en actief grondbeleid gemaakt binnen het project, conform de nieuwe richtlijnen naar aanleiding van gewijzigde regelgeving. In de opstelling van de grondexploitatie 2017 (raadsbehandeling 20 april 2017) is, naast wijzigingen in kosten en opbrengsten met een inhoudelijke oorzaak, een definitieve splitsing verwerkt. De financiële gevolgen voor het resultaat van de opgestelde grondexploitatie 2017 zijn in de jaarrekening 2016 verwerkt. In de rapportage grondexploitatie 2017 (De Tuinen van Aalsmeer) worden de verschillen in kosten en opbrengsten nader toegelicht. Gezien de financiële belangen van de gemeente wordt over de grondexploitatie in het openbaar geen mededeling gedaan en zijn de betreffende stukken geheim.

Voor het facilitaire deel van de grondexploitatie is een separate voorziening gevormd van € 294.000 (Voorziening facilitaire projecten).

Door gewijzigde regelgeving in 2016 is het niet meer toegestaan kosten als gevolg van sparen voor bovenwijkse voorzieningen, te activeren op de balans als onderdeel van de boekwaarde van actieve grondexploitaties. Dit vertaalt zich in een nadeel van € 62.000. Hiertegenover staat een voordeel van € 55.000 op de mutatie in de reserve bovenwijkse voorzieningen, omdat daarom ook geen storting in de reserve heeft plaatsgevonden.

Budgettair neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (€ 6,8 miljoen)

Omdat het resultaat van de lopende bouwgrondexploitatieprojecten elk jaar op de balans wordt opgenomen (onder de voorraden) is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

Qua omvang zijn de onderbestedingen van totaal € 6,8 miljoen in 2016 voornamelijk te verklaren door ontwikkelingen binnen de grondexploitaties De Tuinen van Aalsmeer en Green Park Aalsmeer. Bij de overige vier projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 40.000. Hieronder worden de voornaamste verschillen toegelicht.

De Tuinen van Aalsmeer

Lasten (voordeel € 0,6 miljoen)

Baten (voordeel € 0,2 miljoen)

Ontwikkeling boekwaarde (nadeel € 0,8 miljoen, betreft afname in plaats van toename negatieve boekwaarde)

In totaal is er € 0,6 miljoen minder aan kosten gemaakt. In de planning was opgenomen om het terrein van gemeentewerf aan de Zwarteweg te verwerven en door te leveren aan de ontwikkelaars. De overeenkomst is echter nog niet gesloten in 2016 en daarom is het terrein nog niet verworven. Dit is de meest belangrijke oorzaak voor het achterblijven van de kosten. Hiernaast heeft het bouwrijp maken van Polderzoom fase 1 vanwege de ingewikkelde saneringsmethodiek langer geduurd en loopt door in 2017.

Het voordeel op de baten is € 0,2 miljoen. In 2016 is het volledige resterende programma grondgebonden woningen in Spoorlaan verkocht. Verwacht was dat deze verkoop verspreid zou worden verkocht in 2016 en 2017. Daardoor is, ondanks dat in Polderzoom nog geen gronden zijn verkocht, in totaliteit meer opbrengsten ontvangen dan vooraf begroot.

Green Park Aalsmeer

Lasten (voordeel € 6,4 miljoen)

Baten (nadeel € 6,4 miljoen)

In Green Park Aalsmeer is in 2016 in totaal € 9,6 miljoen minder uit gegeven aan verwerving van gronden. De verwerving van 2 belangrijke percelen aan de Middenweg is in 2016 nog niet tot stand gekomen, maar dit was wel in 2016 begroot. Zij verschuiven naar een later moment. Hiernaast zijn in 2016 aanmerkelijk meer kosten gemaakt voor bouw- en woonrijp maken dan voorzien in het jaarplan 2016 van GPAG BV. Dit is het gevolg van het feit dat in de grondexploitatie 2016 de kosten voor aanleg van Japanlaan, Thailandlaan en Braziliëlaan zijn “uitgesmeerd” over de jaren 2016 en verder, maar dat de kosten van deze infrastructuur al voor een groot deel in 2016 zijn gemaakt. Het betreft een bedrag van afgerond € 3,2 miljoen. Daarmee is weliswaar het jaarbudget 2016 overschreden, maar niet de totaalraming civiele werken in de grondexploitatie.

Door de vertraging in de verwervingen die hierboven zijn toegelicht, zijn er ook minder vergoedingen ontvangen van Green Park Aalsmeer, waardoor de baten afgerond € 6,4 miljoen lager zijn dan begroot.

Reservemutaties voor bouwgrondexploitaties € 55.000 V

Er is vanuit de grondexploitaties € 55.000 minder gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit wordt veroorzaakt door herziene regelgeving. Dit voordeel is budgettair neutraal door een nadeel op de baten van de grondexploitaties.

De geactualiseerde prognoses van de grondexploitaties worden gelijktijdig met de Lentenota 2017 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Toelichting op overige bestuurlijke producten

822.01 Omgevingsvergunningen (voordeel € 62.000)

In 2016 is € 66.000 aan dwangsommen ontvangen. Het betreft hier voornamelijk dwangsommen welke zijn opgelegd voor illegaal bouwen of voor gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Voor wel opgelegde, maar op 31-12-2016 nog niet ontvangen dwangsommen is een voorziening getroffen, omdat niet zeker is of de bedragen ook daadwerkelijk voor 100% ontvangen worden. Een aantal lasten, waarvoor dwangsommen zijn opgelegd, is nog onderwerp van bezwaar en beroep. Het is daarom mogelijk dat de rechter de dwangsom zal verminderen of vernietigen. Enkele kleine mutaties (nadeel € 4.000) verklaren het restant.

823.01 Baten omgevingsvergunningen (voordeel € 656.000)

De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer aan. De toename van bouw aanvragen (+20%) toont dit ook aan, hiermee nemen ook de ontvangsten uit de bouwleges toe. Over 2016 is € 656.000 meer aan bouwleges ontvangen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2016 als gevolg van een toename van zowel het aantal reguliere aanvragen als het aantal grote projecten.

830.02 Gronden en opstallen (€ 191.000 voordeel)

Bij de verkoop van de Legmeerdijk 285 is per saldo een voordeel ontstaan van € 50.000, doordat de verkoopprijs hoger was dan de resterende boekwaarde. Met deze verkoop was in de begroting geen rekening gehouden. Daarnaast zijn de inkomsten uit pachten circa € 50.000 hoger dan begroot.

Verder is voor de aankoop van de loswal aan de Herenweg een bedrag begroot van € 96.000. De aankoop wordt echter pas in het 2e kwartaal van 2017 geformaliseerd. De kosten van deze aankoop zijn begroot op € 19.000. Voorgesteld wordt dit bedrag veilig te stellen voor aankoop in 2017.

Enkele kleine mutaties (nadeel € 5.000) verklaren het restant.

Programma Bestuur, bevolking en veiligheid

001.01 Bestuursorganen (nadeel € 123.000)

De verantwoordelijkheid voor de pensioenopbouw en uitkering voor (gewezen) wethouders ligt bij gemeenten op grond van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (appa). De verlaging van de rekenrente voor opbouw van pensioenkapitaal door de actuele ontwikkelingen op de financiële markten maakt dat de voorziening op dit moment niet meer geheel toereikend is en incidenteel een bedrag van € 105.000 extra moet worden gedoteerd. Enkele kleine mutaties (nadeel € 18.000) verklaren het restant.

140.02 Vergunning, ontheffing en veiligheid (voordeel € 58.000)

In 2016 is er € 50.000 meer aan leges ontvangen. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoging van het legestartief voor instemmingsbesluiten (kabels en leidingen). Enkele kleine mutaties (voordeel € 8.000) verklaren het restant.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

961.01 Dividenden (voordeel € 86.000)

In 2016 is de teruggave dividendbelasting 2015 van de BNG en de Meerlanden van totaal € 52.000 ontvangen. Het overige voordeel van € 34.000 betreft het saldo van de ontvangen rente verminderd met de kosten voor het beheer van de SVN-gelden.

962.01 Lokale heffingen (voordeel € 63.000)

Dotatie dubieuze belastingdebiteuren (nadeel € 46.000)

In december 2015 heeft de gemeenteraad een nieuwe 212-verordening vastgesteld. In deze verordening zijn (nieuwe) normen opgenomen voor de waardering van de voorziening dubieuze debiteuren. De toepassing van deze normering heeft tot gevolg toe dat de voorziening dubieuze debiteuren moet worden opgehoogd. Voor het onderdeel belastingdebiteuren betekent dit een aanvullende storting in de voorziening van € 46.000.

Perceptiekosten precariobelasting kabels en leidingen (voordeel € 36.000)

Voor perceptiekosten, inclusief juridische bijstand, is voor 2016 een budget opgenomen van € 100.000 en voor de jaren daarna € 40.000. In 2016 zijn de kosten voor de bezwaarfase van de tot op heden verrichte werkzaamheden verantwoord. Omdat de verwachting is dat de werkzaamheden voor bezwaar- en beroep

procedures nog niet geheel in rekening zijn gebracht, wordt voorgesteld het restantbudget veilig te stellen naar 2017.

Inkomsten algemene belastingen (voordeel € 40.000)

De inkomsten uit algemene belastingen zijn totaal € 40.000 hoger dan geraamd. Op de afzonderlijke belastingonderdelen zijn de afwijkingen marginaal.

963 Algemene uitkering (voordeel 369.000)

Afrekening 2014 en 2015 (voordeel € 336.000)

De algemene uitkering 2014 is definitief vastgesteld op € 19.583.939 conform de beschikking van het ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties van 21 december 2016. Inclusief decentralisatie- en integratie-uitkeringen komt de algemene uitkering totaal op € 23.138.907.

In 2016 heeft nog een nabetaling over 2014 plaatsgevonden van € 184.500. Definitieve vaststelling van de maatstaf lage inkomens, de maatstaven waarde woningen en niet-woningen en de WMO uitkering zijn hiervan de oorzaak.

In 2016 heeft ook een nabetaling over 2015 plaatsgevonden van in totaal € 151.500. Voornaamste oorzaak van de nabetaling is wijzigingen in de maatstaf lage inkomens en bijstelling van de uitkeringsfactor en de Wmo uitkering. Bij het opstellen van de Najaarsrapportage waren deze bedragen nog niet bekend.

Algemene uitkering 2016 (voordeel € 33.000)

In het memo raad van 17 oktober jl. hebben wij u geïnformeerd over de financiële gevolgen van de septembercirculaire waarvan de mutatie in de najaarsrapportage 2016 is verwerkt.

De decembercirculaire is de basis voor de jaarrekening 2016. De algemene uitkering is totaal € 33.000 hoger dan de septembercirculaire. € 18.000 wordt veroorzaakt door de decentralisatie-uitkeringen verhoogde asielinstroom, partieel effect alsmede integratie en participatie en € 11.000 betreft compensatie voor de implementatie richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Het resterende bedrag van € 4.000 betreft een nieuwe telmethode WSW'ers. De taakmutaties worden verrekend met de samenhangende uitgavenbudgetten. Voor de ontvangst die betrekking heeft op de verhoogde asielinstroom wordt voorgesteld deze veilig te stellen voor uitvoering in 2017.

964.01 Overige dekkingsmiddelen

In de overige dekkingsmiddelen zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn.

Verrekening facturen voorgaande jaren met Amstelveen (voordeel € 135.000)

Uit het doornemen van de administratie is gebleken dat over de periode 2013-2015 facturen voor een waarde van € 135.000 onterecht zijn gefactureerd. De correctie plaats vindt in de jaarrekening 2016.

Stelpost AU verhoogde asielinstroom (voordeel € 72.000)

Vanaf het moment dat vluchtelingen een verblijfstatus hebben worden zij door het Rijk verdeeld over de Nederlandse gemeenten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor huisvesting en voor ondersteuning van statushouders bij het vinden van werk. Het huisvesten en verder begeleiden van statushouders heeft consequenties voor Aalsmeer als het gaat om wonen, onderwijs, inburgering, werk en inkomen, zorg en ondersteuning en jeugdzorg. In 2016 heeft de gemeente Aalsmeer een bedrag uitgegeven van € 38.000 voor bijzondere bijstand, taalscholing en re-integratie en taalklassen. Deze uitgaven zijn verantwoord op het

programma Sociaal domein. Omdat de middelen die in de algemene uitkering beschikbaar zijn gekomen ter dekking dienen van kosten in 2016 en in 2017, wordt voorgesteld het restant van deze middelen beschikbaar te houden voor besteding in 2017.

Onvoorziene uitgaven (voordeel € 31.000)

De post voor onvoorziene uitgaven is in 2016 niet benut.

Veilig te stellen budgetten

Buurthuis Hornmeer

€ 45.000

In de najaarsrapportage is voor de tijdelijke huisvesting van stichting Buurthuis Hornmeer een bedrag beschikbaar gesteld van € 45.000. De werkzaamheden hiervan zullen aanvangen in 2017, daarom wordt voorgesteld dit bedrag veilig te stellen.

Incidentele kosten nieuwbouw Triade

€ 27.000

Bij de besluitvorming over de nieuwbouw voor de school Triade op 30 juni 2016 is onder andere € 42.000 beschikbaar gekomen voor de samenwerkingsovereenkomst energievisie Hornmeer. In 2016 is hiervan € 15.000 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 27.000 beschikbaar te houden voor afronding in 2017.

Budget Griffie

€ 22.000

Bij de najaarsnota is voor ziektevervanging op de griffie aanvullend budget beschikbaar gesteld. De raadsadviseur is langer ziek dan werd verwacht, derhalve wordt voorgesteld om het restant inhuurbudget veilig te stellen voor 2017. De extra middelen voor ziektevervanging en extra inzet griffiepersoneel zijn niet volledig benut omdat de invulling van deze vacatures langer heeft geduurd dan verwacht.

Aankoop loswal Herenweg

€ 19.000

Voor de aankoop van de loswal aan de Herenweg was in 2016 budget opgenomen. De aankoop wordt echter pas in het 2e kwartaal van 2017 geformaliseerd. De kosten van deze aankoop zijn begroot op € 19.000. Voorgesteld wordt dit bedrag veilig te stellen voor aankoop in 2017.

Perceptiekosten precariobelasting kabels en leidingen

€ 36.000

Voor perceptiekosten, inclusief juridische bijstand, is voor 2016 een budget opgenomen van € 100.000. In 2016 is dit bedrag niet volledig tot besteding gekomen. Omdat er mogelijk nog kosten komen voor bezwaar- en beroep procedures wordt voorgesteld dit budget veilig te stellen.

Verhoogde asielinstroom

€ 52.000

Vanaf het moment dat vluchtelingen een verblijfstatus hebben worden zij door het Rijk verdeeld over de Nederlandse gemeenten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor huisvesting en voor ondersteuning van statushouders bij het vinden van werk. Het huisvesten en verder begeleiden van statushouders heeft consequenties voor Aalsmeer als het gaat om wonen, onderwijs, inburgering, werk en inkomen, zorg en ondersteuning en jeugdzorg.

In 2016 heeft de gemeente Aalsmeer een bedrag uitgegeven van € 38.000 voor bijzondere bijstand, taalscholing en re-integratie en taalklassen. Deze uitgaven zijn verantwoord op het programma Sociaal domein. Omdat de middelen die in de algemene uitkering beschikbaar zijn gekomen ter dekking dienen van kosten in 2016 en in 2017, wordt voorgesteld het restant van deze middelen (€ 52.000) beschikbaar te houden voor besteding in 2017.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT verplicht gemeenten met ingang van 2013 een aantal gegevens openbaar te maken over financiële vergoedingen aan in de gemeentelijke organisatie werkzame (top)functionarissen.

Gepubliceerd dienen te worden:

1. Alle in de wet genoemde vergoedingen aan topfunctionarissen;
2. Ontslagvergoedingen van topfunctionarissen hoger dan het jaarsalaris met een maximum van € 75.000;
3. (Ontslag)vergoedingen aan overige functionarissen (niet zijnde topfunctionaris) hoger dan € 179.000.

In Aalsmeer vallen de volgende functies onder WNT-definitie van topfunctionaris:

- Gemeentesecretaris
- Griffier
- Gewezen topfunctionarissen hebben in het verleden een topfunctie bekleed, bij dezelfde instelling. Met het oog op een werkbare uitvoering van de wet, wordt hierbij uitgegaan van gewezen topfunctionarissen die op enig moment na de inwerkingtreding van de wet (1 januari 2013) topfunctionaris zijn geweest en gedurende het verslagjaar of een deel daarvan bij dezelfde instelling geen topfunctie hebben bekleed.

Overeenkomstig de WNT dienen de jaarlijkse vergoedingen die uitkomen boven het normbedrag van € 179.000 (voor interim functionarissen gelden andere bedragen), teruggevorderd te worden. Uit overzicht op de volgende pagina blijkt die wettelijke norm niet te zijn overschreden.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	F. R. Romkema	F. R. Romkema	O. van Kolck	E. Vergne-Appel
Functie(s)	Gemeentesecretaris a.i.	Gemeentesecretaris	Griffier	Gewezen topfunctionaris
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/8	1/9-31/12	1/1 - 31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,93	1,00	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	ja
Echte of fictieve dienstbetrekking?	nee	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja			
Individueel WNT-maximum	179.000	59.667	179.000	179.000
Bezoldiging				
Beloning	100.350	32.808	80.637	78.687
Belastbare onkostenvergoedingen	1.086	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	4.864	11.495	10.728
<i>Subtotaal</i>	101.437	37.672	92.133	89.415
 -/- Onverschuldigd betaald bedrag			-	
Totaal bezoldiging	101.437	37.672	92.133	89.415
 Motivering indien overschrijding:	nvt	nvt	nvt	nvt

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan top- en overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Resultaatbestemming

In onderstaand overzicht is aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken (-/-) of worden toegevoegd (+).

Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Algemene vrije reserve	-1.003	-1.003
01 Sociaal domein	65	65
Ontvlechting G2	65	65
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-923	-923
Dotatie aan reserve gemeentehuis tbv herinrichting raadzaal	-923	-923
08 Algemene dekkingsmiddelen	-145	-145
Dekking kosten Triade	-1.596	-1.596
Inkomsten precariobelasting	900	900
Rente toevoeging aan de AVR	122	122
Saldo Lentenota 2016	-425	-425
Saldo Najaarsrapportage 2016	855	855
Reserve bovenwijkse voorzieningen	690	674
04 Openbare ruimte	382	391
Dekking kosten diverse bouwgrondexploitaties	-431	-422
Terugstorting tlv reserve onbebouwde ruimte ivm stopzetting projecten	458	458
Dotatie tlv reserve onbebouwde ruimte tbv kosten Burg.Kasteleinweg	355	355
05 Ruimtelijke ontwikkeling	308	283
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties	308	283
Reserve personeel Greenport	-86	-86
03 Economie en duurzaamheid	-86	-86
Bijdrage aan gemeente A'veen tbv personele verplichtingen	-85	-85
Vrijval i.v.m. opheffen reserve personeel Greenport	-1	-1
Reserve kunstzinnige verfraaiing	-5	6
02 Onderwijs en ontplooiing	-5	-4
Onttrekking t.b.v. realisering kunstobjecten	-5	-4
05 Ruimtelijke ontwikkeling	0	10
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties		10
Reserve woonfonds volkshuisvesting	-239	-216
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-239	-216
Bijdrage woonfonds aan grondexploitatie Dorpshaven Zuid	-214	-214
Dekking kosten onderzoek alternatieve woonvormen	-25	-2
Res. onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	-950	1.516
02 Onderwijs en ontplooiing	-260	-221
Dekking kosten onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	-260	-221
04 Openbare ruimte	-4.537	-2.127
Dekking kosten herinrichting VVA terrein	-60	
Dekking kosten onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	-3.664	-1.314
Dotatie aan reserve bovenwijkse voorzieninge tbv dekking kosten Burg.Kasteleinweg	-355	-355
Terugstorting naar reserve bovenwijkse voorzieningen ivm stopzetting projecten	-458	-458

Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Algemene vrije reserve	-1.003	-1.003

01 Sociaal domein	65	65
Ontvlechting G2	65	65
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-923	-923
Dotatie aan reserve gemeentehuis tbv herinrichting raadzaal	-923	-923
08 Algemene dekkingsmiddelen	-145	-145
Dekking kosten Triade	-1.596	-1.596
Inkomsten precariobelasting	900	900
Rente toevoeging aan de AVR	122	122
Saldo Lentenota 2016	-425	-425
Saldo Najaarsrapportage 2016	855	855
Reserve bovenwijkse voorzieningen	690	674
04 Openbare ruimte	382	391
Dekking kosten diverse bouwgrondexploitaties	-431	-422
Terugstorting tlv reserve onbebouwde ruimte ivm stopzetting projecten	458	458
Dotatie tlv reserve onbebouwde ruimte tbv kosten Burg.Kasteleinweg	355	355
05 Ruimtelijke ontwikkeling	308	283
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties	308	283
Reserve personeel Greenport	-86	-86
03 Economie en duurzaamheid	-86	-86
Bijdrage aan gemeente A'veen tbv personele verplichtingen	-85	-85
Vrijval i.v.m. opheffen reserve personeel Greenport	-1	-1
Reserve kunstzinnige verfraaiing	-5	6
02 Onderwijs en ontplooiing	-5	-4
Onttrekking t.b.v. realisering kunstobjecten	-5	-4
05 Ruimtelijke ontwikkeling	0	10
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties		10
Reserve woonfonds volkshuisvesting	-239	-216
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-239	-216
Bijdrage woonfonds aan grondexploitatie Dorpshaven Zuid	-214	-214
Dekking kosten onderzoek alternatieve woonvormen	-25	-2
Res. onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	-950	1.516
02 Onderwijs en ontplooiing	-260	-221
Dekking kosten onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	-260	-221
04 Openbare ruimte	-4.537	-2.127
Dekking kosten herinrichting VVA terrein	-60	
Dekking kosten onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	-3.664	-1.314
Dotatie aan reserve bovenwijkse voorzieninge tbv dekking kosten Burg.Kasteleinweg	-355	-355
Terugstorting naar reserve bovenwijkse voorzieningen ivm stopzetting projecten	-458	-458

05 Ruimtelijke ontwikkeling	2	0
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties	2	0
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-90	-74
Dekking kosten bluswatervoorzieningen	-90	-74
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.936	3.937
Dotatie reserve tlv structurele budgetten exploitatie	2.382	2.383
Dotatie tbv dekking van kosten Triade	1.554	1.554
Reserve minimabeleid	-9	-9
01 Sociaal domein	-9	-9

Gemeente Aalsmeer

Dekking kosten Aalsmeerpas	-9	-9
Reserve kapitaallasten gebouwen	-226	-226
02 Onderwijs en ontplooiing	-22	-22
Dekking kapitaallasten gebouwen	-22	-22
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-1	-1
Dekking kapitaallasten gebouwen	-1	-1
08 Algemene dekkingsmiddelen	-203	-203
Vrijval kapitaallasten gebouwen	-203	-203
Actualiseren bestemmingsplannen	-30	-30
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-30	-30
Dekking kosten actualiseren bestemmingsplannen	-30	-30
Reserve gemeentehuis	780	780
05 Ruimtelijke ontwikkeling	780	780
Dekking afboeking restant boekwaarde meubilair en discussiesysteem raadzaal	-54	-54
Dekking kapitaallasten gemeentehuis	-27	-27
Dotatie tlv AVR tbv herinrichting raadzaal	923	923
Restant voorbereidingskrediet herinrichting raadzaal Aalsmeer	-62	-62
Totaal resultaatbestemming 2016	-1.077	1.407

Incidentele baten en lasten

Conform de verplichting in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn in de volgende tabellen de incidentele baten en lasten in 2016 per programma > € 40.000 weergegeven.

Progr.	Omschrijving lasten	Begroot	Werkelijk
1	Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)	53	40
	Project Jong en Zorgend	68	68
	Voorziening dubieuze debiteuren sociale dienst		148
	Jeugd- en jongerenwerk	36	62
2	Spelen: UP werken buitenruimte	260	221
	Constructiefout school Samen Een, herstel gevelbeplating	50	50
	Tijdelijke huisvesting Stichting Buurthuis Hornmeer	45	
	Frictiekosten reorganisatie bibliotheek	80	80
	Vrijval voorziening beheer gebouwen	0	265
	Incidenteel budget Triade	42	15
3	Bijdr. aan Gem. Amstelveen, progr.manager Greenport	86	86
4	Investerings bovenwijkse voorzieningen	431	422
	UP werken buitenruimte	3.874	1.382
	Uitgaven baggerdepot	60	82
	Achterstand klein dagelijks onderhoud verhardingen	150	150
	Afschrijving 2012 t/m 2016 van krediet Molenpad 1e deel	126	126
	Kosten tijdelijk onderhoud burg. Kasteleinweg	50	50
5	Grondruil baggerakker Uiterweg	48	48
	Aankoop loswal	96	
	Aankoop Stokkeland (grondruil baggerakker Uiterweg)	48	46
	Boekwaarde woning Legmeerdijk 285		225
	Planschade bestemmingsplang Nieuw-Oosteinde	139	139
	Voorziening grondexploitaties t.l.v. reserve Woonfonds	214	214
	Voorziening grondexploitaties	265	39
	Voorziening garantstelling GPA	0	112
	Opsplitsing projecten a.g.v. herziene bbv-regelgeving	399	399
	Project illegaal grondgebruik	127	121
	Herinrichting raadzaal	51	51
	Dekking afboeking restant boekwaarde meubilair en discussiesysteem raadzaal	54	54
	Duurzame invulling griffie	45	45
	Inhuur raadsondersteuning ivm zieke medewerkster	119	96
6	Project verbetering bluswaterniveau	90	74
	Referendum Associatieverdrag EU en Oekraïne	44	38
	Aanvulling pensioenvoorziening voor (gewezen) wethouders		123
AD	Eénmalige perceptiekosten precariobelasting	60	24
	Totaal incidentele lasten voor bestemming	7.211	5.096
	Incidentele toevoeging aan reserves	1.313	1.272
	Totaal incidentele lasten na bestemming	8.524	6.368
Progr.	Omschrijving baten	Begroot	Werkelijk
1	Project Jong en Zorgend	68	68
	Vrijval voorziening G2		48

4	MOOR inkomsten wegen	150	124
	Inkomsten grondbank	110	136
	Bijdrage provincie N-H t.b.v tijdelijk onderhoud burg. Kasteleinweg	50	50
5	Bijdragen reserve kunst en bovenwijkse voorzieningen	308	293
	Grondruil baggerakker Uiterweg	145	145
	Verkoop woning Legmeerdijk 285		275
	Kostenverhaal Nieuw Calslagen	126	126
	Tussentijdse winstneming project Proosdij-Noord	200	400
	Project illegaal grondgebruik	137	109
	Voorziening grondexploitaties	440	336
	Totaal incidentele baten voor bestemming	1.734	2.110
	Incidentele onttrekkingen/vrijval reserves	5.957	3.372
	Totaal incidentele baten na bestemming	7.691	5.482

De balans en de toelichting

De balans

(bedragen x € 1.000,-)

Activa	31-12-2016	31-12-2015
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	284	71
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	223	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	61	71
Materiële vaste activa	52.482	49.435
Investerings met een economisch nut	37.687	36.266
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.811	10.313
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	3.983	2.856
Financiële activa	4.056	4.023
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.475	1.410
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	0	65
Overige langlopende leningen	2.582	2.548
Totaal vaste activa	56.822	53.529
Vlottende activa		
Voorraden	12.850	13.527
Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	10
- overige grond- en hulpstoffen	0	171
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	12.792	13.346
Gereed product en handelsgoederen	59	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.463	10.380
Vorderingen op openbare lichamen	759	779
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	9.755	5.122
Overige vorderingen	1.949	4.479
Liquide middelen	261	30
Overlopende activa	8.214	7.248
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	101	0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.113	7.248
Totaal vlottende activa	33.790	31.183
Totaal generaal	90.612	84.713

(bedragen x € 1.000,-)

Passiva

Vaste passiva		
Eigen vermogen	46.373	40.446
Algemene Reserve	25.293	22.214
Bestemmingsreserves	16.483	14.073
Resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening	4.597	4.158
Voorzieningen	5.790	6.456
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	29.521	29.518
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.500	29.500
Waarborgsommen	21	18
Totaal vaste passiva	81.684	76.419
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.360	3.719
Banksaldi	0	423
Overige schulden	1.360	3.296
Overlopende passiva	7.568	4.575
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.166	4.032
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.071	17
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.331	525
Totaal vlottende passiva	8.928	8.294
Totaal generaal	90.612	84.713

Waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Vorbereidingskosten voor grondexploitatie is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie dan wel zijn afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf jaar volgend op het moment van oplevering deels annuïtair en deels lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en afgeschreven voor zover dit is op grond van het raadsbesluit Uitvoeringsprogramma werken

buitenruimte Aalsmeer 2016-2017. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Gehanteerde afschrijvingstermijnen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa die ten laste worden gebracht van het bedrijfsresultaat, worden berekend op basis van verkrijgingsprijs. De berekening van de afschrijvingen vindt voornamelijk plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de afschrijvingstabel die als bijlage 4 bij de jaarrekening is gevoegd. In deze bijlage staat vermeld dat indien een activacategorie niet in dit overzicht is opgenomen, de afschrijvingstermijn in het investeringsplan aan de raad zal worden voorgelegd.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen verkrijgingsprijs.

Voorraden

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

In beginsel wordt winst genomen bij het afsluiten van de grondexploitatie. Voor tussentijdse, proportionele, winstnemingen gelden de volgende regels:

- Het project is opgedeeld in afzonderlijke deelprojecten;
- De kosten en opbrengsten zijn behoedzaam geraamd
- De reeds gerealiseerde opbrengsten moeten de gerealiseerde kosten overtreffen
- De verkoopopbrengst is vóór 31 augustus van het betreffende boekjaar ontvangen.

De voorziening voor bouwgronden in exploitatie met een negatieve eindwaarde is berekend op netto contante waarde van het verlies. Het bedrag van deze voorziening wordt op de balans opgenomen als een vermindering op de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie.

Faciliterend grondbeleid: vordering op derden of overlopende post

Afhankelijk van de status van de vordering of overlopende post dient deze vordering op de balans van de gemeente tot uiting te komen als kortlopende vordering of overlopend actief. Bepalend voor de classificatie is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst.

In verreweg de meeste gevallen is bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure (en soms posterieure) overeenkomst. Als een overeenkomst is gesloten worden de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten gekwalificeerd als vordering op derden (ex BBV artikel 39, lid h).

Als kosten worden gemaakt terwijl met een private ontwikkelaar nog geen overeenkomst tot verrekening is afgesloten worden de kosten gekwalificeerd als “nog te verrekenen kosten” en verantwoord als een overlopend actief (ex BBV artikel 40 a, lid b). Er moet wel worden verwacht dat deze binnen 10 jaar verrekend kunnen worden. Als geen zicht is op toekomstige verrekening is sprake van een “niet in de balans opgenomen recht”.

Gerede producten

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten

Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

Bestemmingsreserves: egalisereserve

Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te “vrijwaren” van fluctuaties van bedrijfstechnische aard.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

Zoals in de leeswijzer is vermeld, moeten niet alleen de bedragen op de balans, maar ook alle bedragen genoemd in de toelichtingen op de posten van de balans, worden vermenigvuldigd met € 1.000.

Activa

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie al dan niet duurzaam te dienen. Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Onder de vlottende activa worden, indien aanwezig, afzonderlijk opgenomen de voorraden, de vorderingen, de effecten, de liquide middelen en de overlopende activa.

Immateriële vaste activa

De bijdragen aan activa in eigendom van derden werden tot en met boekjaar 2015 verantwoord onder de Financiële vaste activa. Als gevolg van een BBV wijziging vallen deze met ingang van 2016 onder de immateriële vaste activa.

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubric ering	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Boekwaarde 31 december
A.1.1.2.0 kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	141	141	82	0	0	223
A.1.1.3.0 bijdragen aan activa in eigendom van derden	71	0	71	0	0	10	61
A.1.1 immateriële vaste activa	71	141	212	82	0	10	284

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

De kosten van de grondexploitaties in voorbereiding worden met ingang van 2016 verantwoord onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van € 223 bestaat voor € 141 uit kosten gemaakt tot en met 2015 en voor € 82 uit kosten 2016. Het betreffen voorbereidingskosten voor de projecten Meervalstraat-Roerdomplan en VVA-woningbouw.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgaven die een meerjarig nut hebben en in termijnen worden afgeschreven. De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in activa met een economisch nut (€ 37.687), activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€ 0.811) en activa met een maatschappelijk nut (€ 3.983).

Investeringsactiva met een economisch nut zijn investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Deze investeringen moeten geactiveerd worden en er mag niet resultaatafhankelijk op worden afgeschreven. Investeringsactiva met een maatschappelijk nut mogen geactiveerd worden.

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering *	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31 december
A.1.2.1.0 Bedrijfsgebouwen	27.840	0	2.183	0	1.327	28.696
A.1.2.1.0 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.216	882	669	0	178	2.589
A.1.2.1.0 Gronden en terreinen	4.015	-729	0	225	0	3.062
A.1.2.1.0 Machines, apparaten en installaties	466	0	8	0	61	413
A.1.2.1.0 Overige materiële vaste activa	2.730	-154	458	0	106	2.928
A.1.2.1.0 investeringen met een economisch nut	36.266	0	3.318	225	1.672	37.687
A.1.2.2.0 Bedrijfsgebouwen	371	0	0	0	21	350
A.1.2.2.0 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.851	0	1.013	0	481	10.383
A.1.2.2.0 Machines, apparaten en installaties	6	0	0	0	1	5
A.1.2.2.0 Overige materiële vaste activa	86	0	0	0	13	73
A.1.2.2.0 investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding vd kosten heffing kan worden geheven	10.313	0	1.013	0	515	10.811
A.1.2.3.0 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.844	0	1.367	0	228	3.983
A.1.2.3.0 Overige materiële vaste activa	12	0	-12	0	0	0
A.1.2.3.0 investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.856	0	1.355	0	228	3.983
A.1.2 materiële vaste activa	49.435	0	5.686	225	2.415	52.482

* De herrubricering betreft een herbeoordeling van de kunstgrasvelden en overige sportvelden van respectievelijk Gronden en terreinen en Overige materiële vaste activa naar Grond-, weg- en waterbouwkundige werken.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende materiële vaste activa met economisch nut:

Bedrijfsgebouwen

De vermeerdering op bedrijfsgebouwen betreft met name sporthal Hornmeer (€ 1.104), de herinrichting van de raadzaal Aalsmeer (€ 524), Fort Kudelstaart (aankoop € 271 en restauratie € 29), de inrichting van sportpark Hornmeer (kleedkamers € 186), Nieuwbouwschool Triade (€ 41) en de Oude Veiling onderzoek en kwartiermaken (€ 28).

In de boekwaarde per 31-12-2016 is een bedrag van € 2.154 voor activa in ontwikkeling opgenomen. Dit betreft de sporthal Hornmeer (€ 1.184), de herinrichting raadzaal Aalsmeer (€ 524), Nieuwbouwschool Triade (€ 349), de Oude Veiling onderzoek en kwartiermaken (€ 50) en restauratie Fort Kudelstaart (€ 47).

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerdering op Grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft de aanleg van 2 kunstgrasvelden RKDES (€ 642), de renovatie van 2 asfaltvelden Fiqas Aalsmeer (€ 19) en handbalveld RKDES (€ 8).

Gronden en terreinen

De vermindering hangt samen met het afboeken van de boekwaarde vanwege de verkoop van de grond Legmeerdijk 285 (€ 225).

Overige materiële vaste activa

De vermeerdering van € 458 op overige materiële vaste activa betreft centralisatie fusie voetbalverenigingen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerdering op grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft diverse investeringen rioleringen.

In de boekwaarde per 31-12-2016 is een bedrag van € 42 voor activa in ontwikkeling opgenomen. Dit betreft Kolenhaven oplossen knelpunt.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut

De vermeerdering op Grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft met uitzondering van Duiker Robend (€ 55) hoofdzakelijk het Uitvoeringsprogramma 2015 en 2016. Het betreft het wegen Uitvoeringsprogramma 2015 (€ 573), wegen Uitvoeringsprogramma 2016 (€ 708) en bruggen Uitvoeringsprogramma 2015 (€ 26).

In de boekwaarde per 31-12-2016 is een bedrag van € 838 voor activa in ontwikkeling opgenomen. Dit betreft hoofdzakelijk wegen Uitvoeringsprogramma 2016 (€ 708), bruggen Uitvoeringsprogramma 2015 (€ 102) en vervanging beton van metselwerkbrug 241001 (€ 12).

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn leningen aan woningbouwcorporaties, overige langlopende leningen, aandelen in gemeenschappelijke regelingen alsmede deelnemingen en effecten. Zij dienen de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie duurzaam. Van een deelneming is sprake indien de organisatie aan een derde-rechtspersoon een kapitaalverschaffing heeft gedaan of daarop aanspraken heeft.

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubri- cering *	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Boekwaarde 31 december
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.410	65		0	0	1.475
kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	65	-65		0	0	0
overige langlopende leningen U/G	2.548		34	0	0	2.582
A.1.3.1.1 kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	4.022	0	34	0	0	4.056

* De herrubricering betreft een herbeoordeling van de kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen naar kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen.

Onder overige langlopende leningen staat het bedrag opgenomen wat bij de SVN uitstaat, inclusief verstrekte leningen aan derden. De SVN verstrekt leningen om het volkshuisvestingsbeleid te bevorderen en voert ook de verordening Duurzaamheidslening uit voor de gemeente Aalsmeer. De mutatie op de balans is de ontvangen rente minus de beheerskosten die aan de SVN wordt vergoed.

Viottende activa

Viottende activa zijn bezittingen waarvan het daarin geïnvesteerde vermogen binnen één jaar vrij komt. Wij onderscheiden de categorieën voorraden, vorderingen, liquide middelen en overlopende activa.

Voorraden

De voorraden bestaan uit de post Bouwgronden In Exploitatie (BIE). € 603 is conform regelgeving herrubriceerd naar de overlopende activa en overige vorderingen. Het betreft de voorbereidingskosten van woningbouwprojecten in Hornmeer. De boekwaarde per ultimo 2016 is € 25.885. Per ultimo 2016 is € 13.094

opgenomen als voorziening grondexploitaties en bouwprojecten. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de post voorraden. Het saldo van de voorraden komt hiermee op € 12.791.

De mutaties in de post 'Voorraden' zijn als volgt opgebouwd:

Voorraden	Boekwaarde 31-12-15	Herrubricering	Boekwaarde 1/1/2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaarde per 31-12-16
Bouwgronden In Exploitatie	26.492	-603	25.889	8.951	8.955	25.885
Af: Voorziening grondexploitaties en bouwprojecten	13.176		13.176	254	336	13.094
Totaal	13.316	-603	12.713	8.697	8.619	12.791

Bouwgronden In Exploitatie

In onderstaande tabel zijn de afgesloten projecten en projecten met boekwaarden hoger dan € 100 positief of negatief vermeld.

De apart gespecificeerde projecten zijn gerangschikt op omvang van boekwaarde per 31-12-2016.

De boekwaarde van de Bouwgronden In Exploitatie kan als volgt worden onderverdeeld:

Project	Boekwaarde 31-12-15	Herrubr- icering	Boekwaar- de 1- 1/2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	T.I.v. resultaat	Boekwaarde per 31-12-16
Tuinen van Aalsmeer	19.381	-203	19.178	1.619	1.976		18.821
Green Park Aalsmeer	5.662		5.662	6.902	6.657		5.908
Dorpshaven Zuid	1.719	-196	1.523	22	59		1.485
Proosdij-Noord	-474		-474	8	263	-400	-329
Facilitaire projecten overig	204	-204					0
Totaal	26.492	-603	25.889	8.551	8.955	-400	25.885

Waardering Bouwgronden In Exploitatie

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van medio februari 2017 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan zijn gelegen in de complexen De Tuinen van Aalsmeer en specifiek voor wat betreft de realisatie en fasering van de geraamde afzet.

Voorziening grondexploitatie en bouwprojecten

Door herziene regelgeving moeten grondexploitatieprojecten vanaf 2016 worden gesplitst in projecten waarin de gemeente een actief of een faciliterend grondbeleid voert. De voorziening grondexploitatie en bouwprojecten is

bedoeld om tekorten van projecten waarin de gemeente een actief grondbeleid voert, op te vangen. De voorziening is daarom verlaagd met de bedragen voor (deel)projecten met faciliterend grondbeleid. De toevoeging aan de voorziening betreft het project De Tuinen van Aalsmeer. Deze heeft als enige actieve grondexploitatie een negatieve eindwaarde heeft. Het bedrag in deze voorziening wordt op de balans opgenomen als een vermindering op de boekwaarde van de actieve grondexploitaties.

Bedragen x 1.000 euro	Boekwaarde 1 januari	Herrubric ering	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijving	Boekwaarde 31 december
Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)	40	-40	0	0	0	0	0	0
Projecten in voorbereiding (GRZ)	171	-171	0	0	0	0	0	0
ROV Kleine bouwinitiatieven (GZR)	0	0	0	0	0	0	0	0
A.2.1.1.2 grond- en hulpstoffen	211	-211	0	0	0	0	0	0

De niet in exploitatie genomen gronden zijn per 2016 afgeboekt en verantwoord als facilitair project. De projecten in voorbereiding zijn per 2016 verantwoord onder de immateriële vaste activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Het totale saldo van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar bedraagt per eind 2016 € 12.463. Het saldo bestaat uit het saldo uitzetting in 's Rijks schatkist ad € 9.755, het saldo openstaande debiteuren ad € 2.524 en het saldo Facilitaire projecten nog te factureren ad € 184.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren. Gemeenten zijn verplicht om tegoeden boven een vooraf vastgesteld maximumbedrag (het zogenaamde drempelbedrag) aan te houden in 's Rijks schatkist. Ultimo 2016 bedraagt de vordering op het Rijk € 9.755.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen dat met ingang van de rekening 2014 in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd op de navolgende voorgeschreven wijze. Uit de gegevens blijkt dat in 2016 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	570			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	323	353	325	402
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	247	217	245	168
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	76.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	76.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	570			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	29.356	32.167	29.874	37.000
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	323	353	325	402

Het saldo overige vorderingen (inclusief saldo vorderingen op openbare lichamen) bestaat uit het saldo openstaande debiteuren en het saldo Facilitaire projecten nog te factureren. Het saldo openstaande debiteuren is als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2016	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2016	Balanswaarde 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	759	-708	51	42
Overige vorderingen: Sociale dienst debiteuren	665	-265	400	476
Overige vorderingen: Belastingdebiteuren	785	-211	574	574
Overige vorderingen: Handelsdebiteuren	2.008	-510	1.499	4.165
Totaal	4.218	-1.694	2.524	5.258

Saldo facilitaire projecten nog te factureren

De facilitaire projecten werden tot 2016 onder de grondexploitatie verantwoord. De boekwaarde werd hierdoor in de voorraden opgenomen. BBV-regelgeving schrijft per 2016 voor dat de saldi die op basis van een overeenkomst nog te factureren zijn, onder nog te factureren worden opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Project Nieuw Calslagen	150	0
Project Dorpshaven Zuid facilitair	35	0
Totaal	184	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Kassaldi	21	0
Banksaldi	240	30
Totaal	261	30

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt te onderscheiden:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	101	0
overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.113	7.248
Totaal	8.214	7.248

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn als volgt te specificeren:

	Saldo 31-12-2015	Toevoeginge n	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2016
Declaratie BBZ 2015	0	4	0	4
Declaratie BBZ 2016	0	12	0	12
Nog te ontvangen voorschotbedragen Rijk	0	15	0	15
Duurzame energiemaatregelen particulieren	0	8	0	8
Herstructurering bedrijventerrein Hornmeer	0	78	0	78
Nog te ontvangen voorschotbedragen overige Nederlandse overheidslichamen	0	86	0	86
Totaal van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	0	101	0	101

Herstructurering bedrijventerrein Hornmeer

De Provincie Noord-Holland heeft een subsidie verleend van € 78 voor de integrale herinrichting van de openbare ruimte Hornmeer. Deze subsidie is gebruikt voor het aanbrengen van plantvakken. De verleende subsidie bedraagt 50% van de voor subsidie in aanmerking komende begrote kosten. Vaststelling van de subsidie zal in 2017 plaatsvinden.

De grootste posten die per eind 2016 onderdeel uitmaken van de overige overlopende activa zijn:

- verrekening BTW compensatiefonds 2016 ad € 6.731;
- Facilitaire projecten nog te verhalen ad € 403;
- van SVB terug te vorderen PGB ad € 327;
- nog op te leggen aanslagen meerverbruik riolering 2016 ad € 260.

Saldo facilitaire projecten nog te verhalen

De facilitaire projecten werden tot 2016 onder de grondexploitaties verantwoord. De boekwaarde werd hierdoor in de voorraden opgenomen. BBV-regelgeving schrijft per 2016 voor dat de saldi die naar verwachting nog te verhalen zijn, onder overlopende activa worden opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
De Tuinen van Aalsmeer facilitair	225	0
Hoofdweg 76	46	0
Machineweg Rooie Dorp	42	0
Zuiderkerk	41	0
Westeinderhage	37	0
Vrouwentroost Vink	12	0
Totaal	403	0

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves (eigen vermogen) zijn afgezonderde vermogensbestanddelen, voor zover niet bestemd om fluctuaties in de exploitatiesfeer op te vangen, ofwel het verschil tussen bezittingen en schulden.

Reserves ontstaan ten gevolge van schenkingen, vermogenswinsten, jaarlijkse of incidentele stortingen, waaronder ook stortingen uit exploitatieresultaten begrepen kunnen worden.

De reserves bestaan uit:

- algemene reserves, zijnde reserves met een algemeen karakter; het vrije deel van de algemene reserves is vrij aanwendbaar;
- bestemmingsreserves, zijnde reserves waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven.

Het verloopoverzicht van de reserves is hieronder weergegeven.

Omschrijving reserve	Boekwaarde per 31-12- 2015	Vermeerderinge n	Verminderinge n	Boekwaarde per 31-12- 2016
Algemene reserve	18.160	0	0	18.160
Algemene vrije reserve	4.054	6.024	2.944	7.134
Totaal algemene reserves	22.214	6.024	2.944	25.293
Reserve bovenwijkse voorzieningen	313	1.096	422	987
Reserve personeel Greenport	86	0	86	0
Reserve kunstzinnige verfraaiing	204	10	4	209
Reserve woonfonds volkshuisvesting	2.172	0	216	1.956
Reserve onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	9.909	3.937	2.421	11.425
Reserve minimabeleid	48	0	9	39
Reserve kapitaallasten Gebouwen	539	0	226	313
Reserve actualiseren bestemmingsplannen	152	0	30	122
Reserve gemeentehuis	651	923	143	1.431
Totaal bestemmingsreserves	14.073	5.966	3.557	16.483
Totaal eigen vermogen	36.287	11.990	6.501	41.776

Algemene Reserves

De algemene reserves bestaat uit de Algemene Reserve (AR) en de Algemene Vrije Reserve (AVR). Beide vervullen een bufferfunctie.

De Algemene Reserve vervult daarnaast een belangrijke inkomensfunctie voor de gewone dienst. De rente van deze reserve wordt standaard toegerekend aan de exploitatie.

De rente van de Algemene Vrije Reserve wordt in principe toegerekend aan de reserve zelf. Daardoor kan de AVR wel aangewend worden om incidentele lasten te dekken zonder dat dit invloed heeft op de begroting. Ook worden incidentele baten aan de AVR toegevoegd.

In het onderdeel resultaatbestemming 2016 van pagina 173 is een overzicht van de afzonderlijke mutaties van de Algemene Vrije Reserve opgenomen, met uitzondering van de dotatie van het jaarrekeningresultaat 2015 van € 4.082.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves hebben een meer expliciet karakter; zij zijn immers bewust ingesteld voor een bepaald doel. Het staat de gemeente vrij om de éénmaal aangeven bestemming te wijzigen. De bestemmingsreserves zijn in principe vrij besteedbaar.

De berekende rente over de reserves en voorzieningen wordt verwerkt als inkomst op de exploitatie met uitzondering van de rente op de AVR. Deze wordt middels resultaatbestemming aan de reserve zelf toegevoegd. Zie hiervoor ook de nota Risico- en reservebeleid Aalsmeer 2015.

De bestemmingsreserves kunnen als volgt toegelicht worden:

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Het doel van deze reserve is de dekking van de kosten van infrastructurele elementen met een planoverstijgend karakter. Dat wil zeggen dat het nut van de voorziening zich uitstrekt over een groter gebied dan een bepaald complex en de kosten daardoor niet of niet geheel ten laste van dat complex behoren te komen.

Er heeft een dotatie plaatsgevonden ten laste van de reserve onbebouwde buitenruimte voor maatregelen ten behoeve van de Burgemeester Kasteleinweg (€ 355) en project Machineweg (€ 182) en een terug storting vanuit de reserve onbebouwde ruimte in verband met het in 2015 stopgezette project Groenzone (€ 276).

Aan de reserve bovenwijkse voorzieningen is in 2016 vanuit verschillende projecten in totaal € 283 gedoteerd. Met name de facilitaire projecten, waarbij een bijdrage aan de aan te leggen bovenwijkse voorzieningen wordt gevraagd, hebben hieraan bijgedragen. Projecten Dorpshaven Noord en Helling 39 zorgen voor het grootste deel van de dotatie.

Met name ten behoeve van de aanleg van de Burgemeester Kasteleinweg is € 422 onttrokken aan de reserve.

Reserve personeel Greenport

De programmamanager Greenport is per 1 maart 2016 ondergebracht bij de gemeente Amstelveen. De gemeente Amstelveen neemt de personele verplichtingen en risico's over. Het saldo van de reserve is vrijgevallen en het bedrag is beschikbaar gesteld aan de gemeente Amstelveen. De reserve personeel Greenport is opgeheven conform het raadsbesluit bij de Najaarsrapportage 2016.

Reserve kunstzinnige verfraaiing

De reserve is ingesteld ten behoeve van de realisering van kunstobjecten en wordt gevoed door bijdragen uit exploitatiegebieden. Uit de facilitaire projecten Dorpshaven Noord en Dorpshaven Zuid heeft een vermeerdering van totaal € 10 plaatsgevonden. In 2016 bedraagt de onttrekking € 4 voor de restauratiewerkzaamheden met betrekking tot Kunstwerk Aalsmeer Mikado.

Reserve woonfonds

Het doel van de reserve is het bevorderen van huisvesting voor specifieke doelgroepen.

In 2016 is vanuit de reserve een bijdrage gedaan van € 214 aan de voorziening grondexploitatie en bouwgrond, ter dekking van het negatieve saldo door extra sociale woningbouw in de grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer. Deze bijdrage is conform de begroting gedaan. Hiernaast is € 2 onttrokken ter dekking van onderzoekskosten naar alternatieve woonvormen, conform het genomen raadsbesluit hiertoe.

Reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte

De reserve is ingesteld om schommelingen en faseringen in de besteding van de beschikbare middelen voor het uitvoeringsprogramma werken buitenruimte op te vangen. Er vindt een structurele jaarlijkse dotatie aan de

reserve plaats. Hiernaast is conform raadsbesluit een incidentele dotatie gedaan van € 1.554 voor de aanleg van het speelplein van de Triade en de verkeersmaatregelen en de aanleg van het parkeerterrein aan De Dreef, wat de totale toevoeging aan deze reserve brengt op € 3.937. Aan de reserve is in 2016 een totaalbedrag onttrokken van € 2.421, inclusief € 813 storting in de reserve bovenwijkse voorzieningen, conform raadsbesluit. Voor een toelichting op de onttrekking vanuit het uitvoeringsprogramma buitenruimte wordt verwezen naar bijlage 3, Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte.

Reserve minimabeleid

De reserve minimabeleid is ingesteld voor de minima of voor mensen die net buiten de bijstandsregeling vallen. De gemeente Aalsmeer vindt het belangrijk dat inwoners met een inkomen op of rond het sociaal minimum kunnen meedoen in de maatschappij. Daarom is op 1 oktober 2016 de Aalsmeerpas gelanceerd. Voor de invoering van de Aalsmeerpas heeft er in 2016 een onttrekking plaatsgevonden uit de reserve minimabeleid.

Reserve kapitaallasten gebouwen

De reserve is bestemd voor dekking van kapitaallasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen.

De onttrekking aan de reserve ter dekking van kapitaallasten bedraagt voor 2016 € 226.

Vanaf 2017 wordt de systematiek voor dekking van kapitaallasten voor investeringen met economisch nut gelijk getrokken met de systematiek voor investeringen met maatschappelijk nut en worden alleen de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve. Het deel binnen de reserve kapitaallasten gebouwen dat bestemd is ter dekking van de rentelasten vanaf 2017 (€ 203) kan vrijvallen.

Het overige deel van de onttrekking aan deze reserve betreft de kapitaallasten 2016 van de investeringen dakbeveiliging gemeentehuis, de restauratie van de watertoren en zonwering voor OBS Samen Een.

Reserve actualiseren bestemmingsplannen

De reserve actualiseren bestemmingsplannen is in 2010 ingesteld ter dekking van de incidentele kosten die voortvloeien uit de actualiseringsronde van bestemmingplannen waarin begrepen de vervaardiging van bestemmingsplannen en het voorafgaande proces van onderzoek en integrale beleidsvorming. De werkzaamheden lopen door tot in 2017. Voor 2016 is een bedrag van € 30 aan de reserve onttrokken.

Reserve gemeentehuis

Het doel van de reserves is dekking van de afschrijvingslasten van investeringen voor de herinrichting van het gemeentehuis Aalsmeer. Conform raadsbesluit is in 2016 ten laste van de Algemene Vrije Reserve € 923 toegevoegd ter dekking van de afschrijvingslasten van de herinrichting van de raadzaal. Er is € 27 onttrokken aan de reserve ter dekking van kapitaallasten voor aanpassingen aan het gemeentehuis. Daarnaast is € 11 besteed aan herinrichting fase 2, € 51 aan voorbereidingskosten herinrichting raadzaal en € 54 ter dekking van de inhaalafschrijving van de inventaris van de raadzaal.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd met een bepaald doel. Het betreft onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen worden. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten. Voorts kunnen voorzieningen een schatting betreffen van de lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering. Beschikking kan alleen plaatsvinden voor het doel of risico waarvoor ze zijn ingesteld.

Het verloopoverzicht van de voorzieningen is hieronder weergegeven:

Omschrijving voorziening	Boekwaarde per 31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2016
Voorziening beheer gebouwen	917	358	332	943
Totaal egalisatievoorzieningen	917	358	332	943
Voorziening garantstelling GPA BV	321	0	112	209
Voorziening facilitaire projecten	0	294	0	294
Voorziening voormalig personeel onderwijs	77	0	0	77
Voorziening voormalig personeel	821	32	340	513
Voorziening N201 Plus	224	0	0	224
Voorziening financiële afwikkeling G2	75	0	48	27
Totaal voorzieningen voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico's	1.518	325	500	1.344
Voorziening Rioolheffing	3.673	343	911	3.105
Voorziening Afvalstoffenheffing	348	178	128	398
Totaal van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.021	521	1.039	3.504
Totaal voorzieningen	6.456	1.205	1.871	5.790

De mutaties op de voorzieningen kunnen in hoofdzaak als volgt toegelicht worden:

Voorziening beheer gebouwen

In de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) worden de kosten van planmatig onderhoud begroot. Dekking daarvan vindt plaats uit de voorziening beheer gebouwen. De benodigde jaarlijkse toevoeging aan deze voorziening is in 2016 € 358. In 2016 is € 67 onttrokken aan de voorziening.

Op 1 september 2016 is de rapportage "Maatschappelijk Vastgoed Aalsmeer in hernieuwde balans" door de raad vastgesteld. Hierin is o.a. bepaald, welke gebouwen op afzienbare termijn door de gemeente zullen worden afgestoten. Conform de Notitie inzake onderhoud van gebouwen in Aalsmeer die bij de Lentenota 2015 is vastgesteld, vindt er voor gebouwen in de categorie "tijdelijk" geen planmatig onderhoud meer plaats en kunnen hiervoor eventuele reeds gespaarde bedragen in de voorziening beheer gebouwen vrijvallen. Van de vrijval uit de voorziening van € 265 hangt € 137 samen met de actualisatie van de MOP, waarin met dit nieuwe perspectief op de gebouwenvoorraad rekening is gehouden. Indien onverhoopt toch substantieel onderhoud aan tijdelijke gebouwen noodzakelijk is, dan zal worden voorgesteld deze kosten uit de Algemene Vrije Reserve te dekken.

Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de om te leggen provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband afgesproken met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.

Op grond van de grondexploitatie 2017 en het risicoprofiel van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is de Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV in 2016 verder verlaagd met € 112 tot € 209. Het bedrag van € 209 is conform de gedragslijn in de afgelopen jaren gebaseerd op de risico analyse op basis van de "Monte Carlo" methode, behorende bij 85% zekerheid.

Voorziening facilitaire projecten

Door de voorgeschreven splitsing van grondexploitaties in facilitair en actief grondbeleid, is een nieuwe voorziening ingesteld voor facilitaire projecten. Op basis van de opstelling van de grondexploitatie 2017 (raadsbehandeling 20 april 2017) is € 294 in deze voorziening gestort.

Voorziening voormalig personeel onderwijs

Na het besluit tot het beëindigen van de subsidie voor MRT en het ontslag van de docente in 2010 zijn (boven)wettelijke uitkeringsverplichtingen ontstaan. Het totaalbedrag van de verplichtingen voor de periode van 2014 tot en met 2019 werd berekend op € 81,5 (41,78% van het maximumbedrag). Er heeft in 2016 geen onttrekking aan deze voorziening plaats gevonden.

Voorziening voormalig personeel

Uit deze voorziening worden de kosten voor wachtgeld-, ww- en APPA-uitkeringen betaald. In 2016 is € 340 aangewend uit de voorziening. Omdat in de jaren 2017 tot en met 2021 uitgaven worden verwacht van € 513, was een dotatie aan de voorziening van € 32 noodzakelijk.

Voorziening N201 Plus

De voorziening is ingesteld in verband met de verwachte waardevermindering bij verkoop van door de provincie Noord Holland aangekochte woningen langs de nieuwe N201. Conform de gesloten overeenkomst komt 75% van deze waardevermindering ten laste van de provincie en 25% ten laste van de gemeente Aalsmeer en wordt afgerekend tussen provincie en gemeente, nadat alle woningen verkocht zijn. Van de 5 aangekochte woningen zijn er in 2015 drie verkocht en in 2016 is één woning verkocht. De laatste woning wordt waarschijnlijk in 2017 verkocht. Afrekening geschiedt nadat de laatste woning verkocht is. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de hoogte van de voorziening beoordeeld naar de actuele stand van zaken. Op basis van de 4 verkochte woningen is de verwachting dat de voorziening toereikend is.

Voorziening financiële afwikkeling G2

Voor de afwikkeling van de financiële verplichtingen in verband met de overdracht van taken, personeel en middelen van het Samenwerkingsverband Aalsmeer-Uithoorn, de G2, naar de Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, is een voorziening getroffen.

Als onderdeel van de gemaakte afspraken tussen de gemeenten Aalsmeer en Uithoorn zou de gemeente 50% betalen van de salarisverplichtingen van het voormalig hoofd G2. Het voormalig hoofd heeft met ingang van 1 januari 2016 een dienstbetrekking aanvaard. Ultimo 2015 was rekening gehouden met een beperkte bijdrage voor het voormalig hoofd G2 gedurende een termijn van 4 jaar. Deze bijdrage is niet meer nodig, waardoor het voorziene bedrag van € 48 vrij kan vallen.

De facturering voor een medewerker heeft in 2016 niet plaatsgevonden. Voor de verplichting blijft het voorziene bedrag van € 27 staan.

Voorziening rioolheffing

In de notitie riolering van november 2014 heeft de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) richtlijnen gegeven ter verduidelijking van het wijzigingsbesluit van 25 juni 2013. Opgehaalde en door derden beklemden middelen die op balansdatum nog niet zijn besteed door later investeren en uitvoeren dan voorzien worden in de voorziening gestort.

De dotatie aan de voorziening van € 343 betreft het positieve resultaat van het product riolering in 2016. De storting in de voorziening is € 285 hoger gebleken dan geraamd, door een hoger meerverbruik water over 2015 en 2016 (verwacht) ad € 126, tevens is een deel van het onderhoud aan gemalen (€ 125) en het uitvoeren van inspecties (€ 34) uitgesteld naar 2017.

De onttrekking aan de voorziening ad € 911 betreft de incidentele teruggave van rioolheffing over 2015.

Voorziening afvalstoffenheffing

In de notitie van november 2014 heeft de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) richtlijnen gegeven ter verduidelijking van het wijzigingsbesluit van 25 juni 2013. Opgehaalde en door derden beklemden

middelen die op balansdatum nog niet zijn besteed door later investeren en uitvoeren dan voorzien worden in de voorziening gestort.

De dotatie aan de voorziening van € 178 betreft het positieve resultaat van het product afval in 2016.

De storting in de voorziening is € 103 hoger gebleken dan geraamd, door € 63 hogere inkomsten uit verpakkingsafval en afvalstoffenheffing en doordat het gereserveerde bedrag voor meerwerk DVO1 voor € 40 in 2016 niet benodigd was voor afval.

De onttrekking aan de voorziening ad € 128 betreft de incidentele teruggave van afvalstoffenheffing over 2015.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Onder de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar behoren de opgenomen (langlopende) geldleningen.

	Saldo 31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo 31-12-2016	Rentelasten 2016
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.500	0	0	29.500	811

De vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar bestaan uit een viertal leningen bij de BNG. Voor een nadere specificatie van deze vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering'.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.360	3.719
Overlopende passiva	7.568	4.575
Totaal	8.928	8.294

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Banksaldi	0	423
Overige schulden	1.360	3.296
Totaal	1.360	3.719

Banksaldi

Het banksaldo per eind 2016 staat bij de liquide middelen.

Overige schulden

Het saldo van de overige schulden eind 2016 van € 1.360 is ten opzichte van 2015 met € 1.936 afgenomen.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van de overige schulden zijn de crediteuren per eind 2016:

- Gemeente Amstelveen diverse doorbelastingen en incidentele kosten € 329
- De Meerlanden voor o.a. asfaltwerkzaamheden € 104

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.166	4.032
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.071	17
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.331	525
Totaal	7.568	4.575

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd

Het saldo van de verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd zijn ten opzichte van 2015 toegenomen met € 1.134.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van deze post zijn:

- Nieuwe taken Jeugd € 954

- Loonheffing (incl. GWS) en omzetbelasting € 903
- BNG rente langlopende geldleningen € 656
- Sociale voorzieningen € 569
- De Meerlanden € 579
- Greenpark € 392

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren zijn als volgt gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2015	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Vrijgevalen bedragen / terugbetalingen	Saldo 31-12-2016
Uitvoeringskosten verkeerslawaaï	0	28	0	0	28
Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multiprobleemgezinnen	0	50	0	0	50
Instandhouding rijksmonument Watertoren	0	5	0	0	5
Instandhouding rijksmonument Korenmolen de Leeuw	0	5	0	0	5
Ontvangen voorschotten Rijk	0	87	0	0	87
Jong en Zorgend	17	51	68	0	0
Onderhoudsactiviteiten Korenmolen de Leeuw	0	27	0	0	27
Onderhoud Kasteleinweg	0	875	18	0	857
UP werken buitenruimte	0	150	50	0	100
Ontvangen voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	17	1.103	136	0	984
Totaal van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	17	1.190	136	0	1.071

Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multi probleemgezinnen

Het ministerie van Veiligheid en justitie heeft een subsidie verleend van € 62 voor twee activiteiten die bijdragen aan de aanpak van transgeneratieve problematiek bij multi probleemgezinnen, waarbij het thema "licht verstandelijke beperking" een onderdeel is van de aanpak. In 2016 is een voorschot ontvangen van € 50.

Jong en Zorgend

De Provincie Noord-Holland heeft een subsidie verleend van € 85 voor het project Jong en Zorgend. De subsidie is aangevraagd om een groter en eerder bereik van jonge mantelzorgers te verkrijgen en beter zicht op hun problematiek en vragen te bewerkstelligen. Hetgeen als doel heeft om een passend ondersteuningsaanbod te creëren met een vermindering van zorgvragen en kosten. In 2015 is een voorschot van € 17 ontvangen en in 2016 zijn voorschotten ontvangen van een totaalbedrag € 51. In 2016 zijn deze bedragen via een beschikking overgemaakt aan een instelling die de uitvoering van dit project op zich heeft genomen.

Onderhoud Kasteleinweg

Op 1 april 2016 heeft de provincie Noord Holland het beheer en onderhoud van de Kasteleinweg (N196) overgedragen aan de gemeente Aalsmeer. De provincie Noord Holland heeft een lumpsum afkopsom van

€ 875 aan de gemeente betaald welke in 5 jaar besteed zal worden aan onderhoud van de N196. In 2016 heeft een aanvang van de werkzaamheden plaatsgevonden voor een totaal bedrag van € 18.

UP werken buitenruimte Groene As

Voor de uitvoering van het project Groene As Aalsmeer 1e fase heeft de provincie Noord Holland een subsidie verleend van € 187. De subsidie is aangevraagd om een aaneengesloten natuurverbinding te realiseren tussen Dorpskern, eilanden Westeinderplas en Dorpshaven. In 2016 is een voorschot van € 150 ontvangen, waarvan € 50 is besteed.

Overige vooruit ontvangen bedragen

Het saldo op de balans is toegenomen met € 806 tot een bedrag van € 1.331.

De grootste posten die deel uitmaken van dit saldo zijn:

- Ministerie van Financiën gemeentefonds € 1.031
- Vooruit ontvangen bedragen Facilitaire projecten € 187.

Vooruit ontvangen bedragen Facilitaire projecten

De facilitaire projecten werden tot 2016 onder de grondexploitaties verantwoord. De boekwaarde werd hierdoor in de voorraden opgenomen. BBV-regelgeving schrijft per 2016 voor dat facilitaire projecten waarbij de exploitatiebijdrage vooruitontvangen is onder de overlopende passiva worden verantwoord. Bij zeven projecten is dit het geval. Hieronder wordt deze post gespecificeerd. Bij Uiterweg 116 en 122 zijn voorovereenkomsten gesloten. In de overige gevallen is een anterieure overeenkomst gesloten.

	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Helling 49	69	0
Dorpshaven noord herontwikkeling	17	0
Hornweg 317	5	0
Legmeerdijk 301	51	0
Uiterweg 222	9	0
Uiterweg 116	19	0
Kudelstaartseweg 60	17	0
Totaal	187	0

Niet Uit de Balans Bijkende Verplichtingen

Financiële verplichtingen voor inkoopcontracten voor toekomstige jaren

Conform regelgeving worden in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren opgenomen. Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt afgerond € 19,5 miljoen. Hieronder volgt een overzicht van opdrachten die hun doorloop hebben in volgende jaren:

Omschrijving contract	Werken (W) Diensten (D) Leveringen (L)	Begindatum contract	Looptijd in jaren	Waarde per jaar
Levering rioleringsmaterialen van PVC	L	1-7-2015	4	172.834
Hulp bij Huishouden	D	1-1-2016	4	4.400.000
Postdiensten	D	1-1-2016	4	221.633
Schoolmaatschappelijk werk basisonderwijs	D	13-8-2015	4	195.840
Preventieve zorg en ondersteuning	D	24-8-2015	2	931.515
Afzetgrond AW tm industrie vrijkomend van grondbank	D	22-11-2016	4	400.000
multidisciplinaire ingenieursdiensten	D	15-4-2016	4	1.150.000
Raamovereenkomst Projectmedewerkers	D	21-12-2016	4	250.000
Inkoop payroll & inhuur	D	1-4-2016	4	135.000
Afzet grond AW tm industrie vrijkomend via de grondbank uit div werken	D	1-6-2016	4	1.600.000
Afzet grond boven de interventiewaarde vrijkomend uit bodemsanering	D	1-6-2016	4	500.000
Raamovereenkomst leverantie betonnen rioleringsmaterialen	L	1-12-2016	4	160.000
Raamovereenkomst leverantie betonnen verhardingsmaterialen	L	1-11-2016	4	854.558
Raamovereenkomst leverantie gebakken verhardingsmaterialen	L	1-1-2017	4	133.498
Raamovereenkomst leverantie gietijzeren kolken en putdeksels	L	15-12-2016	4	100.000
Raamovereenkomst leverantie houtproducten	L	1-1-2017	4	69.422
Publiek en privaatrechtelijke invordering	D	16-1-2017	4	105.840
Leverantie verkeers- en straatnaamborden	L	1-1-2017	4	100.000
Inkopen diensten jeugd- en jongerenwerk en beheer jeugdacc.	D	1-1-2016	4	238.803

Omschrijving contract	Werken (W) Diensten (D) Leveringen (L)	Begindatum contract	Looptijd in jaren	Waarde per jaar
Bouw sporthal en renovatie kantoren en horeca zwembad De Waterlelie (bouwkundig)	W	1-5-2016	1 opdracht	2.023.205
Sanering gebied Polderzoom	W	1-8-2016	1 opdracht	598.000
Leveranties speeltoestellen	L	9-12-2016	4	200.000
Collectief regiovervoer	D	1-8-2016	4	1.620.000
aanbesteding projectinrichting	L	2-5-2016	4	200.000
Leerlingenvervoer	D	27-7-2016	4	880.400
Sorteren, verwerken en vermarkten van PMD	D	1-6-2017	7	253.000
Woningaanpassingen WMO	L	1-10-2017	4	795.000
Raamovereenkomst inhuur secretarieel/administratieve krachten tm schaal 8	D	1-1-2017	4	1.250.000

Borg- en garantstellingen

Per 31-12-2016 staat de gemeente Aalsmeer bij een aantal financiële instellingen garant voor leningen voor een bedrag van circa € 69 miljoen. Het betreft voornamelijk woningbouwverenigingen (€ 21 miljoen) en ondernemingen (€ 48 miljoen). Op de volgende pagina een overzicht van de verschillende borg- en garantstellingen per financiële instelling.

Overzicht van de gegarandeerde geldleningen 2016									
Naam van de geldnemer	Doel van de geldlening	Geldgever/ leningsnummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	% dekking	Restantschuld 31-12-2015	Vermeerderingen 2016	Aflossing 2016	Restantschuld 31-12-2016	Bedrag garantstelling
Stichting HABION	Volkshuisvesting	BNG 407913901	1.975.304	50	1.742.824		81.794	1.661.030	830.515
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 411745	-		14.000.000		14.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG412458	-		9.100.000		9.100.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40104752	-	50	-			-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40106841	4.000.000	50	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40106840	4.000.000	50	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40106656	-	50	5.000.000		5.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107183	-	50	5.000.000		5.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107184	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107185	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107994	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40108263	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40108741	4.000.000	50	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40109049	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40109247	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 4019692	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40110283	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40110247	5.000.000	50	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 431597	15.900.000	50	-			15.900.000	7.950.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 431341	12.700.000	50				12.700.000	6.350.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 110847	5.000.000	50	-			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 110507	5.000.000	50	-			5.000.000	2.500.000
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408113601	1.751.637	100	1.507.895		67.584	1.440.311	1.440.311
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408166901	6.472.336	100	3.819.285		334.155	3.485.130	3.485.130
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326001	1.920.654	100	1.698.551		51.314	1.647.237	1.647.237
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326101	2.279.045	100	2.039.603		66.423	1.973.180	1.973.180
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326401	2.972.360	100	2.387.651		79.106	2.308.545	2.308.545
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408329401	759.178	100	679.599		22.086	657.513	657.513
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429201	3.730.263	100	3.105.681		95.876	3.009.805	3.009.805
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429301	1.741.287	100	1.238.391		98.826	1.139.565	1.139.565
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429401	2.153.188	100	1.999.787		30.203	1.969.584	1.969.584
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326302	2.685.974	100	2.685.974		122.460	2.563.514	2.563.514
Football Club Aalsmeer	Sportbeoefening	ABN AMRO 4088867	350.000	50	341.250		8.750	332.500	166.250
			124.391.224		113.346.492		34.158.578	117.787.914	68.991.149

Kapitaalwerken

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lopende en afgesloten kredieten. Per kapitaalwerk wordt inzicht gegeven in het verleende krediet, de realisatie tot en met 2015, de realisatie 2016 en het restantkrediet per eind 2016. Van de kredieten die niet worden afgesloten, loopt de besteding door in 2017 en verder.

Investerings in maatschappelijk nut en in riolering zijn opgenomen binnen het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte (zie bijlage 3). Hierin worden de bestedingen in 2016 nog nader toegelicht.

Omschrijving lopend krediet	Gevoteerd bedrag	Gerealiseerd t/m 2015	Gerealiseerd in 2016	Restant ultimo 2016	Restant krediet t.b.v. 2017 en verder
Nieuwbouw school Triade	3.615	308	41	3.266	3.266
Nieuwbouw Sporthal Hornmeer	4.707	81	1.104	3.522	3.522
Sportpark Hornmeer	2.857	2.228	644	-15	
Renovatie atletiekaccommodatie	920			920	920
Kunstgrasveld 1 RKDES	670	573	69	29	
Kunstgrasveld 2 RKDES	620		573	47	
Handbalveld RKDES	44	33	8	2	
Renovatie 2 asfaltvelden handbalver Figas Aalsmeer	87	67	19	2	
Herstel bouwkundige gebreken speeldak Mikado	90	39		51	
Klimaataanpassingen scholen P421	155	132		23	
Sprinklerinstallatie Toren Dorpskerk	25		8	17	
Aankoop Fort Kudelstaart	275		271	4	
Restauratie Fort Kudelstaart*	380	18	29	333	333
Aankoop Oude Veiling	676	617		60	
Oude veiling onderzoek en kwartiermaken	65	22	28	15	15
Herinrichting Raadzaal	959		524	435	435
Aanpassen glazen gevel gemeentehuis	75			75	75
Aanleg natuurvriendelijke oevers 2010	60	20		40	40
Duiker Robend	60	4	56		
Duikers Spoorlaan/Aalsmeerderweg	8	8			
Vervanging beton-metselwerkbrug 051005 Zwetbrug	50		4	46	46
Vervanging beton-metselwerkbrug 241001 Kerkweg	61	11	2	48	48
Uitvoeringsprogramma 2015 Wegen	633	60	573		
Uitvoeringsprogramma 2015 Bruggen	195	77	26	92	92
Uitvoeringsprogramma 2016 Wegen	820		708	112	112
Relinen Ophelialaan	809	209	564	36	
Afkoppelen Ringvaartzijde	250		240	10	
Vervangen riolering 1e JC Mensinglaan	490	294	167	29	
Kolenhaven - oplossen knelpunten	480		42	438	438
Riool: reconstructie Gedemptesloot, Weteringstraat	200			200	200
Riool: Hornmeer Parkeerterrein Beethovenlaan	75			75	75
Totaal	20.410	4.800	5.698	9.912	9.618

* De genoemde bedragen betreffen een saldo van lasten en baten

Bijlagen

Bijlage 1: SINGLE INFORMATION, SINGLE AUDIT (SISA)

Toelichting op bijlage over specifieke uitkeringen in het kader van het besluit Single Information, Single Audit (SiSa)

Met ingang van de jaarrekening 2006 is het besluit Single Information, Single Audit (SiSa) van kracht. Hiermee zijn diverse specifieke uitkeringen onder het verantwoordingsregime gekomen van de gemeentelijke jaarrekening. Verantwoording van de specifieke uitkeringen maakt met ingang van de jaarrekening 2006 deel uit van het jaarverslag en het verslag van bevindingen van de controle op de jaarrekening. Hiervoor dient een aparte bijlage te worden ingevuld.

In de jaarrekening 2016 van de gemeente Aalsmeer vallen de volgende specifieke uitkeringen onder het besluit SiSa:

- Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB)
- Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï
- Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2016
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016

Gemeente Aalsmeer

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 10 januari 2017							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 155.757	€ 105.450	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08	
			1				
			Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016	lenM/BSK-2016-276143	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10
			1				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016	€ 2.884.859	€ 124.203	€ 187.490	€ 2.499	€ 11.772
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.495	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016	€ 40.394	€ 0	€ 1.700	€ 6.637	€ 351
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09		
			€ 0	€ 0	Ja		€ 0

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Slachtofferhulp Nederland	6.216	Bestuur, bevolking en veiligheid	140.01 Openbare orde en veiligheid
Stichting Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam	12.845	Sociaal domein	620.02 Maatschappelijk werk
Stichting AED Westeinder	4.000	Sociaal domein	714.01 Openbare gezondheidszorg
Stichting Beterburen	16.500	Bestuur, bevolking en veiligheid	140.01 Openbare orde en veiligheid
Stichting Ophelialaan Vooruit	17.702	Economie en duurzaamheid	330.02 Economische visie
Stichting Ondernemingsfonds MeerAalsmeer	72.262	Economie en duurzaamheid	330.02 Economische visie
Stichting Ondernemingsfonds MeerAalsmeer	3.119	Economie en duurzaamheid	330.02 Economische visie
Stichting Vrijwilligerscentrale Amstelland e.o.	109.776	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Stichting Vrijwilligerscentrale Amstelland e.o.	15.125	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
The New Entrepreneur	4.000	Economie en duurzaamheid	330.02 Economische visie
Stichting OnderwijsAdvies	58.874	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Stichting Kinderopvang Solidoe	137.859	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Partou BV	23.812	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Partou BV	4.921	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Kinderopvang Snoopy B.V. Centraal Bureau	10.200	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
VPCO de Basis	58.275	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid
Jong Leren, stichting voor confessioneel onderwijs	47.175	Onderwijs en ontplooiing	480.01 Lokaal onderwijsbeleid

Gemeente Aalsmeer

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Stichting Amstelland Bibliotheken	465.400	Onderwijs en ontplooiing	510.01 Openbare bibliotheek
Stichting Amstelland Bibliotheken	3.150	Onderwijs en ontplooiing	510.01 Openbare bibliotheek
Muziek- en Dansschool Amstelveen	67.300	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	2.150	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	5.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	6.250	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	625	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	4.820	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Muziek- en Dansschool Amstelveen	61.191	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Sportservice Noord-Holland	5.527	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Stichting Sportservice Noord-Holland	5.233	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Stichting Sportservice Noord-Holland	5.000	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Sportservice Noord-Holland	54.730	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Sportservice Noord-Holland	18.497	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Sportservice Noord-Holland	40.350	sociaal domein	716.01 maatwerkdeel gezondheidszorg
The Beach Indoor Sport Centre Aalsmeer	5.000	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	5.000	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
FIQAS	2.500	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
FIQAS	1.550	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
WDFPF World Drug Free Powerlifting Federation	1.500	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
NOC*NSF	750	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
ZSC Oceanus	30.000	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
ZSC Oceanus	540	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening

Gemeente Aalsmeer

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Badmintonvereniging Volant '90	485	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Sportvereniging Omnia 2000	845	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Basketball Vereniging Aalsmeer	293	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Atletiekvereniging Aalsmeer	1.020	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
RKDES, R.K. Sportvereniging Door Eendracht Sterk	2.500	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
VZOD	1.182	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
ESA BV	102.000	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
ESA BV	8.535	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Vereniging Dopjesactie Nederland	1.000	Sociaal domein	630.03 Vrijwilligerswerk
Stichting Jeugdsportfonds Aalsmeer	20.500	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
St. Sport Promotie Amstelveen	8.500	Onderwijs en ontplooiing	530.01 Sportbeoefening
Koninklijk Toonkunstkoor Aalsmeer	1.200	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Christelijke muziekvereniging Sursum Corda	1.600	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Jeugdcultuurfonds Aalsmeer	8.800	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting de Werkschuit Aalsmeer	5.757	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Galerie Mokum	1.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Aalsmeer's Harmonie	1.200	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Cultureel Jongeren centrum Aalsmeer	25.000	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Cultureel Jongeren centrum Aalsmeer	2.000	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk

Gemeente Aalsmeer

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	26.000	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer	2.250	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer	4.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer	30.133	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	3.200	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	6.800	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting De Kunstploeg	2.500	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting De Kunstploeg	420	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Dwarsfluitles Judith	1.500	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Aalsmeer Mannenkoor Con Amore	1.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Aalsmeers Christelijke Oratorium Vereniging	2.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
Stichting Historische Tuin Aalsmeer	126.000	Onderwijs en ontplooiing	540.01 Kunst en cultuur
St. Korenmolen "De Leeuw"	18.500	Onderwijs en ontplooiing	541.01 Monumenten en musea
Rijnlandse Molenstichting	3.800	Onderwijs en ontplooiing	541.01 Monumenten en musea
Aalsmeerse Hengelsport Vereniging Vislust	1.000	Openbare ruimte	550.01 Natuurbescherming
Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	4.600	Openbare ruimte	550.01 Natuurbescherming
Watersportvereniging Nieuwe Meer	4.000	Economie en duurzaamheid	560.04 Recreatie
Stichting Aalsmeer Flower Festival	10.000	Economie en duurzaamheid	560.04 Recreatie
Stichting Westeinder Water Week	4.000	Economie en duurzaamheid	560.04 Recreatie
Vita welzijn en advies	15.225	Sociaal domein	620.02 Maatschappelijk werk
Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	15.086	Onderwijs en ontplooiing	580.01 Media

Gemeente Aalsmeer

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	4.000	Onderwijs en ontplooiing	580.01 Media
Besturen Overleg Ouderenorganisaties Aalsmeer	1.200	Sociaal domein	620.03 Ouderenzorg
Stichting Overleg Lichamelijk Gehandicapten Amstelland	1.526	Sociaal domein	620.03 Ouderenzorg
Stichting WMO-raad	19.900	Sociaal domein	620.08 Subsidie WMO
Roads B.V.	8.400	Sociaal domein	620.08 Subsidie WMO
Thuiszorg Amstelring Groep B.V.	40.000	Sociaal domein	620.08 Subsidie WMO
Zorgcentrum Aalsmeer	15.000	Sociaal domein	660.01 Nieuwe taken WMO
Zorgcentrum Aalsmeer	50.000	Sociaal domein	660.01 Nieuwe taken WMO
R.K. St. Zorgcentra Meerlanden	15.000	Sociaal domein	660.01 Nieuwe taken WMO
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	110.804	Sociaal domein	621.01 Vreemdelingen
Scouting Wiol/Willem Barendsz	1.900	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Scouting Groep Tiflo	1.600	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting Kinderboerderij Aalsmeer	3.412	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Stichting de Binding	221.000	Sociaal domein	630.01 Jeugd en jongerenwerk
Wijkraad De Dorper	1.900	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
Wijkraad De Dorper	3.400	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
stichting Dorpsraad Kudelstaart	750	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
Wijkraad Aalsmeer Oost	3.850	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
Wijkraad Aalsmeer Oost	500	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
Stichting Wijkraad Hornmeer	1.700	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk

Gemeente Aalsmeer

Subsidieoverzicht 2016	Beschikt in 2016 in €	Programma	Bestuurlijk product
Stichting Wijkraad Hornmeer/Stommeer	2.900	Sociaal domein	630.02 Sociaal cultureel werk
Stichting Vrijwilligerscentrale Amstelland e.o.	4.000	Sociaal domein	630.03 Vrijwilligerswerk
Stichting De Vrijbouter	500	Onderwijs en ontplooiing	652.01 Voorziening gehandicapten
Stichting De Aanloop	1.000	Onderwijs en ontplooiing	652.01 Voorziening gehandicapten
Vereniging De Schakel	2.016	Onderwijs en ontplooiing	652.01 Voorziening gehandicapten
SEZO	17.184	Sociaal domein	716.01 Maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg
Humanitas	12.584	Sociaal domein	716.01 Maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg
Vrouwen Advies Commissie Aalsmeer	1.700	Ruimtelijke ontwikkeling	810.01 Bestemmingsplannen bouwprojecten

Bijlage 3: Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer

Op 30 juni 2016 is door de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer 2016-2017 vastgesteld. Voor 2016 is een bedrag van in totaal € 6.075.000 in de begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte plus € 1.801.000 voor riolering. Hiervan is € 1.800.000 bestemd voor beheer en € 4.275.000 voor renovatieprojecten. Als gevolg van bijstellingen in de Najaarsrapportage 2016 is het bestedingsplan gewijzigd naar € 5.781.000 voor de openbare ruimte plus € 1.801.000 voor riolering.

In 2016 is een groot aantal projecten in de buitenruimte gerealiseerd of zijn de voorbereidingen gestart. Aalsmeer hecht bij het realiseren van projecten veel waarde aan een zorgvuldige voorbereiding. Daarom neemt de gemeente de tijd voor gedegen vooronderzoek en heeft veel aandacht voor omgevingsmanagement (bereikbaarheid) en participatie. De gemeente is voor veel projecten afhankelijk van externe partijen en omstandigheden. Ook kiest de gemeente er voor om meer dan voorheen projecten integraal aan te pakken.

Door een grondige en zorgvuldige aanpak van projecten in de buitenruimte en door een piek aan projecten zijn niet alle projecten die voor 2016 op de planning stonden ook in 2016 uitgevoerd. Een aantal projecten dat niet op de planning stond voor het afgelopen jaar kreeg daarnaast prioriteit. Bijvoorbeeld de renovatie van de Dreef en de vernieuwing van de rotonde aan de Zwarteweg. Daardoor schoven we de renovatie van een aantal bruggen naar achteren.

Een ander project dat is vertraagd, is de weduwe P. brug als gevolg van vertraging in de vergunningaanvraag door Waterschap en als gevolg van aangetroffen vervuiling bij de Groene As is ook dit project vertraagd. Het project Aalsmeerderweg is in overleg met de ondernemers uitgesteld in afwachting van een kabel- en leidingonderzoek door de nutsbedrijven.

Uiteindelijk is er in 2016 voor € 3 miljoen aan projecten in de buitenruimte gerealiseerd en er is een voordeel van ruim € 600.000 behaald. Er zijn daarnaast verplichtingen aangegaan en er is gestart met de voorbereiding van een aantal grootschalige onderhoudsprojecten die de gemeente in portefeuille heeft.

Door de integrale aanpak van projecten heeft een vertraging van een project onmiddellijk gevolgen voor meerdere disciplines. Zo beginnen we later dan gepland met de renovatie voor het Hornmeerpark door discipline Wegen. Ook de bijdragen van de disciplines Water, Kunstwerken en Groen vertragen daardoor. Hoewel de voorbereiding is gestart vindt het overgrote deel van de werkzaamheden, en dus ook de uitgaven, vanaf 2017 plaats. Gezien de omvang van de projecten betekent dit dat een deel van het beschikbare budget wordt doorgezet naar 2017.

Er is eind 2016 begonnen met het inzetten van voorbereidingsbudgetten. Deze budgetten worden ingezet om de haalbaarheid van mogelijke projecten te onderzoeken. Bij haalbaarheid wordt, na raming, budget aangevraagd voor uitvoering in 2017/2018. Met de reguliere P&C-cyclus wordt, gelijktijdig met de Lentenota 2017, in juni weer een bijgesteld Uitvoeringsprogramma Buitenruimte aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten van de verschillende disciplines gesaldeerd opgenomen. De kolom saldo geeft de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begrotingsbedragen na wijziging weer. De kolom 'uitvoering 2017' geeft aan welke projectbudgetten zijn overgeheveld naar het komende jaar, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien. Er volgt de financiële verantwoording over 2016 per discipline.

Totaal Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte (bedragen x € 1.000)						
Bestedingsplan	Begroting na wijziging 2016	Gerealiseerd 2016		Saldo 2016	Uitvoering 2017	Resultaat V/N
Wegen	2.047	1.328		719	548	171 V
Verkeer	828	265		563	270	293 V
Water	958	215		743	639	104 V
Groen	975	571		404	404	
Openbare verlichting	199	192		7	7	
Kunstwerken	424	104		320	320	
Spelen	260	221		39	39	
Overig	90	75		15	15	
Totaal maatschappelijk nut	5.781	2.971		2.810	2.242	568 V
Riolen	1.801	1.013		788	713	75 V

Wegen

Van het voor 2016 opgenomen budget van € 2.047.000 is uiteindelijk € 1.328.000 besteed. Het merendeel is uitgegeven aan projecten. Van het restant budget projecten heeft €171.000 betrekking op een positief resultaat van diverse budgetten. € 548.000 blijft gereserveerd voor projecten waarvan de voorbereiding grotendeels al heeft plaatsgevonden en vanaf 2017 wordt uitgevoerd.

Toelichting

Het budget bestaat uit drie onderdelen; algemene beheerkosten (€ 200.000), projecten (€ 1.847.000) en herstel kabelsleuven (€150.000 uitgaven en € 150.000 inkomsten).

Algemene beheerkosten

Alle aangevraagde budgetten voor beheer zijn benut en gebruikt voor de onderstaande werkzaamheden.

- Diverse kleinschalige projecten zijn uitgevoerd. Enkele voorbeelden van projecten zijn de aanpassing van de kruising Kudelstaartseweg / Herenweg te Kudelstaart, het vernieuwen van de bushalte ter hoogte van Aalsmeerderweg 209, en het aanbrengen van passeerstroken langs de Mr. Jac. Takkade.
- Er is op diverse plaatsen asfaltonderhoud uitgevoerd om de veiligheid van wegen te waarborgen.
- Er is een weginspectie uitgevoerd voor het gehele wegennet van gemeente Aalsmeer. De weginspectie en verwerking naar het beheersysteem is uitgevoerd.

Projecten

- De projecten Molenpad, 1^e J.C. Mensinglaan, Gloxiniastraat, Bedrijventerrein Hornmeer, en Ringvaartzijde zijn in 2016 afgerond. Diverse projecten hebben een positief eindresultaat van ca. € 100.000.
- In 2016 is gestart met de voorbereiding van diverse grote projecten. Deze worden uitgevoerd in 2017 en het hiermee gemoeide bedrag van € 686.000 wordt overgeheveld naar 2017. Voorbeelden van deze projecten zijn Groot Onderhoud Aalsmeerderweg, Reconstructie Componistenbuurt fase 1 en 2, Herinrichting Parkeerterrein Beethovenlaan, Renovatie Hornmeerpark, en Reconstructie Gedempte Sloot en Weteringstraat.

Herstel kabelsleuven

- Aan het herstel van kabelsleuven is € 29.000 besteed terwijl we € 105.000 aan bijdragen van nutsbedrijven hebben ontvangen.

Verkeer

Van het totale budget van € 828.000 is in 2016 per saldo € 265.000 besteed. Dit is een saldo van kosten en opbrengsten. Er is in totaal € 559.000 uitgegeven en € 294.000 ontvangen. Er is dus op het onderdeel Verkeer minder uitgegeven dan vooraf begroot. Een bedrag van € 293.000 kan besteed worden aan andere projecten binnen het uitvoeringsprogramma. € 270.000 wordt overgeheveld naar 2017.

Toelichting

- Het project Vervanging VRI Kudelstaartseweg/Fortbocht is gerealiseerd en valt ongeveer € 30.000 goedkoper uit dan begroot. Dit bedrag kan vrijvallen naar de reserve buitenruimte.
- Het project Verkeersmaatregelen Kudelstaart is gerealiseerd. De uitgaven zijn iets hoger dan de begrote kosten. De inkomsten waren echter niet begroot, aangezien deze bij het opstellen van de begroting nog onzeker waren. In totaal is er voor dit project tot nu toe € 207.000 aan subsidie binnengekomen (75%). De overige 25% volgt naar verwachting in 2017. Ook is een bijdrage van Rijnland ontvangen voor het ophogen van de dijk (€ 67.000). Daardoor is het saldo van dit project voor 2016 veel lager dan begroot. Het resterende bedrag ad € 262.000 kan vrijvallen.
- Enkele maatregelen/projecten zijn wel voorbereid maar qua uitvoering doorgeschoven naar 2017. Dit geldt voor de projecten 'Saneren fietspaaltjes (2^e fase)' en 'Fietspaden en drempelmarkeringen'. De voorbereiding blijkt complexer dan vooraf ingeschat. Een bedrag van € 185.000 wordt overgeheveld naar 2017.
- De verkeersmaatregelen op de Catharina-Amaliaaan zijn gerealiseerd binnen de begrote bedragen.
- De beheerkosten zijn lager uitgevallen dan begroot. Het project Aanpassen komportalen is gerealiseerd en de inventarisatie van de borden is opgestart. Voor beide projecten komen in 2017 nog kosten. Een bedrag van € 32.000 dient te worden overgeheveld naar 2017, het restende beheerbedrag kan vrijvallen.
- Het voorbereidingsbudget in 2016 was bestemd voor aankoop van grond rond de Machineweg. Dit is nog niet gerealiseerd, het bedrag ad € 50.000 wordt overgeheveld naar 2017.

Water

Het totale budget voor 2016 (€ 958.000) is onderverdeeld in € 578.000 voor projecten, waarvan

- € 164.000 is besteed en € 380.000 voor beheer waarvan € 51.000 is besteed.
- € 104.000 kan besteed worden aan andere projecten binnen het uitvoeringsprogramma, aangezien twee projecten ruim binnen het beschikbare budget zijn gebleven. € 639.000 wordt doorgezet naar 2017.

Toelichting

- De beschoeiing van het Seringenpark aan de zijde van de woningen is conform planning hersteld in combinatie met het herstel van het groen in het parkgedeelte.
- In 2016 zijn de werkzaamheden aan de gemeentelijke recreatiepercelen op de Westeinderplassen (Kleine Poelakker-Grote Poel) gestart. De werkzaamheden aan de beschoeiing vinden in combinatie met de voorbereiding van de Groene As plaats. De uitvoering was gepland voor 2016, maar vanwege de aangetroffen bodemvervuiling is meer voorbereiding nodig en de uitvoering zal in 2017 plaatsvinden. € 65.000 wordt overgeheveld naar 2017.
- De werkzaamheden voor de vervanging van de beschoeiingen in het woongedeelte van het Seringenpark, Spoorlaan, Midentocht en Van Cleeffkade zijn uitgevoerd. De projecten beschoeiing Spoorlaan en Cat. Amaliastraat zijn we ruim binnen het beschikbare budget gebleven doordat we de beschoeiing lichter hebben kunnen uitvoeren, dan was aangenomen bij het vaststellen van het budget. Ook is de aanbesteding gunstig uitgevallen waardoor € 104.000 terug gaat naar de reserve buitenruimte.
- Voor de aanleg van de natuurvriendelijke oevers is in 2016 een groot deel van de oevers geïnventariseerd om te kijken welke beschoeiing bij vervanging in 2017 kan worden omgevormd naar natuurvriendelijke oevers.
- Voor de beheerkosten voor baggeren en beschoeiing is in 2015 en 2016 onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bagger in de door de gemeente nog te baggeren watergangen en de staat van de beschoeiing. De uitvoering zal in 2017 plaatsvinden.
- De beschoeiingswerkzaamheden aan de Oosteinderweg tussen de Kerkweg en de Noordpolderweg zijn niet in 2016 uitgevoerd omdat op dit gedeelte het hele jaar kabels en leidingen zijn vervangen. Ook is er nog geen overeenstemming met Rijnland over de te plaatsen beschoeiing. € 109.000 wordt overgeheveld naar 2017.
- Het project Hornmeerpark is een integraal project dat valt onder de discipline Wegen.
- Water levert hier een bijdrage aan. Dit project is in 2016 voorbereid en wordt in 2017 uitgevoerd. De financiële bijdrage van € 95.000 vanuit Water vindt daarom ook in 2017 plaats.

Groen

Van het in de begroting opgenomen budget van € 975.000 is in 2016 € 571.000 besteed. Een bedrag van € 404.000 schuift door naar 2017.

Toelichting

- Het project Hornmeerpark is een integraal project dat valt onder de discipline Wegen. Groen levert hier een bijdrage aan. Dit project is in 2016 voorbereid en wordt in 2017 uitgevoerd. De financiële bijdrage van € 60.000 vanuit Groen vindt daarom ook in 2017 plaats.
- In 2015 is een plan gemaakt voor de inrichting van het Seringenpark. Dit is voorgelegd aan de bewonerswerkgroep Seringenpark en akkoord. Het grootste deel van de werkzaamheden is in 2016 uitgevoerd. Afronding in 2017 is afhankelijk van werkzaamheden van het Waterschap (aan de dijk). Dit betreft € 106.000 euro.
- De jaarlijkse VTA inspectie van bomen heeft plaatsgevonden.
- De werkzaamheden 'Vervangen bomen, maatregelen VTA' zijn in 2016 gerealiseerd.

- Binnen de beheergelden is jaarlijks € 71.000 opgenomen voor het snoeien van bomen. Het bestek is in 2016 gerealiseerd en wordt vanaf 2017 uitgevoerd. De planning was om de uitvoering al te starten, maar vanwege het later gereed komen van het bestek is dit niet gelukt. Het budget wordt overgeheveld naar 2017.
- Het project Groene As is in 2016 grotendeels voorbereid maar wordt uitgevoerd in 2017 in verband met aangetroffen vervuiling. Dit betreft € 400.000 waarvan de provincie een bijdrage van € 150.000 doet.

Openbare Verlichting

Van het in de begroting opgenomen budget ad € 199.000 is in 2016 € 192.000 besteed.

Toelichting

- De verlichting in de Zijstraat is vervangen
- Een deel van de verlichting op de Oosteinderweg is vervangen

Kunstwerken

Als gevolg van het feit dat uitstel geen veiligheidsrisico met zich mee brengt, hebben andere werkzaamheden in 2016 prioriteit gekregen. Van het voor 2016 opgenomen budget van € 424.000 is uiteindelijk € 104.000 besteed.

Het restant budget ad € 320.000 blijft gereserveerd voor projecten waarvan de voorbereiding grotendeels al heeft plaatsgevonden en wordt besteed vanaf 2017.

Toelichting

- De duiker aan het Robend te Kudelstaart is vervangen.
- In 2016 zijn de voorbereidingen gestart van diverse projecten zoals vervangen/renovatie bruggen Uiterweg en vervangen brug Machinetocht. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 89.000. Uitvoering vindt plaats in 2017.
- Wegens vertraging in een vergunningaanvraag bij het Waterschap is de renovatie van de Weduwe P. Brug uitgesteld naar 2017. € 36.000 wordt overgeheveld naar 2017.
- De brug aan de Kerkweg wordt in 2017 vervangen. € 48.000 wordt overgeheveld.
- De beheerskosten zijn slechts voor € 16.000 belast.

Spelen

Van het in de begroting opgenomen budget van € 260.000 is in 2016 € 221.000 uitgegeven. De speelplaats aan de Schweitzerstraat, gepland voor 2016, is doorgeschoven naar 2017 aangezien er een integrale renovatie inclusief bestrating en afwatering aan is gekoppeld. Het restant, € 39.000, wordt meegenomen naar volgend jaar en besteed aan renovaties van diverse speelplekken.

Toelichting

- In 2016 zijn de speelplekken aan de Anne Frankstraat, Copernicusstraat, Violonweg, Ringvaartzijde, Van Heijningenstraat en Van Swietenstraat opgeknapt. Dit is gedaan in combinatie met het saneren van ongewenste speelplekken in de buurt. Er is een nieuwe speelplek aan de A.H. Blaauwstraat gerealiseerd.

Overig/Bluswatervoorzieningen

Voor het project Verbetering bluswaterniveau waren de kosten begroot op € 90.000. Hiervan is in 2016 € 75.000 uitgegeven. Het restant bedrag ad € 15.000 wordt overgeheveld naar 2017.

Toelichting

- De aanleg van de bluswatervoorzieningen wordt meegenomen bij de voor 2017 geplande reconstructie van de Aalsmeerderweg. Met de herprofilering komen de waterleidingen op de juiste plaats en hoogte te liggen en de integrale aanpak is tevens voordeliger.

Riolering

Van het in de begroting opgenomen budget van € 1.801.000 is in 2016 € 1.013.000 besteed. Van het restant wordt € 713.000 doorgezet naar 2017. Op de kredieten is een positief resultaat van € 73.000 gerealiseerd.

Toelichting

- Het relinen van de riolering van de Ophelialaan, Hortensialaan, Cyclamenstraat, Azaleastraat en Hadleystraat is in 2016 afgerond. Hier is een voordeel op behaald van € 36.000.
- De Ringvaartzijde is volledig gereconstrueerd. Het hemelwater is daarbij afgekoppeld. Er is een positief resultaat van € 10.000.
- De 1ste J.C. Mensinglaan en Gloxinialaan zijn gereconstrueerd, waarbij de riolering vervangen en verbeterd is. Er is een voordeel behaald van € 29.000.
- Het parkeerterrein Beethovenlaan wordt in 2017 herstraat, waarbij de hemelwaterafvoer verbeterd wordt. Vanuit riolering wordt € 75.000 bijgedragen aan dit project.
- Het project reconstructie Gedempte Sloot en Weteringsstraat is een integraal project door Wegen. Riolering levert hier een bijdrage aan. Dit project is in 2016 voorbereid en wordt in 2017 uitgevoerd. De financiële bijdrage van € 200.000 vanuit riolering vindt daarom ook in 2017 plaats.
- Het project Kolenhaven is in 2016 onderzocht en opgestart. Het doel was een relatief kleine leiding onder de Kolenhaven te vergroten en daarmee de afvoercapaciteit van het Dorp te vergroten. Uit het onderzoek is echter gebleken dat de technische oplossing die was voorzien onvoldoende toereikend is. In 2017 worden alternatieven onderzocht. Het resterende krediet Kolenhaven van € 438.000 wordt overgeheveld naar 2017.

Bijlage 4: Afschrijvingsbeleid vaste activa

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.

Activa met maatschappelijk nut die na aftrek van bijdragen van derden en (bestemmings)reserves minder dan € 20.000 bedragen worden niet geactiveerd. Indien deze meer dan € 20.000 bedragen kunnen zij worden geactiveerd.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een activa niet in deze lijst is opgenomen, zal in het investeringsplan de afschrijvingstermijn aan de raad worden voorgelegd.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

Omschrijving	Afschrijvingstermijn (in jaar)
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa	
<i>Bedrijfsgebouwen economisch nut</i>	
Gebouwen	40
Schoolgebouwen permanent inclusief speellokaal	40
Schoolgebouwen semi-permanent	max. 20 ³
2e speellokaal semi-permanent	max. 20 ³
Onderwijskundige vernieuwingen	max. 40 ³
Gymlokaal	40
Sportvloer	15
Buitenzwembad	25
Renovatie/restauratie gebouwen	max. 25 ³
Dakranden/gevelplaten	max. 20 ³
Veiligheidsvoorzieningen gebouwen	10

³ afhankelijk van resterende looptijd oorspronkelijke investering

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

Aanlegsteigers	15
Ondergrondse brengparkjes	10
Riolering	30
Schoolpleinen	30

Gronden en terreinen

Gronden	0
---------	---

Machines, apparaten en installaties

Installaties	15
Rollend materieel groenbeheer	7
Graafmachines	10
Diverse materiaal begraafplaats	10
Losse inventaris	10
Persluchtcompressor	10
Aggregaat Brandweer	10
Draagbare motorspuit Brandweer	8
Hefbrug	20

Vervoersmiddelen

Hulpverlenersvoertuig/Brandweerauto	15
Boot & aanhanger	20
Motor van de boot	7
Personenauto	5
Kleine vrachtauto/Pick up	6
Trekker fendt	8

Overige materiële vaste activa

Losse inventaris	10
1 ^e inrichting onderwijsleerpakket en meubilair	10
PC's, desktops, monitoren & laptops	4
Servers	3
Software	5
Overige automatisering	7
Beamers & randapparatuur	5
Portofoons	5
Warmtebeeldcamera	5
Aluminium bekisting begraafplaats	8
Diverse materiaal begraafplaats	10
Zonwering	10

De volgende materiële vaste activa met **maatschappelijk nut** worden lineair afgeschreven in:

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

Wegen, fietspaden, snelheidsremmende maatregelen, parkeervoorzieningen	20
Verkeersinstallatie	15
Bruggen:	
- fundering brug	40
- bovenbouw brug	20
- houten brug	15
Openbare verlichting	25
Openbaar groen	8
Bomenstructuur	20
Bermen inclusief beschermingsconstructie	10
Beschoeiing	15
Vooroever	15

Afschrijvingen starten het jaar volgend op het jaar dat de activa zijn opgeleverd.

Rentelasten starten het jaar volgend op het jaar waarin voor het eerst kosten worden gemaakt. De renteberekening bestaat uit de rente over de boekwaarde op 1 januari.